

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych i Statystyki Euroregionalnej
Statistical Office in Rzeszów. Centre of Transborder Areas Surveys and Statistics for Euroregions

Zespół autorski

Editorial team

Alexander Ballek, Ján Cuper, Mónika Freid, Dawid Lasek, Wiesława Magryś, Semen Matkovskiy, Daniela Ștefănescu, Svetlana Zimovina

Kierujący

Supervisor

Marek Cierpiat-Wolan

Prace redakcyjne

Editorial work

Beata Salach, Krzysztof Słowik, Irena Trzyna, Maciej Zielański

Tłumaczenie

Translation

Katarzyna Kapica, Łukasz Sarama, Maria Sieczkowska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Daniel Koprowicz, Maciej Zielański

ISBN 978-83-7406-251-0

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

<http://rzeszow.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/inne-opracowania/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Prezentowana publikacja jest czwartą edycją opracowania wydawanego okresowo przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Urzędami Statystycznymi ze Słowacji, Ukrainy, Węgier i Rumunii.

W związku z dynamicznie rozwijającą się współpracą transgraniczną i euroregionalną, która jest ważnym instrumentem tworzenia w Europie nowych stosunków międzypaństwowych i międzyregionalnych, systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na informacje o obszarach transgranicznych. Poprzez badanie różnych aspektów procesów społeczno-gospodarczych zachodzących w regionach przygranicznych, statystyka publiczna dostarcza niezbędnych danych do monitorowania poziomu ich rozwoju.

Kontynuowana jest również współpraca międzynarodowa pomiędzy krajami wchodzącymi w skład Euroregionu Karpackiego. Rezultatem wspólnie prowadzonych prac badawczych jest niniejsza publikacja, która jest kolejnym etapem prac prowadzonych przez statystykę publiczną nad stworzeniem jednolitej infrastruktury informacyjnej o obszarach transgranicznych.

Celem publikacji jest porównanie, na bazie najnowszych informacji, potencjałów społecznych i gospodarczych regionów Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy oraz Węgier wchodzących w skład Euroregionu Karpackiego.

Analizy sytuacji demograficznej zarówno całego Euroregionu Karpackiego jak i poszczególnych jego regionów dokonano według klasyfikacji ruchu ludności Webba. W celu zbadania poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego posłużono się taksonomicznym miernikiem rozwoju (TMR). Dodatkowo, do oceny strategii rozwoju wykorzystano analityczny proces hierarchiczny (AHP).

W celu lepszego zobrazowania przestrzennego zróżnicowania poszczególnych zjawisk zachodzących w latach 2017-2019 na terenie Euroregionu Karpackiego, wybrane dane ujęto w formie graficznej na wykresach i mapach.

Publikacja jest dostępna także w wersji elektronicznej. Zachęcamy Państwa do korzystania również z danych udostępnionych w postaci elektronicznych tablic na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, które stanowią integralną część niniejszej publikacji <http://rzeszow.stat.gov.pl/>

Mam nadzieję, że opracowanie okaże się użytecznym źródłem informacji dla wielu instytucji i osób zainteresowanych prezentowaną tematyką. Będę zobowiązany za wszelkie uwagi i sugestie odbiorców opracowania, które pozwolą na dalszą poprawę jakości oraz rozbudowę publikacji w kolejnych edycjach.

Równocześnie wyrażam serdeczne podziękowanie za przekazane informacje współpracującym ze stroną polską Urzędowi Statystycznemu ze Słowacji, Ukrainy, Węgier i Rumunii.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

dr Marek Cierpiat-Wolan

Rzeszów, grudzień 2021 r.

Preface

The presented publication is the fourth edition of the study published periodically by the Statistical Office in Rzeszów in cooperation with the Statistical Offices from Slovakia, Ukraine, Hungary and Romania.

Due to the dynamically developing cross-border and euroregional cooperation, which is an important instrument for creating new interstate and interregional relations in Europe, the demand for information on cross-border areas is systematically growing. By researching various aspects of the socio-economic processes taking place in border regions, official statistics provide the necessary data to monitor the level of their development.

International cooperation between the countries of the Carpathian Euroregion is also continued. This publication is a result of joint research as well as the next stage of activities undertaken by official statistics in order to create a coherent information base for cross-border areas.

The aim of the publication is to compare, on the basis of the latest information, social and economic potentials of the regions of Poland, Romania, Slovakia, Ukraine and Hungary, which are included in the Carpathian Euroregion.

The analysis of the demographic situation of both the entire Carpathian Euroregion and its individual regions was made according to the Webb population movement classification. In order to examine the level of socio-economic development, the taxonomic measure of development (TMD) was used. Additionally, an analytical hierarchical process (AHP) was used to evaluate the development strategy.

In order to better illustrate the spatial differentiation of individual phenomena occurring in the Carpathian Euroregion in 2017-2019, selected data has been presented graphically on charts and maps.

The publication is also available in an electronic version. We also encourage you to use the data available in the form of electronic tables on the website of the Statistical Office in Rzeszów, which are an integral part of this publication <http://rzeszow.stat.gov.pl/>

I hope that the study will prove to be a useful source of information for many institutions and people interested in the subject matter. I will be obliged for all comments and suggestions of the recipients of the study, which will allow for further improvement of the quality and expansion of the publication in subsequent editions.

At the same time, I would like to express my sincere gratitude to the Statistical Offices from Slovakia, Ukraine, Hungary and Romania for the information provided and cooperation with the Polish side.

Director
of the Statistical Office Rzeszów

Marek Cierpiął-Wolan, Ph.D.

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis tablic	6
List of tables	6
Spis wykresów	7
List of charts	7
Spis map	8
List of maps	8
Objaśnienia znaków umownych	9
Symbols	9
Skróty	10
Abbreviations	10
Wstęp	13
Introduction	13
Synteza	19
Executive summary	19
Rozdział 1. Ogólna charakterystyka Euroregionu Karpackiego	21
Chapter 1. General description of the Carpathian Euroregion	21
Rozdział 2. Procesy demograficzne na obszarze Euroregionu Karpackiego	27
Chapter 2. Demographic processes in the Carpathian Euroregion	27
Rozdział 3. Rynek pracy	38
Chapter 3. Labour market	38
Rozdział 4. Mieszkania	44
Chapter 4. Dwellings	44
Rozdział 5. Turystyka	48
Chapter 5. Tourism	48
Rozdział 6. Rolnictwo i leśnictwo	58
Chapter 6. Agriculture and forestry	58
Rozdział 7. Rachunki regionalne	64
Chapter 7. Regional accounts	64
Rozdział 8. Bezpieczeństwo publiczne	70
Chapter 8. Public safety	70
Rozdział 9. Ocena strategii rozwoju regionów	72
Chapter 9. Evaluation of development strategy of regions	72
Uwagi metodologiczne	75
Methodological notes	75

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Powierzchnia i ludność	22
Table 1. Area and population.....	22
Tablica 2. Zgony według wybranych przyczyn	32
Table 2. Deaths by selected causes.....	32
Tablica 3. Ruch naturalny i migracje ludności.....	34
Table 3. Vital statistics and migration of population.....	34
Tablica 4. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej	39
Table 4. Economic activity of the population aged 15 and more	39
Tablica 5. Mieszkania oddane do użytkowania	45
Table 5. Dwellings completed.....	45
Tablica 6. Turystyczne obiekty noclegowe	50
Table 6. Tourist accommodation establishments.....	50
Tablica 7. Turyści korzystający z noclegów oraz udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych	52
Table 7. Tourists accommodated and nights spent in tourist accommodation establishments.....	52
Tablica 8. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych	55
Table 8. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments	55
Tablica 9. Użytkowanie gruntów (według granic administracyjnych)	58
Table 9. Land use (by administrative borders).....	58
Tablica 10. Zbiory wybranych ziemiołódów	59
Table 10. Selected crop production.....	59
Tablica 11. Produkcja wybranych produktów pochodzenia zwierzęcego	60
Table 11. Production of selected animal products.....	60
Tablica 12. Grunty leśne	62
Table 12. Forest land.....	62
Tablica 13. Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	65
Table 13. Gross domestic product (current prices).....	65
Tablica 14. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)	68
Table 14. Gross value added by kinds of activity (current prices)	68
Tablica 15. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.....	71
Table 15. Ascertained crimes in completed preparatory proceedings.....	71

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Struktura powierzchni i ludności w Euroregionie Karpackim w 2019 r.	24
Chart 1. Structure of area and population in the Carpathian Euroregion in 2019.	24
Wykres 2. Gęstość zaludnienia	26
Chart 2. Population density	26
Wykres 3. Przyrost naturalny na 1000 ludności.	28
Chart 3. Natural increase per 1000 population	28
Wykres 4. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	31
Chart 4. Infant deaths per 1000 live births	31
Wykres 5. Saldo migracji na 1000 ludności.	35
Chart 5. Net migration per 1000 population	35
Wykres 6. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	45
Chart 6. Dwellings completed per 1000 population	45
Wykres 7. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności	53
Chart 7. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments per 1000 population ..	53
Wykres 8. Grunty leśne w % powierzchni ogólnej.	63
Chart 8. Forest land in % of total area	63
Wykres 9. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące)	66
Chart 9. Gross domestic product per capita (current prices)	66
Wykres 10. Przepięstwa stwierdzone na 1000 ludności	71
Chart 10. Ascertained crimes per 1000 population	71
Wykres 11. Typy strategii rozwoju (metoda AHP)	73
Chart 11. Types of development strategies (AHP method)	73

Spis map

List of maps

Mapa 1.	Euroregion Karpacki w podziale na NUTS 2 i NUTS 3 na tle krajów	16
Map 1.	The Carpathian Euroregion divided into NUTS 2 and NUTS 3 level compared to the countries.	16
Mapa 2.	Euroregion Karpacki – podział administracyjny (z uwzględnieniem poziomu powiatu)	17
Map 2.	The Carpathian Euroregion – administrative division (including powiat level)	17
Mapa 3.	Gęstość zaludnienia w 2019 r.	25
Map 3.	Population density in 2019.	25
Mapa 4.	Udział ludności w wieku 15-64 lat w ogólnej liczbie ludności w 2019 r.	26
Map 4.	Share of population aged 15-64 in the total population in 2019	26
Mapa 5.	Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2019 r.	27
Map 5.	Natural increase per 1000 population in 2019.	27
Mapa 6.	Urodzenia żywe na 1000 ludności w 2019 r.	29
Map 6.	Live births per 1000 population in 2019	29
Mapa 7.	Zgony na 1000 ludności w 2019 r.	33
Map 7.	Deaths per 1000 population in 2019.	33
Mapa 8.	Saldo migracji na 1000 ludności w 2019 r.	35
Map 8.	Net migration per 1000 population in 2019.	35
Mapa 9.	Typologia demograficzna (metoda Webba) w 2019 r.	37
Map 9.	Demographic typology (Webb method) in 2019.	37
Mapa 10.	Stopa bezrobocia oraz aktywni zawodowo według uzyskanego poziomu wykształcenia według BAEL w 2019 r.	43
Map 10.	Unemployment rate and economically active persons according to attained level of education by LFS in 2019	43
Mapa 11.	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2019 r.	46
Map 11.	Dwellings completed per 1000 population in 2019	46
Mapa 12.	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2019 r.	47
Map 12.	Average usable floor space per dwelling completed in 2019	47
Mapa 13.	Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności w 2019 r.	53
Map 13.	Tourists accommodated in tourist accommodation establishments per 1000 population in 2019	53
Mapa 14.	Udział turystów zagranicznych w liczbie turystów ogółem korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2019 r.	57
Map 14.	Share of foreign tourists in the total number of tourists using accommodation in tourist accommodation establishments in 2019	57
Mapa 15.	Udział gruntów leśnych w powierzchni ogólnej w 2019 r.	63
Map 15.	Share of forest land in the total area in 2019	63
Mapa 16.	Produkt krajowy brutto (PKB) na 1 mieszkańca oraz wartość dodana brutto (WDB) w 2018 r. (ceny bieżące)	66
Map 16.	Gross domestic product (GDP) per capita and gross value added (GVA) in 2018 (current prices).	66
Mapa 17.	Typy strategii rozwoju (metoda AHP) w 2019 r.	74
Map 17.	Types of development strategies (AHP method) in 2019	74

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification are presented in abbreviated form
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys. thous.	tysiąc thousand
mln	million million
EUR	euro euro
PLN	złoty zlotyle
RON	lej leu
UAH	hrywna hryvnia
HUF	forint forint
szt. pcs	sztuka piece
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
p.prom.	punkt promilowy per mille point
PKB GDP	produkt krajowy brutto gross domestic product
WDB GVA	wartość dodana brutto gross value added
TMR TMD	taksonomiczny miernik rozwoju taxonomic measure of development
AHP	analityczny proces hierarchiczny analytic hierarchy proces
NUTS	Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych Nomenclature of Territorial Units for Statistics
LAU	Lokalne jednostki administracyjne Local Administrative Units
BAEL LFS	Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności Labour Force Survey

Skrót (dok.) Abbreviation (cont.)	Znaczenie (dok.) Meaning (cont.)
EUROSTAT	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
UE EU	Unia Europejska European Union
UNESCO	Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNWTO	Światowa Organizacja Turystyki World Tourism Organization
WHO	Światowa Organizacja Zdrowia World Health Organization
NBP	Narodowy Bank Polski National Bank of Poland
BNR	Narodowy Bank Rumunii National Bank of Romania
NBU	Narodowy Bank Ukrainy National Bank of Ukraine
MNB	Narodowy Bank Węgier Hungarian National Bank

W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

In the publication abbreviations for the names of some classification levels of the Polish Classification of Activities - PKD 2007 were applied; the list of abbreviations used and their full names is given below:

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
Sekcje Sections	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Real estate activities
Administrowanie i działalność wspierająca x	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca Administrative and support service activities

Wstęp Introduction

Podział terytorialny krajów wchodzących w skład Euroregionu Karpackiego jest zróżnicowany. Informacje w publikacji prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych – Nomenclature of Teritorial Units for Statistics (NUTS), która obowiązuje w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r.¹

Klasyfikacja NUTS jest hierarchicznym systemem podziału terytorium gospodarczego Unii Europejskiej. Wykorzystywana jest w celu: gromadzenia, opracowywania i harmonizacji regionalnych statystyk UE; prowadzenia analiz społeczno-gospodarczych regionów, kształtowania polityki regionalnej UE, a także do przeprowadzania analiz stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego regionów.

Rozporządzenie określa kryteria dla poszczególnych jednostek klasyfikacji NUTS.

Pierwsze kryterium podziału stanowią jednostki administracyjne istniejące w ramach państw członkowskich, których średnia wielkość powinna mieścić się w odpowiednich dla każdego poziomu NUTS granicach stanu ludności:

Poziom Level	Dolna granica Minimum	Górna granica Maximum
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Jeżeli natomiast dla danego poziomu NUTS nie istnieją w państwie członkowskim jednostki administracyjne o właściwej skali wielkości, to ten poziom NUTS tworzy się, łącząc ze sobą odpowiednią liczbę istniejących mniejszych, przylegających jednostek administracyjnych. Przy łączeniu uwzględnia się kryteria geograficzne, społeczno-ekonomiczne, historyczne, kulturowe lub uwarunkowania środowiska naturalnego. Połączone jednostki nazywa się „jednostkami nieadministracyjnymi”.

Regiony kwalifikujące się do pomocy z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej (Cel 1) zostały sklasyfikowane na poziomie NUTS 2. Obszary kwalifikujące się w ramach innych celów priorytetowych zostały sklasyfikowane głównie na poziomie NUTS 3. Raporty na temat spójności gospodarczej i społecznej są przygotowywane głównie na poziomie NUTS 2.

Territorial division of countries of the Carpathian Euroregion is diverse. Data in the presented publication were given according to Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS), which is binding in the European Union countries, according to Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003.

The NUTS classification is a hierarchical system for dividing the economic territory of the European Union. It is used for: collecting, compiling and harmonising EU regional statistics; conducting socio-economic analyses of regions; shaping EU regional policy and analysing the degree of socio-economic development of regions.

The Regulation specifies the criteria for the individual units of the NUTS classification.

The first criterion comprises administrative units existing within member countries, whose average size should be within a level of population appropriate for each NUTS level:

If for a given level of NUTS no administrative units of a suitable scale exist in a Member State, this NUTS level shall be constituted by aggregating an appropriate number of existing smaller contiguous administrative units. This aggregation shall take into consideration such relevant criteria as geographical, socio-economic, historical, cultural or environmental circumstances. The resulting aggregated units shall be referred to as „non-administrative units”.

Regions eligible for aid from the European Union structural funds (Objective 1) have been classified at NUTS 2 level. Areas eligible under the other priority objectives have mainly been classified at NUTS 3 level. Economic and social cohesion reports are mainly prepared at NUTS 2 level.

¹Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 roku w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz. Urz. UE L 154 z 21.06.2003 r.), z późn. zm.

¹Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS) (OJ L 154, 21.06.2003), with later amendments.

W publikacji informacje podano dla obszarów należących do Euroregionu Karpackiego odpowiadających głównie poziomom NUTS 2 i NUTS 3. Wybrane wskaźniki zaprezentowano na tle poszczególnych krajów. Dodatkowo na mapach przedstawiono zróżnicowanie wybranych zjawisk społecznych i gospodarczych na poziomie powiatów (do 2017 r. poziom LAU 1 Local Administrative Units).

W przypadku Ukrainy, która nie jest państwem członkowskim Unii Europejskiej, jednostki administracyjne, czyli obwody oraz rejony i miasta o znaczeniu regionalnym zaklasyfikowano odpowiednio jako NUTS 2 i jednostki na poziomie powiatów (brak jest jednostek pośrednich).

Porównanie wybranych poziomów klasyfikacji NUTS z jednostkami podziału administracyjnego wchodzącymi w skład Euroregionu Karpackiego przedstawia poniższe zestawienie:

Data in the publication were given for areas of the Carpathian Euroregion corresponding mainly to NUTS 2 level and NUTS 3 level. Selected indicators were presented compared with each country. Additionally, maps illustrate the variation of selected social and economic phenomena at powiats level (up to 2017 LAU 1 Local Administrative Units level).

In the case of Ukraine, which is not the EU Member State, administrative units such as oblasts as well as raions and cities of regional importance were classified respectively as NUTS 2 level and LAU 1 level (there are no intermediate units).

Comparison of selected levels of the NUTS and LAU classification with administrative division units of the Carpathian Euroregion is presented in the table below:

Wyszczególnienie Specification	NUTS 2		NUTS 3		Poziom powiatu Powiat level	
Część polska Polish part	województwa	1	podregiony	4	powiaty, miasta na prawach powiatu	25
Część rumuńska Romanian part	regiuni	3 ^a	judete	7	-	-
Część słowacka Slovakian part	oblasti	1	kraje	2	okresy	24
Część ukraińska ^b Ukrainian part	області	4	-	-	райони, міста обласного значення	80
Część węgierska Hungarian part	tervezési-statisztikai régiók	2 ^c	megyék	5	statisztikai kistérségek	55

podział administracyjny
administrative division

brak podziału administracyjnego
lack of administrative division

a Regiony tylko częściowo wchodzą do Euroregionu Karpackiego. b Jednostki administracyjne Ukrainy (nie będącej członkiem Unii Europejskiej), tj. obwody oraz rejony i miasta o znaczeniu regionalnym, zaklasyfikowano odpowiednio jako NUTS 2 i poziom powiatu. c Jeden z regionów nie wchodzi w całości w skład Euroregionu Karpackiego.

a Regions only partially included in the Carpathian Euroregion. b In the case of Ukraine, which is not EU member, administrative units: oblasts or raions and cities of regional importance were classified suitably as NUTS 2 level and powiat level. c One of the regions is not included entirely in the Carpathian Euroregion.

W niniejszym opracowaniu potencjał społeczno-gospodarczy Euroregionu Karpackiego analizowany był głównie według następujących poziomów agregacji danych: w Polsce – na poziomie województwa podkarpackiego (NUTS 2), w tym 4 podregionów (NUTS 3): krośnieńskiego, przemyskiego, rzeszowskiego i tarnobrzесьkiego; na Słowacji – obszaru Východné Slovensko (NUTS 2) z krajami (NUTS 3) koszyckim

In this study, the socio-economic potential of the Carpathian Euroregion was analyzed mainly according to the following levels of data aggregation: in Poland - at the level of the Podkarpackie voivodship (NUTS 2), including 4 subregions (NUTS 3): Krośnieński, Przemyski, Rzeszowski and Tarnobrzесьki; in Slovakia, the area of Východné Slovensko (NUTS 2) with the Košícký kraj and Prešovský kraj (NUTS 3)

i preszowskim; na Ukrainie – obwodów (odpowiedników NUTS 2): czerniowieckiego, lwowskiego, iwanofrankowskiego i zakarpckiego; na Węgrzech – na poziomie regionu Észak-Magyarország (NUTS 2), w tym jego części – okręgów, tzw. komitatów (NUTS 3) Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves oraz regionu Észak-Alföld (NUTS 2) z okręgami (NUTS 3): Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg; w Rumunii – regionu Nord-Vest (NUTS 2), w tym jego części: okręgi (NUTS 3): Bihor, Maramureș, Satu Mare i Sălaj, regionu Centru (NUTS 2), w tym jego część okręg Harghita (NUTS 3) oraz regionu Nord-Est (NUTS 2), w tym jego części: okręgi (NUTS 3) Botoșani i Suceava. Niektóre charakterystyki prezentowane były na poziomie mniejszych jednostek niż NUTS 2 i NUTS 3.

Analiza tak zróżnicowanego obszaru, jakim jest Euroregion Karpacki, przysparza sporo problemów. W wielu wypadkach brak jest porównywalnych danych charakteryzujących sytuację społeczną lub gospodarczą na podobnych poziomach agregacji. Pewien problem wynika także z rozmaitego podziału administracyjnego w poszczególnych krajach, których regiony wchodzą w skład Euroregionu Karpackiego.

Dane statystyczne w niniejszym opracowaniu zaprezentowane zostały za lata 2017-2019 lub za okres trzech ostatnich, dostępnych lat.

Źródłem danych wykorzystanych w publikacji są zasoby informacyjne statystyki publicznej pochodzące głównie z systemów informacyjnych krajowych oraz z Eurostatu. Niniejsze opracowanie jest nade wszystko rezultatem prowadzonych prac badawczych zarówno przez statystykę publiczną w Polsce, jak i współpracy z urzędami statystycznymi Słowacji, Ukrainy, Węgier i Rumunii oraz z Euroregionem Karpackim.

Dane statystyczne w publikacji zostały pogrupowane w dziewięciu blokach tematycznych i poprzedzone syntetycznym ujęciem zagadnień objętych analizą.

Pierwszy blok tematyczny w publikacji prezentuje informacje ogólne o Euroregionie Karpackim. Następne siedem rozdziałów dotyczą kolejno: procesów demograficznych, rynku pracy, mieszkań, turystyki, rolnictwa i leśnictwa, rachunków regionalnych i bezpieczeństwa publicznego.

Ostatni rozdział opracowania poświęcony został ocenie strategii rozwoju regionów tworzących Euroregion Karpacki z wykorzystaniem analitycznego procesu hierarchicznego.

W końcowej części publikacji zebrano podstawowe uwagi metodyczne. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych Urzędów Statystycznych.

countries; in Ukraine - oblasts (equivalents of NUTS 2): Chernivetska, Lvivska, Ivano-Frankivska and Zakarpatska oblasts; in Hungary - at the level of the Észak-Magyarország region (NUTS 2), including its parts - counties, the so-called counties (NUTS 3) Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves and the region of Észak-Alföld (NUTS 2) with counties (NUTS 3): Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg; in Romania, the Nord-Vest region (NUTS 2), including parts thereof: the counties (NUTS 3): Bihor, Maramureș, Satu Mare and Sălaj, the Centru region (NUTS 2), including its part the county Harghita (NUTS 3) and the Nord-Est region (NUTS 2), including parts thereof: Botoșani and Suceava counties (NUTS 3). Some characteristics were presented at the level of smaller units than NUTS 2 and NUTS 3.

The analysis of such a diverse area as the Carpathian Euroregion, causes many problems. In many cases there are no comparable data characterizing the social or economic situation at similar levels of aggregation. A problem also arises from different administrative division in individual countries, whose regions are parts of the Carpathian Euroregion.

The statistics in this report were presented for the years 2017-2019 or for the last three available years.

The data sources used in the publication are information resources of official statistics, mainly from national information systems and from Eurostat. This report is above all the result of research carried out both by official statistics in Poland and cooperation with statistical offices of Slovakia, Ukraine, Hungary and Romania as well as with the Carpathian Euroregion.

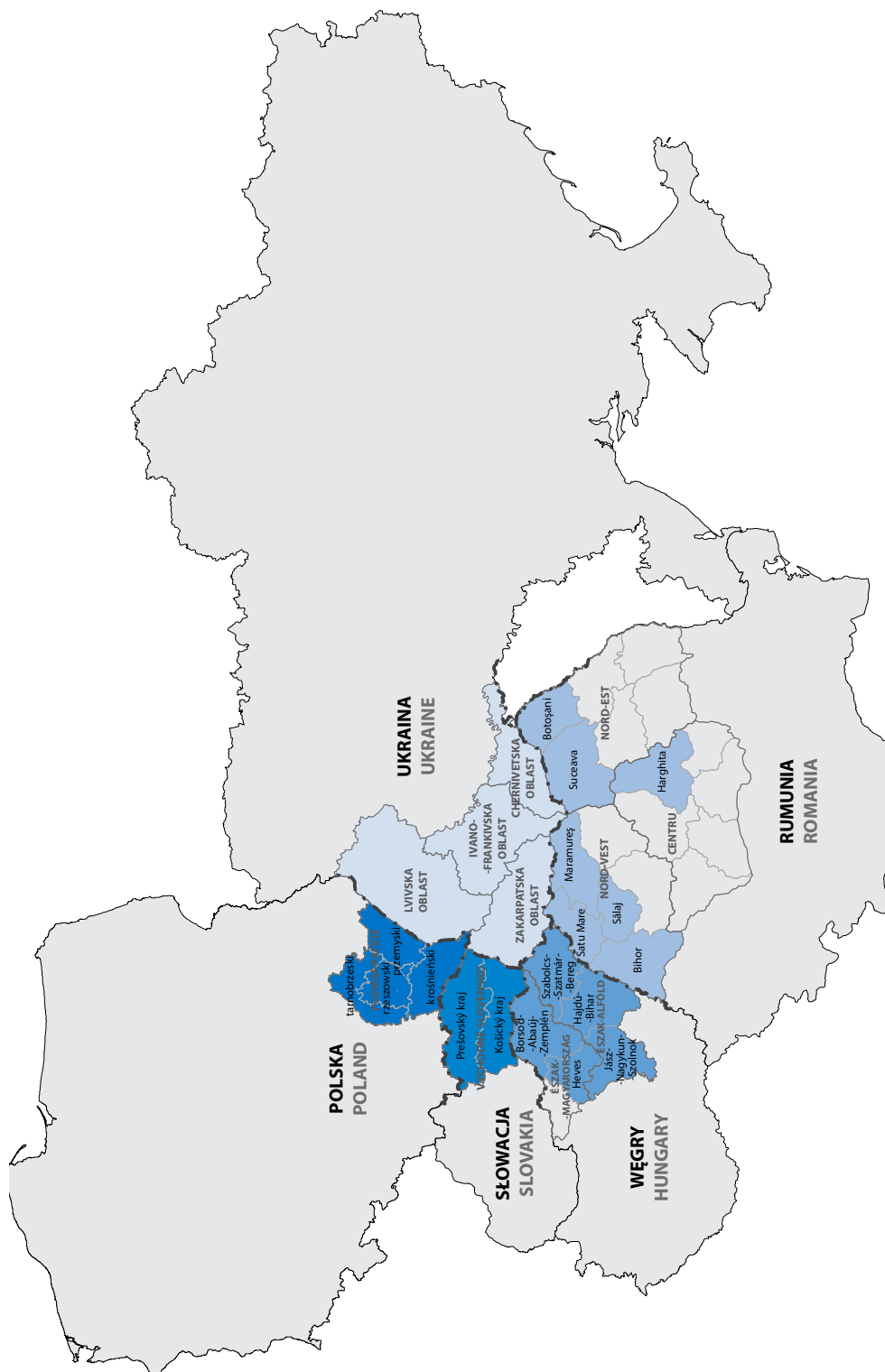
The statistics in the publication have been grouped into nine thematic blocks and preceded by a synthetic approach to the issues covered by the analysis.

The first thematic block in the publication presents general information about the Carpathian Euroregion. The following seven chapters deal successively with: demographic processes, labor market, housing, tourism, agriculture and forestry, regional accounts and public security.

The last chapter of the report was devoted to the evaluation of the development strategies of regions constituting the Carpathian Euroregion using an analytical hierarchical process.

In the final part of the publication basic methodological notes were collected. Expanded explanations concerning specific areas of statistics can be found in the thematic publications of the Statistical Offices.

Mapa 1. Euroregion Karpacki w podziale na NUTS 2 i NUTS 3 na tle krajów ^a
 Map 1. The Carpathian Euroregion divided into NUTS 2 and NUTS 3 level compared to the countries ^a

^a Na Ukrainie brak podziału odpowiadającego poziomowi NUTS 3.

^a There is no division corresponding to NUTS 3 level in Ukraine.

Synteza

Executive summary

Ludność w 2019 r. Population in 2019

ogółem	-0,6%	2019 r./2017 r.
total		
na 1 km ²	93	
per 1 km ²		
urodzenia żywe na 1000 ludności	9,9	
live births per 1000 population		
zgony ogółem na 1000 ludności	12,1	
total deaths per 1000 population		
przyrost naturalny na 1000 ludności	-2,2	
natural increase per 1000 population		
saldo migracji na 1000 ludności	-0,6	
net migration per 1000 population		

Mieszkania oddane do użytkowania w 2019 r. Dwellings completed in 2019

ogółem	+32,7%	2019 r./2017 r.
total		
na 1000 ludności	3,3	
per 1000 population		

Turystyka w 2019 r.² Tourism in 2019²

turystyczne obiekty noclegowe	-5,0%	2019 r./2017 r.
tourist accommodation establishments		
korzystający z noclegów	-2,2%	2019 r./2017 r.
tourists accommodated		
na 1000 ludności	502	
per 1000 population		
udzielone noclegi	-11,0%	2019 r./2017 r.
nights spent		

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w 2019 r. Ascertained crimes in completed preparatory proceedings in 2019

ogółem	-13,0%	2019 r./2017 r.
total		
na 1000 ludności	11,5	
per 1000 population		

²Od 2018 roku na Ukrainie dane są prezentowane bez działalności osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie miejsc mniejszej niż 10 oraz zakładów wyspecjalizowanych.

²Since 2018, in Ukraine, the data is presented without the activity of legal and natural persons conducting business activities with the number of places less than 10 and specialized establishments.

Ranking regionów wchodzących do Euroregionu Karpackiego według wartości taksonomicznego miernika rozwoju (TMR) w latach 2017-2019

Ranking of regions constituting the Carpathian Euroregion according to the value of the taxonomic measure of development (TMD) in the years 2017-2019

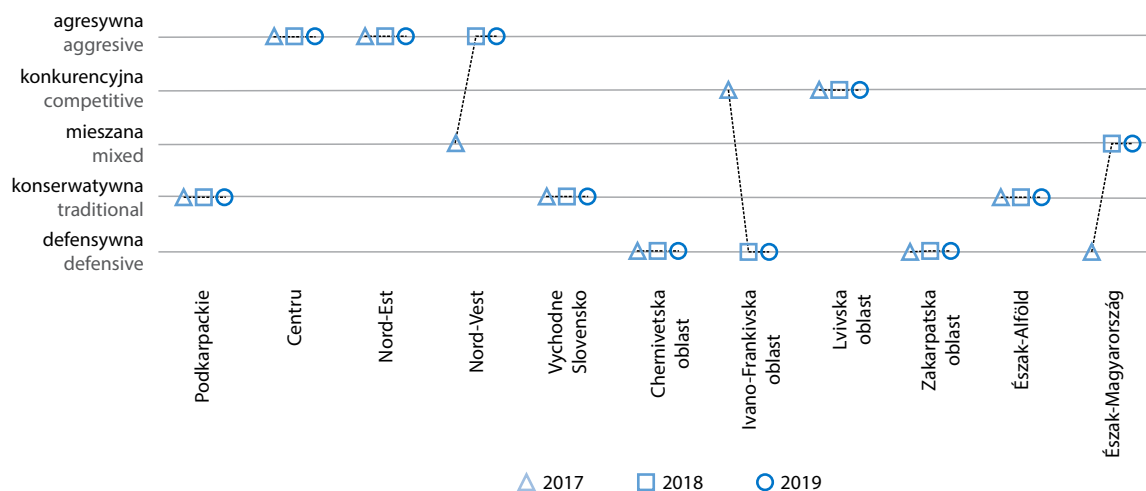
Region (NUTS 2)	2017		2018		2019	
	pozycja place	TMR	pozycja place	TMR	pozycja place	TMR
CZĘŚĆ POLSKA POLISH PART						
Podkarpackie	1	0,467	1	0,447	1	0,415
CZĘŚĆ RUMUŃSKA ROMANIAN PART						
Centru	4	0,291	4	0,291	4	0,275
Nord-Est	5	0,248	5	0,245	5	0,260
Nord-Vest	3	0,370	2	0,374	2	0,374
CZĘŚĆ SŁOWACKA SLOVAKIAN PART						
Východné Slovensko	2	0,375	3	0,353	3	0,335
CZĘŚĆ UKRAIŃSKA UKRAINIAN PART						
Chernivetska oblast	10	0,096	10	0,102	10	0,116
Ivano-Frankivska oblast	9	0,134	9	0,120	9	0,120
Lvivska oblast	8	0,170	8	0,178	8	0,167
Zakarpatska oblast	11	0,062	11	0,047	11	0,017
CZĘŚĆ WĘGIERSKA HUNGARIAN PART						
Észak-Alföld	6	0,234	6	0,225	6	0,226
Észak-Magyarország	7	0,201	7	0,203	7	0,212

Uwaga. Szczegóły dotyczące TMR zamieszczone są w uwagach metodologicznych.
Note. Details on TMD are included in the methodological notes.

Strategie rozwoju regionów wchodzących do Euroregionu Karpackiego z wykorzystaniem metody AHP

Strategies for the development of regions constituting the Carpathian Euroregion using the AHP method

Strategia:
Strategy:

Rozdział 1

Chapter 1

Ogólna charakterystyka Euroregionu Karpackiego

General description of the Carpathian Euroregion

Euroregion Karpacki powstał w celu wspierania współpracy transgranicznej, jako jeden z pierwszych euroregionów na granicach państw Europy Środkowej i Wschodniej (po Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa, utworzonym 21 grudnia 1991 r.). Powstanie Euroregionu Karpackiego poprzedzone było kilkuletnią współpracą międzyregionalną. Porozumienie o utworzeniu Międzyregionalnego „Euroregion Karpacki” zostało podpisane przez przedstawicieli władz regionalnych Polski, Słowacji, Ukrainy i Węgier w Debreczynie na Węgrzech 14 lutego 1993 roku. Stronę rumuńską przyjęto w poczet członków Związku w kwietniu 1997 roku. W skład Euroregionu wchodzi zatem terytorialne jednostki administracyjne państw obecnie należących do Unii Europejskiej oraz spoza niej, a mianowicie: w Polsce województwo podkarpackie, na Słowacji kraje Koszycki i Preszowski; na Ukrainie obwody Iwano-Frankowski, Lwowski, Czerniewiecki, Zakarpacki; na Węgrzech okręgi Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok i Szabolcs-Szatmár-Bereg; w Rumunii okręgi Bihor, Botoșani, Maramureș, Suceava, Harghita, Satu Mare i Sălaj.³

Głównymi celami i zadaniami statutowymi Związku są: organizowanie i koordynowanie działań na rzecz rozwoju współpracy pomiędzy członkami w dziedzinie gospodarki, ekologii, kultury, nauki i edukacji; pomaganie i wspieranie konkretnych projektów i planów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; rozwijanie i ułatwianie kontaktów pomiędzy mieszkańcami obszaru działania Związku, w tym kontaktów pomiędzy ekspertami różnych dziedzin; rozwijanie dobrosąsiedzkich stosunków; identyfikowanie potencjalnych obszarów wielostronnej współpracy pomiędzy członkami; pośredniczenie i ułatwianie współpracy członków z organizacjami, agencjami i instytucjami.

Euroregion Karpacki charakteryzuje się odmiennością kulturową, etniczną, religijną zamieszkującej go ludności, która współkształtowała tożsamość Europy Środkowej i Wschodniej. Funkcjonowanie Euroregionu stanowi element umacniania demokracji lokalnej, a także jest fragmentem szerszego procesu demokratycznego, który przebiega w niemałym stopniu ponad granicami.

The Carpathian Euroregion was established to support cross-border cooperation as one of the first Euroregions on the borders of Central and Eastern European countries (after the Neisse-Nisa-Nysa Euroregion, established on December 21, 1991). The establishment of the Carpathian Euroregion was preceded by several years of interregional cooperation. Agreement about the creation of the Interregional Association of the Carpathian Euroregion was signed by representatives of the regional authorities of Poland, Slovakia, Ukraine and Hungary in Debrecen in Hungary on February 14, 1993. The Romanian side was accepted as a member of the Association in April 1997. The Euroregion includes then territorial administrative units of countries currently belonging to the European Union and outside it, namely: in Poland Podkarpackie Voivodship; in Slovakia Košický kraj and Prešovský kraj; in Ukraine Ivano-Frankivska, Lvivska, Czerniewiecki and Zakarpatska oblasts; in Hungary the counties of Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok and Szabolcs-Szatmár-Bereg; in Romania the counties of Bihor, Botoșani, Maramureș, Suceava, Harghita, Satu Mare and Sălaj.³

The main statutory goals and tasks of the Association are: organization and coordination of common activities for the benefit of the cooperation among the Association Members in the field of economy, science, ecology, culture and education; the assistance in elaborating concrete plans in transborder cooperation in the spheres of common interest, developing and facilitating contacts among the inhabitants of the territory of the Association activity, including contacts between the experts in different fields, developing good-neighborly relationship, determining the fields of possible multi-lateral cooperation between the members, mediating and facilitating the cooperation between the Association Members and international organizations, institutions and agencies.

The Carpathian Euroregion is characterized by the cultural, ethnic and religious diversity of its inhabitants, which co-shaped the identity of Central and Eastern Europe. The functioning of the Euroregion is part of the strengthening of local democracy, and is also a fragment of a broader democratic process which takes place in no small measure across borders.

³ Według Statutu Związku Międzyregionalnego „Euroregion Karpacki”.

³ According to the Statute of the Interregional Association of the Carpathian Euroregion.

Euroregion Karpacki jest największym euroregionem na granicy Polski pod względem powierzchni, zajmuje obszar ponad 161 tys. km². W 2019 roku zamieszkiwało go 15,0 mln osób, z czego połowa populacji żyła w miastach.

The Carpathian Euroregion is the largest in terms of area – it covers approximately 161 thousand km². In 2019 it was inhabited by nearly 15.0 million people, of which almost half of the population lived in cities.

Tablica 1. Powierzchnia i ludność
Table 1. Area and population

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Powierzchnia w km ² Area in km ²	Ludność Population						
		ogółem w tys. total in thous.	w wieku ^a at age ^a			w miastach in urban areas	na 1 km ² per 1 km ²	
			0-14 lat 0-14 years	15-64	65 lat i więcej 65 years and more			
			w % ogółem in % of total					
EUROREGION	A	161 099	15 094	16,7	67,8	15,4	49,9	94
	B	161 099	15 045	16,7	67,6	15,7	49,9	94
	C	161 099	14 998	16,7	67,2	16,1	50,0	93
Część polska Polish part	A	17 846	2 129	15,1	69,0	15,9	41,2	119
	B	17 846	2 129	15,2	68,4	16,4	41,1	119
	C	17 846	2 127	15,2	67,9	16,9	41,4	119
Część rumuńska Romanian part	A	42 306	2 893	17,0	65,7	17,3	45,5	68
	B	42 306	2 873	16,9	65,5	17,6	45,5	68
	C	42 306	2 861	16,9	65,2	17,9	45,7	68
Część słowacka Slovakian part	A	15 727	1 623	17,6	68,6	13,9	50,8	103
	B	15 727	1 625	17,6	68,1	14,4	50,6	103
	C	15 727	1 628	17,6	67,6	14,9	50,4	103
Część ukraińska Ukrainian part	A	56 608	6 045	17,5	68,7	13,8	49,5	107
	B	56 608	6 030	17,5	68,6	13,9	49,6	107
	C	56 608	6 009	17,4	68,5	14,1	49,7	107
Część węgierska Hungarian part	A	28 612	2 404	15,3	66,7	18,0	63,1	84
	B	28 612	2 388	15,3	66,3	18,4	63,1	83
	C	28 613	2 373	15,3	65,7	19,0	63,1	83

a W przypadku Ukrainy dane dotyczą ludności stale zamieszkałej.

a As regards Ukraine data concern permanently residing population.

W porównaniu z rokiem 2017, liczba ludności w Euroregionie zmniejszyła się w 2019 r. (o 0,6%), przy czym ubytek populacji wystąpił w częściach: węgierskiej (o 1,3%), rumuńskiej (o 1,1%), ukraińskiej (o 0,6%) oraz polskiej (o 0,1%). Wzrost liczby ludności odnotowano tylko w części słowackiej Euroregionu (o 0,3%).

Najwyższy wskaźnik urbanizacji odnotowano w części węgierskiej Euroregionu (63,1%), a najniższy w części polskiej (41,4%).

Przeciętna gęstość zaludnienia w Euroregionie w 2019 r. wyniosła 93 osoby/km² (wobec 94 osób/km² w 2017 r.), przy czym największy wskaźnik odnotowano w części polskiej – 119 osób/km², natomiast najmniejszy w części rumuńskiej – 68 osób/km².

Polska część wchodząca w skład Euroregionu Karpackiego zajmuje 11,1% powierzchni ogólnej Euroregionu, którą zamieszkiwało w 2019 r. 14,2% ludności. Jest to część Euroregionu o największej gęstości zaludnienia (od 87 osób/km² w podregionie krośnieńskim do 182 osób/km² w podregionie rzeszowskim), jednak należy do słabo zurbanizowanych terenów w Euroregionie. Ludność miejska w polskiej części Euroregionu stanowiła niewiele ponad 2/5 zamieszkującej tam ludności (od 33,4% w podregionie krośnieńskim do 46,3% w podregionie tarnobrzeskim).

Rumuńska część Euroregionu zajmuje 26,3% powierzchni Euroregionu, którą w 2019 r. zamieszkiwało 19,0% ludności. Mniej niż połowa ludności mieszkała w miastach (od 40,2% w okręgu Sălaj do 57,3% w okręgu Maramureş). Ta część Euroregionu cechuje się relatywnie małą gęstością zaludnienia (od 45 osób/km² w okręgu Harghita do 76 osób/km² w okręgu Botoşani).

Słowacka część Euroregionu Karpackiego stanowi 9,8% ogólnej powierzchni Euroregionu i 10,8% ludności (2019 r.). Ponad połowa ludności mieszkała w miastach (46,4% w preszowskim kraju i 54,5% w koszyckim kraju). Należy do średnio zaludnionych obszarów w Euroregionie – 1 km² powierzchni zamieszkiwało 103 osoby. Wyższy wskaźnik odnotowano w kraju koszyckim (119 osób/km²), a niższy w kraju preszowskim (92 osoby/km²).

Ukraińska część Euroregionu Karpackiego obejmuje największą część Euroregionu (35,1%), którą zamieszkuje ponad 2/5 ludności. W 2019 r. prawie połowa ludności mieszkała w miastach (od 37,2% w obwodzie zakarpacskim do 61,1% w obwodzie lwowskim). Przeważająca gęstość zaludnienia w tej części Euroregionu wyniosła 107 osób/km² (od 98 osób/km² w obwodach iwano-frankowskim i zakarpacskim do 115 osób/km² w obwodzie lwowskim).

Węgierska część Euroregionu stanowi 17,8% ogólnej powierzchni Euroregionu, którą w 2019 r. zamieszkiwało 15,8% ludności Euroregionu. Ludność miejska stanowiła ponad 3/5 (od 46,9% w okręgu Heves do 80,1% w okręgu

Compared to 2017, the population in the Euroregion decreased in 2019 (by 0.6%), with the population decline in parts: Hungarian (by 1.3%), Romanian (by 1.1%), Ukrainian (by 0.6%) and Polish (by 0.1%). Population growth was only recorded in the Slovakian part of the Euroregion (by 0.3%).

The highest urbanization rate was recorded in the Hungarian part of the Euroregion (63.1%), and the lowest in the Polish part (41.4%).

The average population density in the Euroregion in 2019 amounted to 93 people/km² (compared to 94 people/km² in 2017), with the highest indicator recorded in the Polish part - 119 people/km² while the lowest in the Romanian part - 68 people/km².

The Polish part of the Carpathian Euroregion occupies 11.1% of the total area of the Euroregion and was inhabited by 14.2% of the population in 2019. It is a part of the Euroregion with the highest population density (from 87 people/km² in the Krośnieński subregion to 182 people/km² in the Rzeszowski subregion), however, it belongs to the poorly urbanized areas in the Euroregion. The urban population in the Polish part of the Euroregion accounted for just over 2/5 of the population living there (from 33.4% in the Krośnieński subregion to 46.3% in the Tarnobrzeski subregion).

The Romanian part of the Euroregion occupies 26.3% of the Euroregion area, which in 2019 was inhabited by 19.0% of the population. Less than half of the population lived in cities (from 40.2% in Sălaj county to 57.3% in Maramureş county). This part of the Euroregion is characterized by a relatively low population density (from 45 people/km² in the Harghita county to 76 people/km² in the Botoşani county).

The Slovakian part of the Carpathian Euroregion accounts for 9.8% of the total area of the Euroregion and 10.8% of the population (2019). More than half of the population lived in cities (46.4% in the country of Prešovský kraj and 54.5% in Košický kraj). It belongs to the intermediately populated areas in the Euroregion - 1 km² of the area was inhabited by 103 people. A higher rate was recorded in Košický kraj (119 persons/km²), and a lower rate in Prešovský kraj (92 persons/km²).

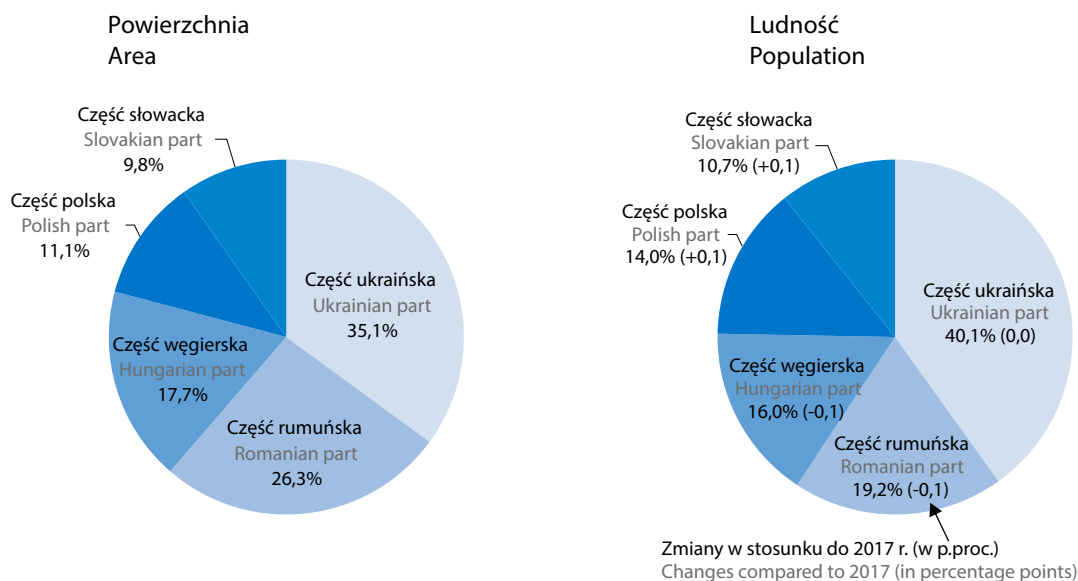
The Ukrainian part of the Carpathian Euroregion covers the largest part of the Euroregion (35.1%) which is inhabited by over 2/5 of the population. In 2019, almost half of the population lived in cities (from 37.2% in the Zakarpatska oblast to 61.1% in the Lvivska oblast). The average population density in this part of the Euroregion was 107 people/km² (from 98 people/km² in the Ivano-Frankivska and Zakarpatska oblasts to 115 people/km² in the Lvivska oblast).

The Hungarian part of the Euroregion accounts for 17.8% of the total area of the Euroregion, which in 2019 was inhabited by 15.8% of the Euroregion population. The urban population constituted over 3/5 (from 46.9% in Heves

Hajdú-Bihar). W węgierskiej części Euroregionu w 2019 r. na 1 km² przypadało 83 osoby (od 66 osób/km² w okręgu Jász-Nagykun-Szolnok do 92 osób/km² w okręgu Szabolcs-Szatmár-Bereg).

county to 80.1% in Hajdú-Bihar county). In the Hungarian part of the Euroregion 83 people inhabited 1 km² in 2019 (from 66 people/km² in the Jász-Nagykun-Szolnok county to 92 people/km² in the Szabolcs-Szatmár-Bereg county).

Wykres 1. Struktura powierzchni i ludności w Euroregionie Karpackim w 2019 r.
Chart 1. Structure of area and population in the Carpathian Euroregion in 2019

Zarówno pod względem obszaru, jak i liczby mieszkańców, dominuje część ukraińska, która obejmuje ponad 1/3 Euroregionu Karpackiego, następnie część rumuńska, węgierska, polska i najmniejsza – słowacka.

W odniesieniu do powierzchni ogólnej poszczególnych państw, części należące do Euroregionu posiadają zróżnicowane udziały. Część słowacka stanowi 32,1% obszaru Słowacji, węgierska – 30,8% Węgier, rumuńska – 17,7% Rumunii, ukraińska – 9,4% Ukrainy, natomiast część polska – 5,7% powierzchni Polski. Z kolei relacje liczby ludności zamieszkującej (w 2019 r.) w poszczególnych częściach Euroregionu do populacji odpowiednich krajów przedstawiały się następująco: ludność w części słowackiej Euroregionu stanowiła 29,8% populacji Słowacji, węgierskiej – 24,3% ludności Węgier, rumuńskiej – 14,8% populacji Rumunii, ukraińskiej – 14,4% ludności Ukrainy, a w części polskiej – 5,5% populacji Polski.

Warto wspomnieć, że w Euroregionie Karpackim występują liczne obszary chronione ze względu na szczególne wartości przyrodnicze, naukowe i kulturowe oraz walory krajobrazowe, czyli parki narodowe, parki krajobrazowe oraz rezerваты przyrody. Unikatowe w skali europejskiej

Both in terms of the area, and the number of inhabitants, the Ukrainian part dominates and covers over 1/3 of the Carpathian Euroregion, followed by the Romanian, Hungarian, Polish and the smallest - Slovakian part.

In relation to the total area of individual countries, the parts belonging to the Euroregion have different shares. The Slovakian part constitutes 32.1% of the area of Slovakia, Hungarian – 30.8% of Hungary, Romanian – 17.7% of Romania, Ukrainian – 9.4% of Ukraine, while the Polish part – 5.7% of the area of Poland. In turn, the ratios of the number of inhabitants (in 2019) in individual parts of the Euroregion to the population of the respective countries were as follows: the population in the Slovakian part of the Euroregion accounted for 29.8% of the population of Slovakia, Hungarian – 24.3% of the population of Hungary, Romanian – 14.8% of the population of Romania, Ukrainian – 14.4% of the population of Ukraine, and in the Polish part – 5.5% of the population of Poland.

It is worth mentioning that in the Carpathian Euroregion there are many protected areas due to special environmental, scientific and cultural values as well as scenic values, or national parks, landscape parks and nature reserves.

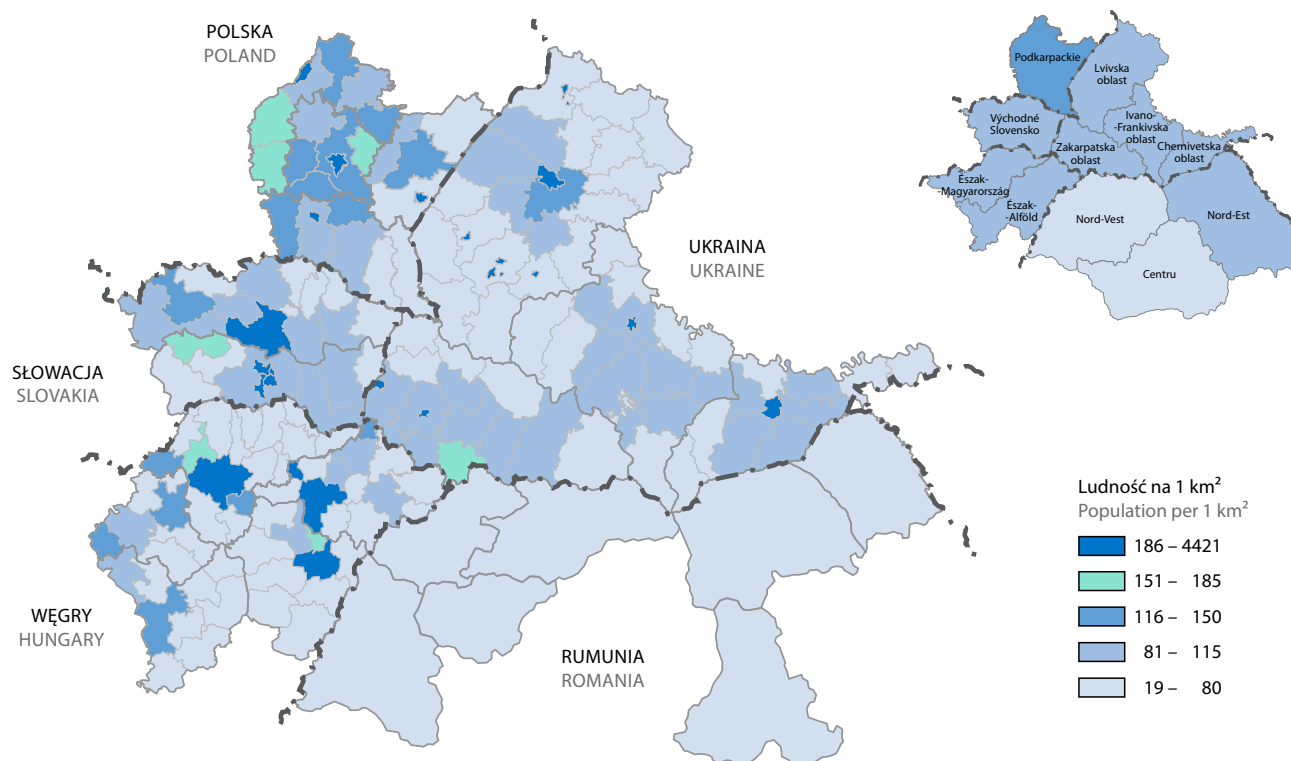
walory przyrodnicze, jakie posiadają Bieszczady, przyczyniły się do utworzenia pierwszego

w Europie trójstronnego rezerwatu biosfery. Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” powołany został przez UNESCO w 1992 roku. W jego skład wchodzi, wraz ze strefami otulinowymi, Bieszczadzki Park Narodowy w Polsce, Park Narodowy „Połoniny” na Słowacji oraz Użański Park Narodowy na Ukrainie. Wspomniane uwarunkowania stanowią cenny potencjał i stwarzają możliwości dla rozwoju różnych form turystyki.

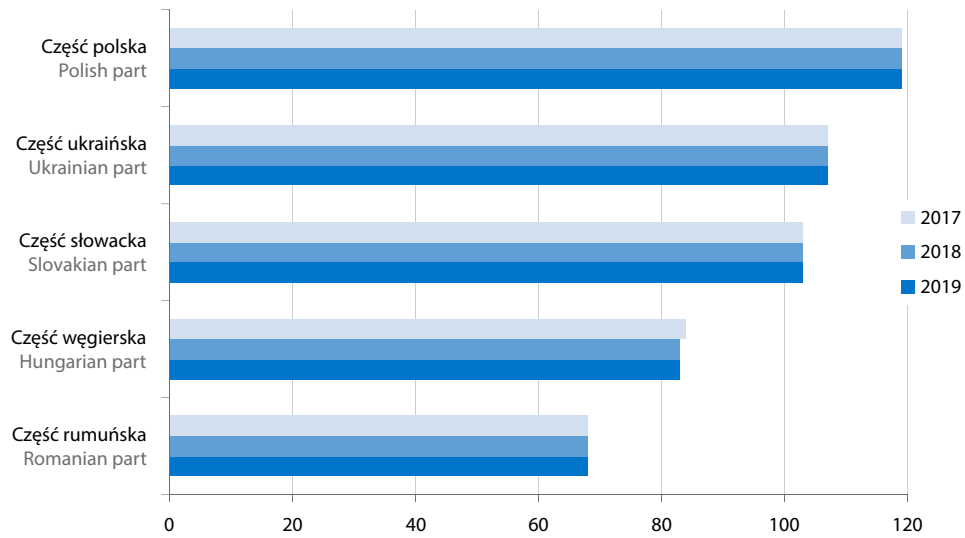
Natural values of Bieszczady which are unique in Europe, contributed to creation of Europe's first trilateral biosphere reserve. International Biosphere Reserve „Eastern Carpathians” was established by UNESCO in 1992. It includes, together with the buffer zones, the Bieszczady National Park in Poland, the National Park „Poloniny” in Slovakia and the Użański National Park in the Ukraine. These conditions constitute a valuable potential and create opportunities for the development of various forms of tourism.

Mapa 3. Gęstość zaludnienia w 2019 r.

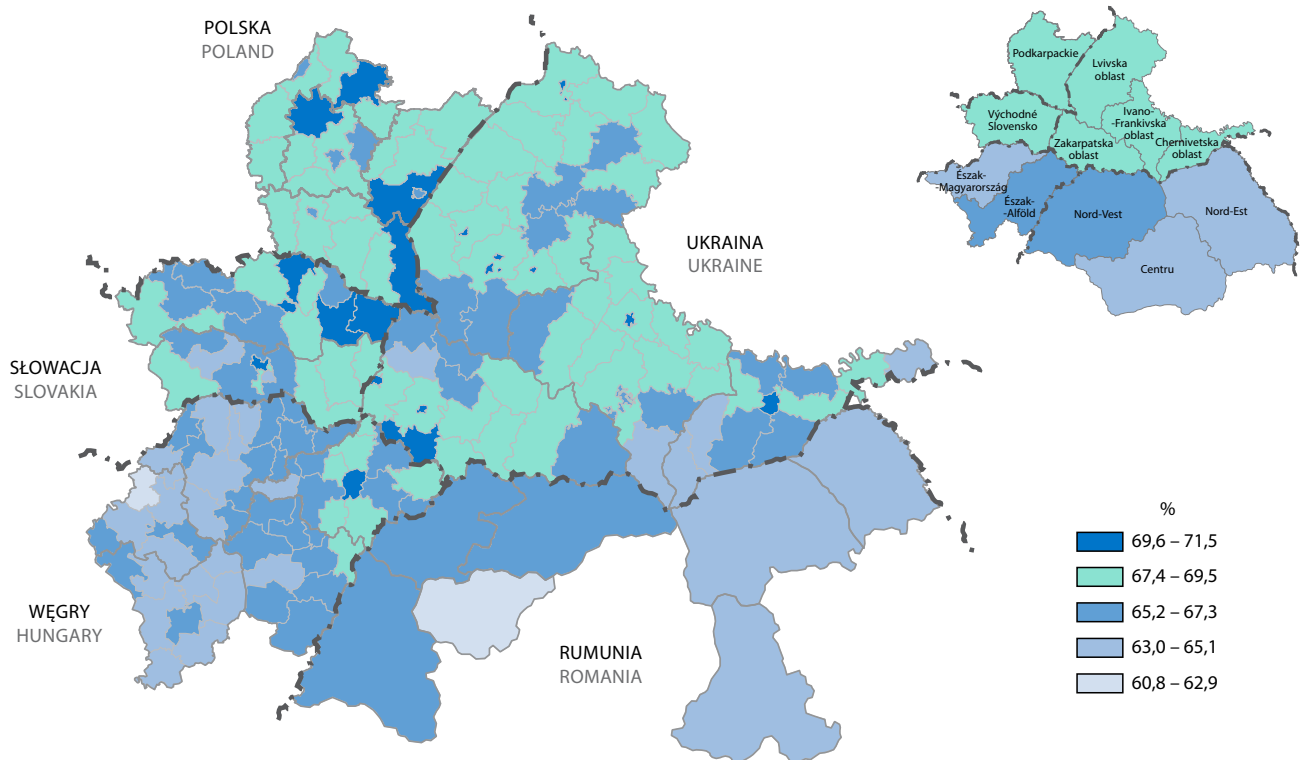
Map 3. Population density in 2019

Wykres 2. Gęstość zaludnienia
Chart 2. Population density

Mapa 4. Udział ludności w wieku 15-64 lat w ogólnej liczbie ludności w 2019 r.
Map 4. Share of population aged 15-64 in the total population in 2019

Rozdział 2

Chapter 2

Procesy demograficzne na obszarze Euroregionu Karpackiego

Demographic processes in the Carpathian Euroregion

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

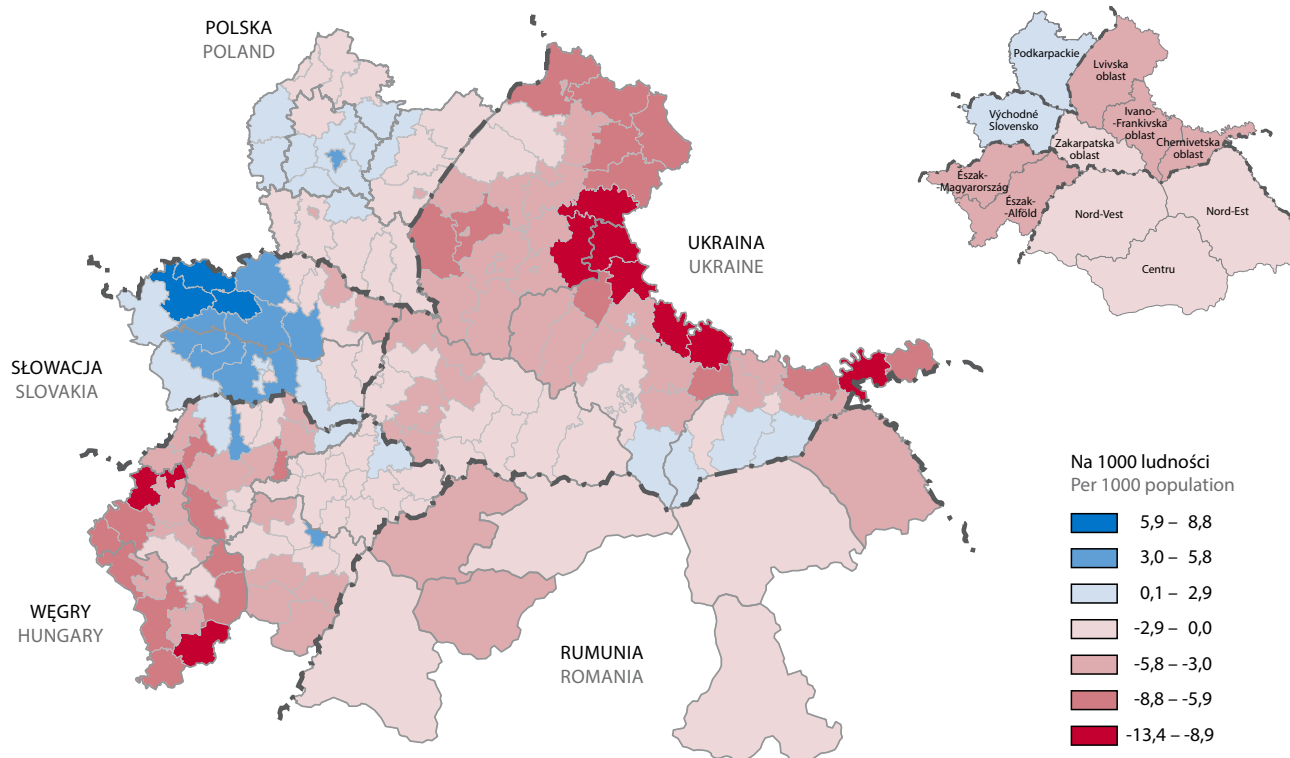
Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Przyrost naturalny jest podstawowym czynnikiem kształtującym liczbę ludności i jej rozmieszczenie na danym obszarze. Na terenie Euroregionu Karpackiego w 2019 r. wystąpił ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności (-2,2‰), w 2017 r. wyniósł on -1,2‰. Dodatnia wartość współczynnika demograficznego wystąpiła w części słowackiej Euroregionu (2,6‰), w tym w krajach preszowskim (3,5‰) i koszyskim (1,7‰) oraz polskiej (0,3‰), w tym dodatni tylko w podregionie rzeszowskim (2,0‰). W pozostałych częściach Euroregionu przyrost naturalny był ujemny. W częściach ukraińskiej i węgierskiej współczynnik był najniższy i wyniósł po -3,6‰, a w rumuńskiej -2,7‰. Najniższy poziom współczynnika odnotowano w 2019 r. w części węgierskiej w okręgach Heves i Jász-Nagykun-Szolnok (po -6,0‰).

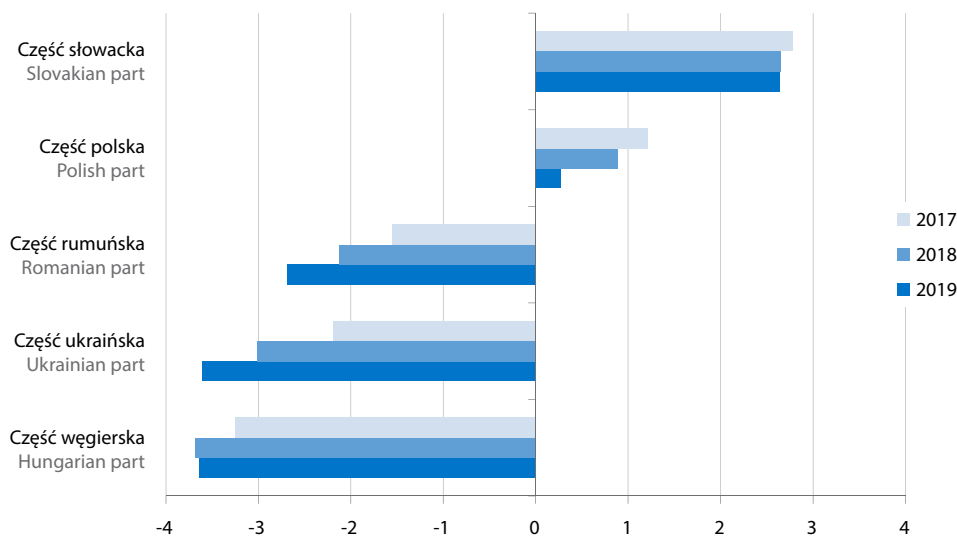
Natural increase is the basic factor shaping the population number and its distribution in a given area. In the Carpathian Euroregion in 2019 a decline in natural increase per 1000 population (-2.2‰) was recorded, while in 2017 this number amounted to -1.2‰. The positive value of the demographic indicator occurred in the Slovakian part of the Euroregion (2.6‰), including the Prešovský kraj (3.5‰) and Košický kraj (1.7‰) and the Polish part (0.3‰), including a positive one only in the Rzeszowski subregion (2.0‰). In the other parts of the Euroregion, natural increase was negative. In the Ukrainian and Hungarian parts the indicator was the lowest and amounted to -3.6‰ each, and in the Romanian part -2.7‰. The lowest level of the indicator in 2019 was recorded in the Hungarian part in the counties of Heves and Jász-Nagykun-Szolnok (-6.0‰ each).

Mapa 5. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2019 r.

Map 5. Natural increase per 1000 population in 2019

Wykres 3. Przyrost naturalny na 1000 ludności
 Chart 3. Natural increase per 1000 population

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

Przez **niemowlę** rozumie się dziecko w wieku poniżej 1 roku życia.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of birth and death recommended by the World Health Organization (WHO).

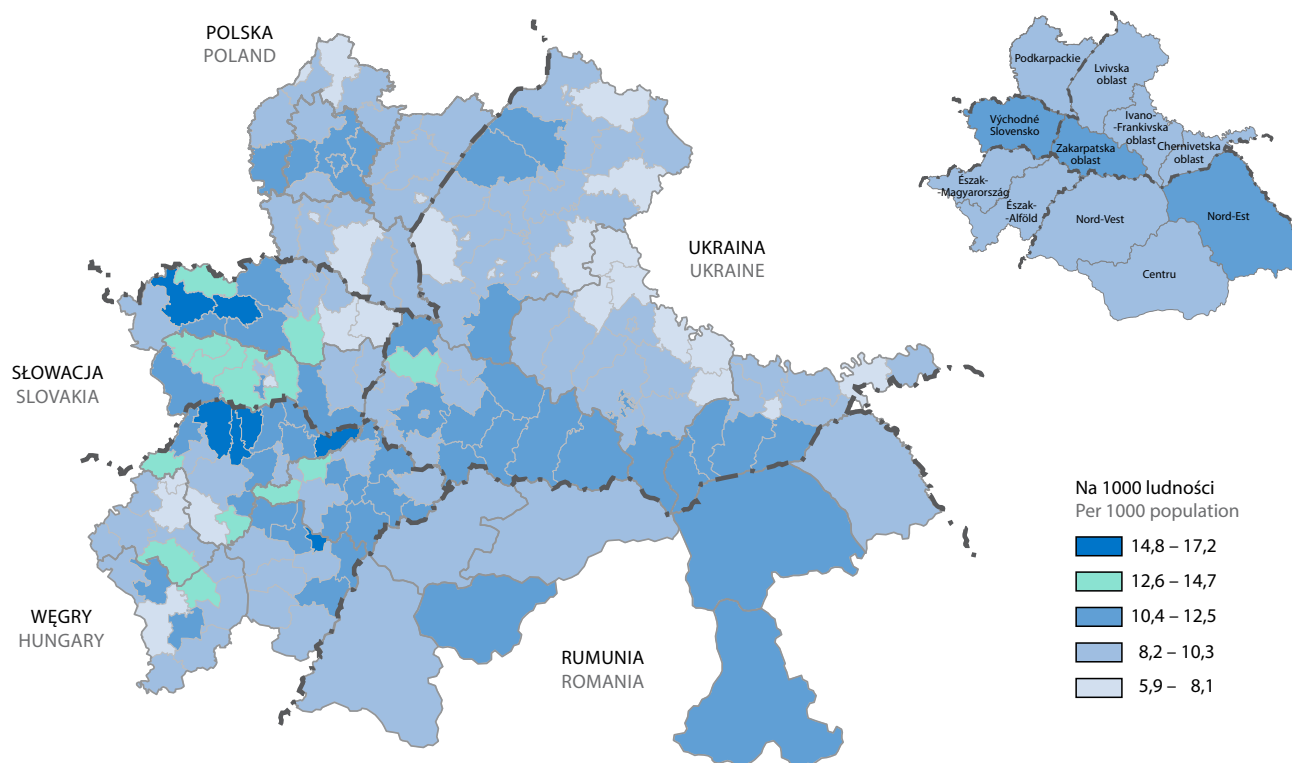
An infant is a child under the age of 1.

W 2019 r. na terenie Euroregionu Karpackiego zanotowano 148,8 tys. urodzeń żywych, tj. o 7,9% mniej niż w 2017 r. Spadek odnotowano we wszystkich częściach Euroregionu – w części ukraińskiej (o 11,5%), rumuńskiej (o 10,2%), polskiej (o 6,0%), węgierskiej (o 2,7%), a w części słowackiej (o 0,9%). Spadek urodzeń żywych w 2019 r. w porównaniu do 2017 r. odnotowano również we wszystkich regionach należących do poszczególnych państw i będących częściami Euroregionu (NUTS 2 i NUTS 3), z wyjątkiem okręgu Sălaj w Rumunii, gdzie wystąpił wzrost liczby urodzeń o 4,3%. Największe spadki (dwucyfrowe) odnotowano w części rumuńskiej, w okręgach: Satu Mare (o 17,9%), Maramureș (o 13,7%), Suceava (o 11,8%) i Botoșani (o 10,0%) oraz w części ukraińskiej w obwodach: lwowskim (o 12,8%), czerniowieckim (o 12,1%) i zakarpackim (o 10,6%).

In 2019 in the Carpathian Euroregion 148.8 thousands of live births were recorded, i.e. by 7.9% less than in 2017. The decrease was recorded in all parts of the Euroregion – in the Ukrainian part (by 11.5%), Romanian (by 10.2%), Polish (by 6.0%), Hungarian (by 2.7%), and in the Slovakian part (by 0.9%). The decrease in live births in 2019, compared to 2017, was recorded in all regions belonging to individual countries and that are parts of the Euroregion (NUTS 2 and NUTS 3), with the exception of Sălaj county in Romania, where there an increase occurred in live births by 4.3%. The largest decreases (in double digits) were recorded in the Romanian part, in the counties of: Satu Mare (by 17.9%), Maramureș (by 13.7%), Suceava (by 11.8%) and Botoșani (by 10.0%), and in the Ukrainian part in the oblasts: Lvivska (by 12.8%), Chernivetska (by 12.1%) and Zakarpatska (by 10.6%).

Mapa 6. Urodzenia żywe na 1000 ludności w 2019 r.

Map 6. Live births per 1000 population in 2019

Współczynnik urodzeń żywych na terenie Euroregionu Karpackiego w 2019 r. wyniósł 9,9‰ i w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 0,8 p.prom. Zmniejszenie wartości współczynnika wystąpiło w każdej z części Euroregionu zlokalizowanej w poszczególnych krajach. Liczbę urodzeń na 1000 ludności wyższą niż dla całego Euroregionu odnotowano w częściach znajdujących się w granicach Słowacji (11,5‰), w tym w krajach preszowskim i koszyckim, w Rumunii (10,5‰), w tym w 4 okręgach (Bihar, Sălaj, Harghita i Suceava) oraz w części węgierskiej (10,2‰), w tym w okręgach Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg. Ponadto wyższy od średniego dla Euroregionu współczynnik urodzeń żywych wystąpił w podregionie rzeszowskim (10,9‰) w części polskiej i w obwodzie zakarpaczkim (10,4‰) w części ukraińskiej.

In 2019 the birth rate in the Carpathian Euroregion amounted to 9.9‰ and in comparison with 2017 it decreased by 0.8 per mille point. A decrease in the value of the rate occurred in each parts of the Euroregion located in particular countries. The number of births per 1000 population higher than for the whole Euroregion was recorded in the parts located within the borders of Slovakia (11.5‰), including the Prešovský and Košický kraj, in Romania (10.5‰), including 4 counties (Bihar, Sălaj, Harghita and Suceava), and in the Hungarian part (10.2‰), including the counties of Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg. Moreover, a higher than average for the Euroregion live birth rate occurred in the Rzeszowski subregion (10.9‰) in the Polish part and in the Zakarpatska oblast (10.4‰) in the Ukrainian part.

Współczynnik dzietności oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

Total fertility rate refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant.

Analizując współczynnik dzietności ogólnej na terenie Euroregionu Karpackiego w latach 2017-2019 można zaobserwować, że nie zapewnia on prostej zastępowalności pokoleń (przy założeniu, że na jedną kobietę w wieku 15-49 lat przypada średnio 2,10 – 2,15 urodzeń dzieci). Najbardziej korzystnymi wskaźnikami dzietności (powyżej 2,0) w 2019 r. charakteryzowały się okręgi Sălaj (2,3) i Suceava (2,1) w części rumuńskiej. Z kolei najniższe wskaźniki dzietności (dwie lokaty) odnotowano w obwodzie lwowskim (1,26) w części ukraińskiej oraz w podregionach krośnieńskim i przemyskim (po 1,27) w części polskiej.

Współczynnik płodności, określany liczbą urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat), w 2019 r. na terenie Euroregionu Karpackiego kształtował się od 36,5‰ do ponad 54,9‰. Najwyższe wartości współczynnika (powyżej 50,0‰) odnotowano w okręgach Suceava (54,9‰) i Sălaj (54,6‰) w części rumuńskiej, w okręgu Borsod-Abaúj-Zemplén (50,1‰) w części węgierskiej. W preszowskim kraju (Słowacja) na 1000 kobiet w wieku rozrodczym przypadało 50,0 urodzeń żywych. Z kolei najniższe współczynniki płodności (mniejsze niż 38,0‰) charakteryzowały obwody iwanofrankowski i lwowski (po 36,5‰) oraz czerniowiecki (37,3‰) w części ukraińskiej, a także podregion krośnieński (37,8‰) w części polskiej Euroregionu.

Istotnym miernikiem charakteryzującym zjawiska i procesy demograficzne jest liczba urodzeń przypadająca na 1 zgon (wskaźnik dynamiki demograficznej). W 2019 r. stosunkowo wysoką wartość wskaźnika (1,0 i więcej) odnotowano w preszowskim i koszyckim kraju (odpowiednio 1,42; 1,19) na Słowacji oraz w podregionach rzeszowskim i tarnobrzeskim (1,23; 1,00) w Polsce. Najmniejsze liczby urodzeń (trzy kolejne miejsca) przypadały na 1 zgon w okręgach Heves i Jász-Nagykun-Szolnok (0,60 i 0,61) w części węgierskiej oraz w okręgu Botoșani (0,64) w części rumuńskiej.

Na terenie Euroregionu Karpackiego w 2019 r. zmarło 182,1 tys. osób, tj. o 1,2% więcej niż w 2017 r. Wzrosty liczby zgonów odnotowano we wszystkich częściach Euroregionu oprócz rumuńskiej, w której odnotowano mniej zgonów o 0,3%. Najbardziej niekorzystna sytuacja miała miejsce w części polskiej, gdzie dynamika zgonów wyniosła 103,6% (wzrost o 3,6%). W części ukraińskiej Euroregionu zmarło o 1,7% więcej osób niż przed 2 lata, w słowackiej i węgierskiej po 0,4% więcej.

W części polskiej Euroregionu największy wzrost zgonów odnotowano w podregionach: krośnieńskim (o 6,5%), rzeszowskim i tarnobrzeskim (po 3,9%). Jedynie w podregionie przemyskim liczba zgonów zmniejszyła się w porównaniu z 2017 r. o 0,4%.

Spośród 7 okręgów Rumunii wchodzących do Euroregionu Karpackiego, w 3 z nich odnotowano mniej zgonów

Analysing the level of population reproduction in the Carpathian Euroregion in 2017-2019 it can be observed that it does not ensure a simple replacement of generations (assuming an average of 2.10 – 2.15 births of children per woman aged 15-49). Counties Sălaj and Suceava in the Romanian part were characterized by the most favourable fertility rates (above 2.0). On the other hand, the lowest fertility rates (two ranks) were recorded in Lvivska oblast (1.26) in the Ukrainian part and in the Krośnieński and Przemyski subregions (1.27 each) in the Polish part.

In 2019 in the Carpathian Euroregion the fertility rate determined by the number of live births per 1000 women of reproductive age (15-49 years) ranged from 36.5‰ to more than 54.9‰. The highest values of the rate were recorded in the Suceava (54.9‰) and Sălaj (54.6‰) counties in the Romanian part, in the Borsod-Abaúj-Zemplén county (50.1‰) in the Hungarian part. In the Prešovský kraj (Slovakia) there were 50.0 live births per 1000 women of reproductive age. On the other hand, the lowest fertility rates (less than 38.0‰) characterized Ivano-Frankivska and Lvivska oblasts (36.5‰ each) and Chernivetska oblast (37.3‰) in the Ukrainian part, as well as Krośnieński subregion (37.8‰) in the Polish part of the Euroregion.

An important indicator characterising demographic phenomena and processes is the number of births per 1 death (demographic dynamics rate). In 2019, a relatively high value of the index (1.0 and above) was recorded in the Prešovský kraj and Košický kraj (1.42 and 1.19, respectively) in Slovakia and in the Rzeszowski and Tarnobrzeski subregions (1.23; 1.00) in Poland. The lowest values of the rate (three consecutive places) per 1 death occurred in Heves and Jász-Nagykun-Szolnok counties (0.60 and 0.61) in the Hungarian part and in Botoșani county (0.64) in the Romanian part.

In 2019 in the Carpathian Euroregion 182.1 thousand persons died, i.e. by 1.2% more than in 2017. The increase was recorded in all parts of the Euroregion except Romanian, where fewer deaths were recorded by 0.3%. The most unfavourable situation was in the Polish part, where the dynamics of deaths amounted to 103.6% (an increase of 3.6%). In the Ukrainian part of the Euroregion 1.7% more people died than 2 years ago, in the Slovakian and Hungarian parts 0.4% more. In the Polish part of the Euroregion, the largest increase in deaths was recorded in the Krośnieński (by 6.5%), Rzeszowski and Tarnobrzeski (3.9% each) subregions. Only in the Przemyski subregion the number of deaths decreased compared to 2017 by 0.4%.

Of the 7 counties of Romania included in the Carpathian Euroregion, 3 of them recorded fewer deaths than 2 years ago. The most favourable situation was in Botoșani (4.3% fewer people died) and the most unfavourable in Harghita,

niż przed 2 laty. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w Botoșani (zmarło o 4,3% mniej osób), a najtrudniejsza w Harghita, gdzie wystąpił 4,1% wzrost.

W trzech obwodach na Ukrainie zmarło więcej osób niż w 2017 r. (najwięcej w zakarpackim – 3,0%), a w jednym (czerniowieckim) mniej o 1,2%.

W koszyckim kraju na Słowacji zmarło o 0,6%, mniej osób niż w 2017 r., natomiast w preszowskim więcej o 1,5%.

Spośród okręgów węgierskich, w 3 odnotowano spadek liczby zgonów w porównaniu z danymi za 2017 r., natomiast w dwóch wzrost. Najkorzystniejsza sytuacja wystąpiła w okręgu Borsod-Abaúj-Zemplén (spadek o 2,0%), a najtrudniejsza w okręgu Hajdú-Bihar (wzrost liczby zgonów o 4,1%).

Współczynnik umieralności na terenie Euroregionu Karpackiego w 2019 r. wyniósł 12,1‰ i w porównaniu z 2017 r. zwiększył się o 0,2 p.prom. Mniejsza (niż dla Euroregionu ogółem) liczba zgonów przypadła na 1000 ludności w części słowackiej (8,9‰) i polskiej (9,4‰). W części ukraińskiej współczynnik ten wyniósł 12,8‰, węgierskiej – 13,9‰, rumuńskiej – 13,2‰.

Współczynnik zgonów niemowląt (liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) w 2019 r. na terenie Euroregionu Karpackiego ukształtował się na poziomie 6,7‰ i uległ poprawie w porównaniu z 2017 r., kiedy to na 1000 urodzeń żywych przypadło 7,3 zgonów niemowląt. W części polskiej i węgierskiej wskaźnik ten był zdecydowanie korzystniejszy niż dla całego Euroregionu i wyniósł odpowiednio 4,0‰ i 5,3‰, natomiast w rumuńskiej kształtował się na poziomie średnim dla całego Euroregionu. W części ukraińskiej odnotowano 7,6 zgonów niemowląt na 1000 ludności, a w słowackiej 8,7.

where an increase of 4.1% was recorded.

In three oblasts in Ukraine, an increase in deaths was recorded, compared to 2017 (mostly in Zakarpatska – 3.0%), and in one (Chernivetska) a decrease by 1.2%.

In the Košický kraj in Slovakia there was a decrease in deaths, compared to 2017 by 0.6%, while in the Prešovský kraj an increase by 1.5%.

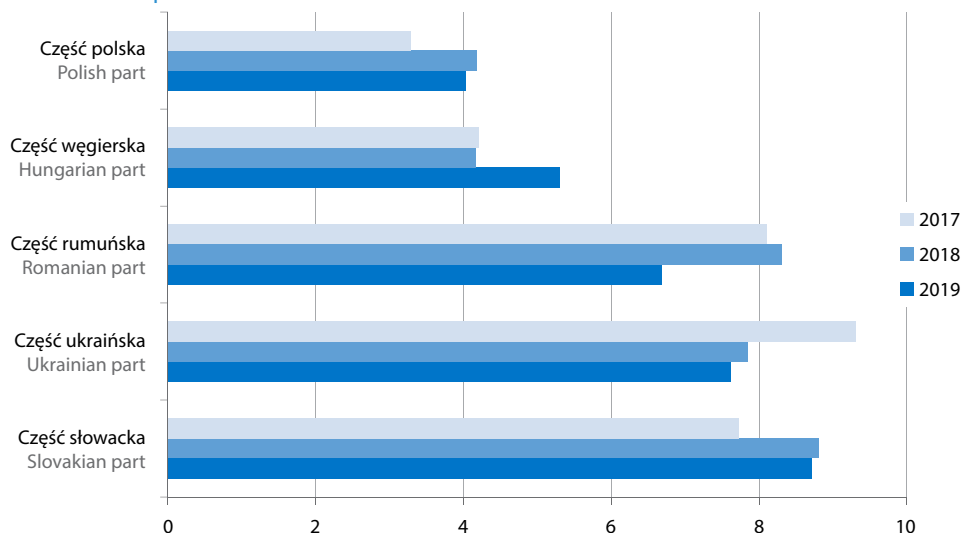
Of the Hungarian counties, in 3 there was a decrease in the number of deaths, compared to the 2017, while in two there was an increase. The most favourable situation was in Borsod-Abaúj-Zemplén county (decrease by 2.0%) and the most unfavourable in Hajdú-Bihar county (increase by 4.1%).

The mortality rate in the Carpathian Euroregion in 2019 was 12.1‰ and in comparison with 2017 it increased by 0.2 per mille point. The number of deaths per 1000 population (lower than for the Euroregion) was recorded in the Slovakian (8.9‰) and Polish (9.4‰) parts. In Ukrainian part this ratio was 12.8‰, in Hungarian - 13.9‰, in Romanian - 13.2‰.

The infant mortality rate (number of infant deaths per 1000 live births) in 2019 in the Carpathian Euroregion amounted to 6.7‰ and it improved in comparison to 2017 where 7.3 infant deaths per 1000 live births was reported. In the Polish and Hungarian parts, this indicator was definitely better than for the whole Euroregion and amounted to 4.0‰ and 5.3‰, respectively, while in the Romanian part it was at the average level for the whole Euroregion. In the Ukrainian part there were 7.6 infant deaths per 1000 population and 8.7 in the Slovakian part.

Wykres 4. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych

Chart 4. Infant deaths per 1000 live births

Tablica 2. Zgony według wybranych przyczyn
Table 2. Deaths by selected causes

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Ogółem Total	W tym w % ogółem Of which in % of total					
		nowotwory neoplasms	choroby układu krążenia diseases of the circulatory system	choroby układu oddechowego diseases of the res- piratory system	choroby układu trawienego diseases of the digestive system	urazy i zatrucia według zewnętrznej przy- czyny injuries and poi- sonings by exter- nal cause	
EUROREGION	A	180 004	18,9	57,6	4,8	4,4	4,7
	B	182 829	18,8	56,8	5,1	4,8	4,7
	C	182 108	18,7	56,4	5,1	4,9	4,6
Część polska Polish part	A	19 327	25,1	43,1	6,3	3,7	4,5
	B	19 636	25,6	43,2	6,3	3,9	4,3
	C	20 029	25,2	42,8	6,3	4,2	4,8
Część rumuńska Romanian part	A	37 819	19,2	58,6	5,8	5,6	4,3
	B	38 752	19,2	57,2	6,7	5,8	4,4
	C	37 713	19,2	56,5	6,7	6,1	4,3
Część słowacka Slovakian part	A	14 359	24,9	47,4	8,3	5,5	4,9
	B	14 430	25,1	45,2	8,8	5,7	5,6
	C	14 421	25,1	45,5	8,4	5,6	5,0
Część ukraińska Ukrainian part	A	75 686	13,5	65,8	2,3	3,8	5,0
	B	76 754	13,1	65,6	2,4	4,2	4,9
	C	77 001	13,1	65,4	2,4	4,3	4,7
Część węgierska Hungarian part	A	32 813	24,5	50,4	6,9	4,6	4,6
	B	33 257	24,9	49,2	7,0	4,9	4,4
	C	32 944	24,8	48,4	7,6	4,9	4,4

Główną przyczyną zgonów na terenie Euroregionu Karpackiego (w tym w częściach należących do poszczególnych państw) były choroby układu krążenia. W 2019 r. spowodowały one 56,4% zgonów w Euroregionie (o 1,2 p. proc. mniej niż w 2017 r.). W obwodach czerniowieckim i iwano-frankowskim w części ukraińskiej choroby te były przyczyną aż 73,1% i 71,0% ogólnej liczby zgonów. Z kolei wśród regionów z relatywnie najniższym (dwie lokaty) odsetkiem chorób układu krążenia będących przyczyną zgonów znalazły się podregiony w Polsce – rzeszowski (40,2%) i krośnieński (40,6%). Drugą najliczniejszą grupą przyczyn zgonów w Euroregionie były choroby nowotworowe – 18,7% (o 0,1 p. proc. mniej niż w 2017 r.). Następnym tych chorób był znaczący odsetek zgonów również w częściach Euroregionu zlokalizowanych w granicach poszczególnych państw. W okręgu Hajdú-Bihar na Węgrzech i podregionie krośnieńskim w Polsce choroby te stanowiły relatywnie największy odsetek wśród przyczyn zgonów (odpowiednio

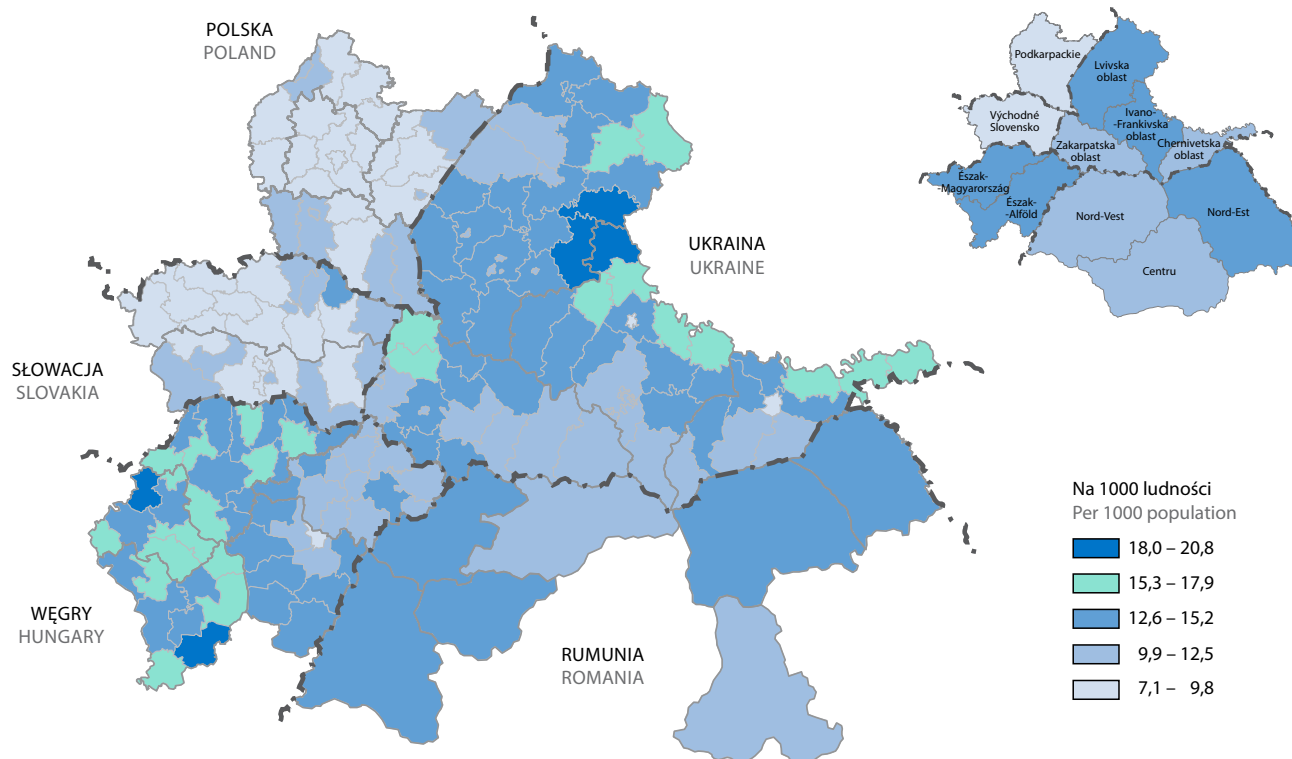
Cardiovascular diseases were the main cause of death in the Carpathian Euroregion (including the parts belonging to individual countries). In 2019, they were the reason of 56.4% of deaths in the Euroregion (1.2 pp less than in 2017). In Chernivetska and Ivano-Frankivska oblasts in the Ukrainian part these diseases accounted for 73.1% and 71.0% of the total number of deaths. In turn, among the regions with relatively low (two places) percentage of cardiovascular diseases as a cause of deaths were the subregions in Poland – Rzeszowski (40.2%) and Krośnieński (40.6%). The second most numerous group of deaths was caused by cancer – 18.7% (by 0.1 pp less than in 2017). The consequence of these diseases was a significant proportion of deaths also in parts of the Euroregion located within the borders of individual countries. In the Hajdú-Bihar county in Hungary and the Krośnieński subregion in Poland, these diseases accounted for relatively the highest percentage among causes of death (26.8% and 26.7%, respectively). On the other

26,8% i 26,7%). Z kolei wśród dwóch regionów z relatywnie najniższym odsetkiem nowotworów będących przyczyną zgonów, znalazły się na Ukrainie obwody iwanofrankowski (12,2%) i zakarpaci (12,4%).

hand, the two regions with relatively low percentage of cancer as a cause of death were Ivano-Frankivska (12.2%) and Zakarpatska (12.4%) oblasts in Ukraine.

Mapa 7. Zgony na 1000 ludności w 2019 r.

Map 7. Deaths per 1000 population in 2019

Dane o **migracjach** (wewnętrznych i zagranicznych) ludności opracowano na podstawie informacji o zameldowaniach osób na pobyt stały. Saldo migracji stanowi różnicę pomiędzy zameldowaniami i wymeldowaniami z pobytu stałego. W przypadku Ukrainy dane o liczbie migrantów pochodzą z ewidencji migrantów prowadzonej przez Państwową Służbę Migracyjną.

Data on **migration** (internal and international) of population were compiled on the basis of the information regarding registrations for permanent residence. Net migration accounts for the difference between registrations and cancelled registration for permanent residence. As regards Ukraine, data on the number of migrants come from the register of migrants held by the State Migration Service.

Migracje ludności są drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem wpływającym na stan zaludnienia. W 2019 r. w dwóch częściach Euroregionu odnotowano dodatnią wartość salda migracji w przeliczeniu na 1000 ludności – w części rumuńskiej (1,0‰) i ukraińskiej (0,2‰). Z kolei w pozostałych częściach, znajdujących się w obrębie poszczególnych państw, współczynniki salda migracji były ujemne – w słowackiej (-1,2‰), polskiej (-1,4‰), węgierskiej (-3,5‰).

Spśród 4 podregionów w Polsce, tylko w rzeszowskim wystąpiło saldo dodatnie migracji w przeliczeniu na 1000

In addition to the natural increase, migration of the population is the second factor influencing the population status. In 2019, two parts of the Euroregion recorded a positive value of net migration per 1000 population - the Romanian (1.0‰) and Ukrainian (0.2‰) parts. On the other hand, in the other parts, located within individual countries, level of net migration was negative - in the Slovakian (-1.2‰), Polish (-1.4‰), Hungarian (-3.5‰).

Among 4 subregions in Poland, only the Rzeszowski subregion had a positive net migration per 1000 population (3.2‰), while the remaining ones were negative. The

ludności (3,2‰), w pozostałych było ujemnie. Najbardziej niekorzystna sytuacja wystąpiła w podregionie przemyskim (-4,0‰).

Spśród 7 okręgów w części rumuńskiej dodatni współczynnik salda migracji odnotowano w trzech (najwyższy w Botoșani – 7,4‰), a w grupie z ujemnym współczynnikiem – najniższa wartość wystąpiła w Sălaj (-3,4‰).

W trzech (spośród 4) obwodach części ukraińskiej saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2019 r. było dodatnie. Współczynnik salda migracji kształtował się od 0,4‰ (w lwowskim) do -0,4‰ (w zakarpackim).

Współczynnik salda migracji w części węgierskiej kształtował się od 0,6‰ (w okręgu Heves) do -5,8‰ (w Szabolcs-Szatmár-Bereg). Dodatnie saldo migracji w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w 2019 r. w jednym okręgu, natomiast ujemne w czterech.

most unfavourable situation occurred in the Przemyski subregion (-4.0‰).

Among the 7 counties in the Romanian part, a positive value of the level of net migration was noted in three parts (the highest in Botoșani – 7.4‰), and in the group with a negative level – the lowest value was recorded in Sălaj (-3.4‰).

In three (out of 4) oblasts of the Ukrainian part the net migration per 1000 inhabitants in 2019 was positive. Level of net migration ranged from 0.4‰ (in the Lvivska oblast) to -0.4‰ (in the Zakarpatska oblast).

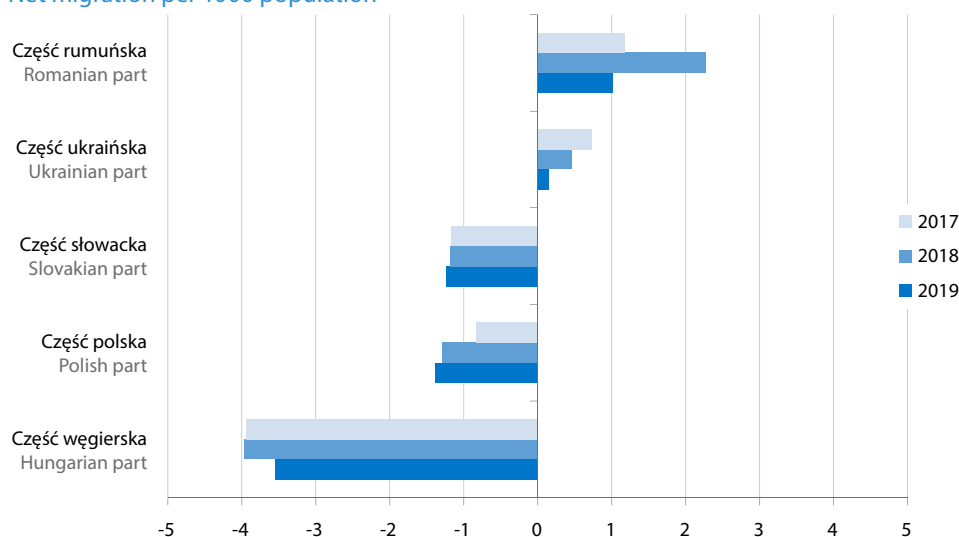
Level of net migration in the Hungarian part ranged from 0.6‰ (in Heves county) to -5.8‰ (in Szabolcs-Szatmár-Bereg county). Positive net migration per 1000 population was recorded in 2019 in one county, while negative net migration was recorded in four counties.

Tablica 3. Ruch naturalny i migracje ludności
Table 3. Vital statistics and migration of population

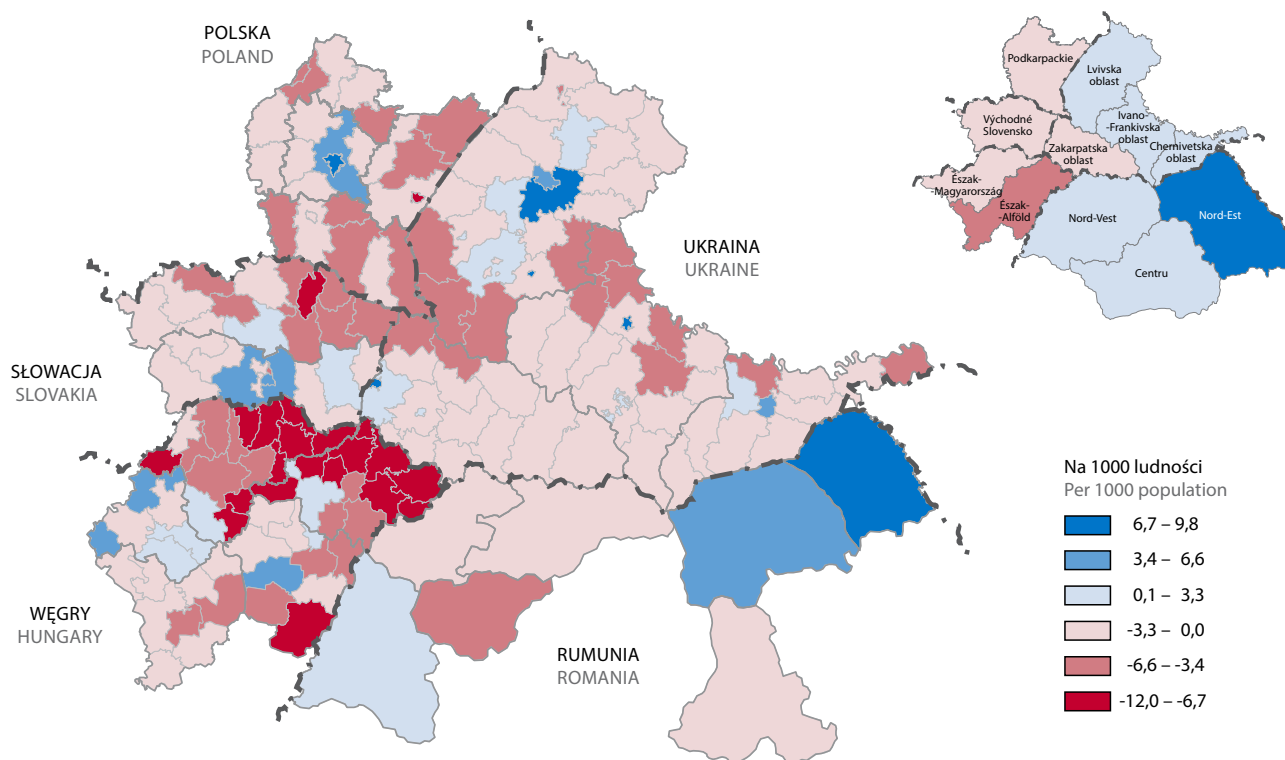
Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	Saldo migracji Net migration	
		ogółem total	w tym niemowląt ^a of which infant ^a			
		na 1000 ludności per 1000 population				
EUROREGION	A	10,7	11,9	7,3	-1,2	-0,4
	B	10,3	12,1	7,0	-1,8	-0,3
	C	9,9	12,1	6,7	-2,2	-0,6
Część polska Polish part	A	10,3	9,1	3,3	1,2	-0,8
	B	10,1	9,2	4,2	0,9	-1,3
	C	9,7	9,4	4,0	0,3	-1,4
Część rumuńska Romanian part	A	11,5	13,1	8,1	-1,6	1,2
	B	11,3	13,5	8,3	-2,1	2,3
	C	10,5	13,2	6,7	-2,7	1,0
Część słowacka Slovakian part	A	11,6	8,9	7,7	2,8	-1,2
	B	11,5	8,9	8,8	2,7	-1,2
	C	11,5	8,9	8,7	2,6	-1,2
Część ukraińska Ukrainian part	A	10,3	12,5	9,3	-2,2	0,7
	B	9,7	12,7	7,8	-3,0	0,5
	C	9,2	12,8	7,6	-3,6	0,2
Część węgierska Hungarian part	A	10,4	13,6	4,2	-3,3	-3,9
	B	10,2	13,9	4,2	-3,7	-4,0
	C	10,2	13,9	5,3	-3,6	-3,5

a Na 1000 urodzeń żywych.
a Per 1000 live births.

Wykres 5. Saldo migracji na 1000 ludności
Chart 5. Net migration per 1000 population

Mapa 8. Saldo migracji na 1000 ludności w 2019 r.
Map 8. Net migration per 1000 population in 2019

Dla rozwoju regionów istotne znaczenie ma przyrost rzeczywisty ludności, a więc zwiększanie albo zmniejszanie się zaludnienia danego terenu. Na przyrost rzeczywisty ludności składa się saldo migracji oraz saldo ruchu naturalnego (przyrostu naturalnego). W zależności od wartości tych

The development of regions is essentially influenced by actual increase in population that is the increase or decrease in the number of population in a given area. The actual increase of population includes net migration and net vital statistics (natural increase). Depending on the va-

składników, przyrost rzeczywisty może być dodatni bądź ujemny. Do zbadania powiązań pomiędzy przyrostem naturalnym a saldem migracji oraz wyznaczenia typów przyrostu rzeczywistego ludności występujących na obszarze Euroregionu Karpackiego posłużono się metodą Webba.

Dokonana typologia demograficzna dla Euroregionu Karpackiego w latach 2017-2019 pozwoliła określić stan rozwoju ludnościowego poszczególnych obszarów i określić zmiany, jakie zaszły w badanym okresie.

Spośród 11 regionów NUTS 2, tylko w dwóch wystąpił dodatni przyrost rzeczywisty ludności w analizowanym okresie, było to Nort-Est i Východné Slovensko. W regionie Nort-Est utrzymywał się ujemny przyrost naturalny, jednak przewyższające je saldo migracji spowodowało wzrost liczby ludności. W regionie Východné Slovensko utrzymywało się ujemne saldo migracji, jednak przewyższający je przyrost naturalny spowodował wzrost liczby ludności. Spośród pozostałych regionów wzrost liczby ludności wystąpił tylko w 2017 roku w regionie podkarpackim, który w kolejnych latach zmienił typ rozwoju z A na H, gdzie dodatni przyrost naturalny przestał rekompensować ujemne saldo migracji. Obwód zakarpacki w 2018 roku zmienił typ rozwoju z F na E, gdzie dodatnie saldo migracji przewyższało ujemny przyrost naturalny (ale go nie rekompensowało), przy czym rok później wrócił do typu F, gdzie utrzymywał się ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji (wartość bezwzględna salda migracji jest dla tego typu niższa od wartości bezwzględnej przyrostu naturalnego, co powoduje, iż większy wpływ na rzeczywisty spadek liczby ludności ma ujemny przyrost naturalny). Centru w 2018 roku zmienił typ rozwoju z F na E, gdzie dodatnie saldo migracji przewyższało ujemny przyrost naturalny (ale go nie rekompensowało). W pozostałych sześciu regionach zaobserwowano ubytek rzeczywisty ludności. W dwóch z nich występował zarówno ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji (oba okręgi węgierskie). Niezmiennie w ciągu analizowanego okresu w Nort-Vest, obwodzie lwowskim, obwodzie czerniowieckim i obwodzie iwanofrankowskim dodatnie saldo migracji przewyższało ujemny przyrost naturalny, ale go nie rekompensowało (typ E).

Większe zróżnicowanie występowało na poziomie powiatu (w przypadku Rumunii ze względu na brak podziału na tym poziomie analizowano NUTS 3). W 2017 roku spośród 202 jednostek w 45 wystąpił dodatni przyrost rzeczywisty ludności, natomiast w 2019 roku w 35 jednostkach. Największy przyrost rzeczywisty w 2017 roku odnotowano w Ivano-Frankivsk na Ukrainie (typ C), słowackich Košice-okolie (typ C), rumuńskie Suceava (typ C) oraz miasto Rzeszów w Polsce (typ C), zaś dwa lata później w dalszym ciągu Ivano-Frankivsk (typ C), miasto Rzeszów (typ C) oraz Košice-okolie (typ C). Największy ubytek rzeczywisty

lue of these components, the actual increase may be positive or negative. To investigate the relationship between natural increase and net migration, and to determine the types of actual increase in population in the Carpathian Euroregion, the Webb method has been used.

Demographic typology made for the Carpathian Euroregion for the years 2017-2019 allowed us to determine the demographic development level of each area and to identify changes that occurred over the period.

Out of 11 regions on NUTS 2 level, a positive real increase in population throughout the analysed period was reported in two regions, these were Nort-Est and Východné Slovensko. In Nort-Est region, the negative net migration was maintained, however, the higher natural increase exceeded the number of people. In Východné Slovensko area a negative net migration was maintained, but the higher population growth exceeded the number of people. Of the remaining regions, the population growth occurred only in 2017 in the Podkarpackie voivodship, which in subsequent years changed its development type from A to H, where positive population growth did not compensate for the negative net migration. In 2018 Zakarpatska oblast changed the type of development from F to E, where the positive net migration exceeded the negative natural growth (but did not compensate it), while a year later it returned to type F, where the negative natural growth and the negative net migration remained (the absolute value of the net migration is for this type lower than the absolute value of the natural growth, which makes the negative natural growth a greater influence on the actual population decline). Centru in 2018 changed its development type from F to E, where positive net migration exceeded negative natural increase (but did not compensate it). Invariably during the analysed period in Nord-Vest region, Lvivska, Chernivetska and Ivano-Frankivska oblasts, the positive net migration exceeded the negative natural increase, but did not compensate it (type E).

Greater differences occurred at the county level (in the case of Romania, NUTS 3 level was analysed as there are no lower levels of division). In 2017, out of 202 units, 45 units had positive real population growth, while in 2019, 35 units had positive real population growth. The highest real increase in 2017 was recorded in Ivano-Frankivska in Ukraine (type C), Slovakian Košice-okolie (type C), Romanian Suceava (type C) and the city of Rzeszów in Poland (type C), while two years further in Ivano-Frankivsk (type C), the city of Rzeszów (type C) and Košice-okolie (type C). The largest real loss in 2017 was recorded in Putnoki (type G), Gönci (type G) and Sátoraljaújhelyi (type G) in Hungary, and in 2019 in Rohatynskiyi (type F) in Ukraine, Sárospataki (type G) in Hungary and Tlumatskyi (type F) in Ukraine.

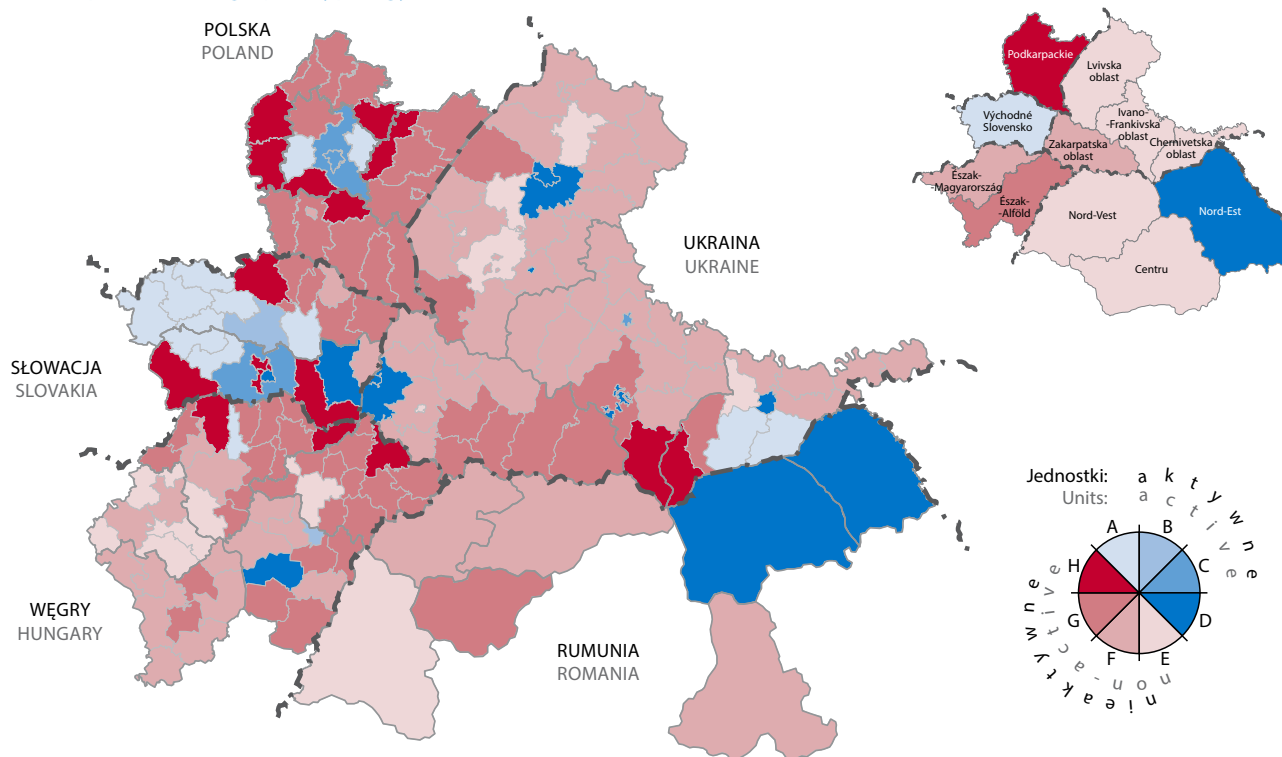
w 2017 roku odnotowano na Węgrzech w Putnoki (typ G), Gönci (typ G) oraz Sátoraljaújhelyi (typ G), a w 2019 roku na Ukrainie w Rohatynskiyi (typ F), na Węgrzech w Sárospataki (typ G) oraz na Ukrainie w Tlumatskyyi (typ F).

Dzięki analizie aktywności demograficznej w latach 2017 i 2019 można zauważyć, że wśród badanych jednostek 100 zmieniło typ demograficzny. Spośród nich, w 18 jednostkach, w których w 2017 roku występował dodatni przyrost rzeczywisty, w 2019 miał miejsce ubytek liczby ludności, zaś w 8 jednostkach zaszła sytuacja odwrotna, co jest zjawiskiem korzystnym. W pozostałych 74 jednostkach nastąpiła zmiana typu rozwoju demograficznego, która nie miała wpływu na kierunek zmian w liczbie ludności.

Thanks to the analysis of demographic activity in 2017 and 2019, it can be noticed that among the surveyed units, 100 changed the demographic type. Among them, in 18 units, a positive real increase occurred in 2017, and in 2019 a decrease in the number of population, while in 8 units the reverse situation took place, which is a beneficial phenomenon. In the remaining 74 units a change in the type of demographic development that did not affect the direction of changes in the population occurred.

Mapa 9. Typologia demograficzna (metoda Webba) w 2019 r.

Map 9. Demographic typology (Webb method) in 2019

Typ:

- A – dodatni przyrost naturalny rekompensuje ujemne saldo migracji
- B – dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji
- C – dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji
- D – ujemny przyrost naturalny jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji
- E – ujemny przyrost naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji
- F – wartość bezwzględna ujemnego przyrostu naturalnego jest wyższa od wartości bezwzględnej ujemnego salda migracji
- G – wartość bezwzględna ujemnego przyrostu naturalnego jest niższa od wartości bezwzględnej ujemnego salda migracji
- H – dodatni przyrost naturalny nie rekompensuje ujemnego salda migracji

Type:

- positive natural increase compensates negative net migration
- positive natural increase is higher than positive net migration
- positive natural increase is lower than positive net migration
- negative natural increase is compensated by positive net migration
- negative natural increase is not compensated by positive net migration
- the absolute value of negative natural increase is higher than the absolute value of negative net migration
- the absolute value of negative natural increase is lower than the absolute value of negative net migration
- positive natural increase does not compensate negative net migration

Rozdział 3

Chapter 3

Rynek pracy

Labour market

Analiza poszczególnych części Euroregionu Karpackiego, dotycząca rynku pracy, została przeprowadzona na poziomie NUTS 2 ze względu na brak dostępności danych na niższym poziomie agregacji (NUTS 3) dla części polskiej i rumuńskiej. Należy podkreślić, że regiony: Nord-Vest, Centru, Nord-Est (w Rumuni) oraz Észak-Magyarország (na Węgrzech) tylko częściowo wchodzą w skład Euroregionu Karpackiego.

The analysis of individual parts of the Carpathian Euroregion regarding the labour market was carried out at the NUTS 2 level due to the lack of data availability at a lower level of aggregation (NUTS 3) for the Polish and Romanian part. It should be emphasized that the regions: Nord-Vest, Centru, Nord-Est (in Romania) and Észak-Magyarország (in Hungary) only partly belong to the Carpathian Euroregion.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej uznane za pracujące lub bezrobotne.
The economically active persons includes all persons aged 15 and over considered to be employed or unemployed.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej (na Ukrainie: 15-70 lat, na Węgrzech: 15-74 lat).
The employed persons are all persons aged 15 and more (in Ukraine: aged 15-70, in Hungary: aged 15-74).

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata (na Słowacji 15 lat i więcej, na Ukrainie – 15-70 lat), które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

The unemployed persons by LFS are persons aged 15-74 (in Slovakia aged 15 and more, in Ukraine aged 15-70), who within the surveyed week did not work, within a 4-week period actively sought work and was available for work within two weeks after the surveyed week. The unemployed also include persons who have found a work and were waiting to begin within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Ludność bierna zawodowo, są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

The economically inactive persons includes all persons aged 15 and more who are not classified either as employed or unemployed.

W 2019 r., w porównaniu z danymi za 2017 r., w 8 regionach (NUTS 2) Euroregionu Karpackiego zwiększyła się liczba pracujących, tj. w części słowackiej w Východné Slovensko, we wszystkich 4 obwodach Ukrainy, w 2 regionach Węgier oraz w jednym w Rumunii (Nord-Est). Największy wzrost wystąpił w obwodzie czerniowieckim w części ukraińskiej (o 3,9%). Z kolei w województwie podkarpackim i w 2 regionach Rumunii zmniejszyła się liczba pracujących (w największym stopniu w Centru – o 3,1%).

W 4 regionach Euroregionu zaobserwowano wzrost liczby pracujących kobiet w porównaniu z 2017 r. – na obszarze Východné Slovensko (o 3,5%), w obwodzie lwowskim (o 2,6%), w Észak-Alföld (o 1,1%) oraz w Nord-Est (o 0,3%). W pozostałych 7 regionach liczba pracujących kobiet zmniejszyła się – w największym stopniu w Centru (o 4,5%).

W większości regionów (8) liczba pracujących mężczyzn w 2019 r. uległa zwiększeniu w porównaniu z 2017 r. – od 10,1% w obwodzie czerniowieckim w części ukraińskiej do 1,6% w Észak-Alföld w części węgierskiej. Mniejszą liczbę pracują-

In 2019, compared to 2017 the number of employed persons increased in 8 regions (NUTS 2) of the Carpathian Euroregion, i.e. in the Slovakian part in Východné Slovensko, in all 4 oblasts of Ukraine, in 2 counties of Hungary and in one in Romania (Nord-Est). The highest increase occurred in Chernivetska oblast in the Ukrainian part (by 3.9%). On the other hand, in Podkarpackie voivodship and in 2 counties of Romania the number of employed persons decreased (to a large extent in Centru – by 3.1%).

An increase in the number of working women was observed in 4 regions of the Euroregion compared to 2017 - in Východné Slovensko (by 3.5%), in Lvivska oblast (by 2.6%), in Észak-Alföld (by 1.1%) and in Nord-Est (by 0.3%). In the remaining 7 regions the number of working women decreased - to a large extent in Centru (by 4.5%).

The number of working men in most regions (8) in 2019 increased compared to 2017 – from 10.1% in Chernivetska oblast in the Ukrainian part to 1.6% in Észak-Alföld in the Hungarian part. A lower number of working men

cych mężczyzn niż przed 2 lata odnotowano w Centru (o 2,1%), Nord-Vest (0,8%) i w województwie podkarpackim (o 0,6%).

W 2019 r. spośród 11 analizowanych regionów (NUTS 2), w 4 odnotowano wzrost liczby ludności biernych zawodowo w porównaniu z danymi za 2017 r. Relatywnie najwięcej biernych zawodowo przybyło w województwie podkarpackim (Polska) – 4,4%, następnie w rumuńskich Nord-Vest i Centru (odpowiednio 0,6% i 0,4%) i w regionie Východné Slovensko (0,1%) na Słowacji. W porównaniu z 2017 r. we wszystkich regionach Ukrainy i Węgier oraz w 1 regionie Rumuni zmniejszyła się liczba biernych zawodowo (od 5,2% w Nord-Est do 2,2% w obwodzie zakarpaccim).

Należy przy tym zauważyć, że w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się udział osób biernych zawodowo w grupie ludności w wieku produkcyjnym we wszystkich analizowanych regionach na poziomie NUTS 2, z wyjątkiem województwa podkarpackiego.

W latach 2017 – 2019, na obszarach analizowanych regionów, utrzymywała się przewaga liczby pracujących mężczyzn nad liczbą pracujących kobiet. W 2019 r. udział ten wyniósł od 52,1% w obwodzie lwowskim do 58,4% w Centru. W analizowanym okresie ich udział zwiększył się we wszystkich regionach, z wyjątkiem obwodu lwowskiego (gdzie był niższy o 0,1 p.proc.) – największy wzrost zanotowano w obwodzie czerniowieckim o 3,2 p.proc.

than 2 years ago was recorded in Centru (by 2.1%), Nord-Vest (0.8%) and Podkarpackie voivodship (by 0.6%).

In 2019, among the 11 analysed regions (NUTS 2), in 4 an increase was recorded in the economically inactive population, compared to the 2017. Relatively the highest number of inactive people increased in Podkarpackie voivodship (Poland) with 4.4%, followed by Romanian Nord-Vest and Centru (0.6% and 0.4% respectively) and Východné Slovensko (0.1%) in Slovakia. Compared to 2017, the number of economically inactive decreased in all regions of Ukraine and Hungary and in 1 region of Romania (from 5.2% in Nord-Est to 2.2% in Zakarpatska oblast).

It should be noted that, compared to 2017, the share of economically inactive persons in the working age population decreased in all analysed regions at the NUTS 2 level, with the exception of Podkarpackie voivodship.

The predominance of the number of working men over the number of working women remained during 2017 - 2019, in the areas of the analysed regions. In 2019, this share ranged from 52.1% in Lvivska oblast to 58.4% in Centru. Over the analysed period, their share increased in all regions, with the exception of Lvivska oblast (where it was lower by 0.1 pp) - the highest increase of 3.2 pp was recorded in Chernivetska oblast.

Tablica 4. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15 lat i więcej

Table 4. Economic activity of the population^a aged 15 and more

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economical- ly inactive persons	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezro- bocia Unemployment rate	
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni unemployed					
		w tys. in thous.							w % in %
		CZĘŚĆ POLSKA POLISH PART							
PODKARPACKIE	A	1 638	926	848	78	712	56,5	51,8	8,4
	B	1 629	895	837	58	734	54,9	51,4	6,5
	C	1 620	877	832	45	743	54,1	51,4	5,1
		CZĘŚĆ RUMUŃSKA ROMANIAN PART							
NORD-VEST ^b	A	2 165	1 231	1 187	45	934	56,9	54,8	3,6
	B	2 157	1 220	1 185	35	937	56,6	54,9	2,9
	C	2 149	1 209	1 172	37	940	56,3	54,6	3,0
CENTRU ^b	A	1 954	991	950	41	962	50,7	48,6	4,2
	B	1 946	948	909	39	997	48,7	46,7	4,2
	C	1 938	972	920	52	966	50,1	47,5	5,3
NORD-EST ^b	A	2 663	1 627	1 580	46	1 036	61,1	59,3	2,9
	B	2 648	1 645	1 606	39	1 003	62,1	60,6	2,4
	C	2 629	1 647	1 613	34	982	62,6	61,4	2,1

a Przeciętne w roku. b Nie wchodzi w całości w skład Euroregionu Karpacciego.
a Annual averages. b It is not included entirely in the Carpathian Euroregion.

Tablica 4. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15 lat i więcej (dok.)Table 4. Economic activity of the population^a aged 15 and more (cont.)

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economical- ly inactive persons	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employ- ment rate		Stopa bezro- bocia Unemploy- ment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni unemployed			w %	in %	
		w tys. in thous.					w % in %		
CZĘŚĆ SŁOWACKA SLOVAKIAN PART									
VÝCHODNÉ SLOVEN- SKO	A	1 337	775	682	93	562	58,0	51,0	12,0
	B	1 338	781	702	79	557	58,4	52,5	10,1
	C	1 340	777	707	70	562	58,0	52,8	9,1
CZĘŚĆ UKRAIŃSKA UKRAINIAN PART									
CHERNIVETSKA OBLAST	A	670	414	379	35	256	61,8	56,6	8,4
	B	669	416	383	33	253	62,1	57,2	7,9
	C	668	423	394	29	245	63,4	59,0	6,9
IVANO-FRANKIVSKA OBLAST	A	1 017	611	559	52	406	60,1	55,0	8,5
	B	1 018	614	566	48	404	60,3	55,6	7,8
	C	1 016	620	575	45	396	61,0	56,6	7,2
LVIVSKA OBLAST	A	1 870	1 137	1 051	86	734	60,8	56,2	7,5
	B	1 867	1 140	1 061	79	727	61,1	56,8	6,9
	C	1 860	1 150	1 075	75	710	61,9	57,8	6,5
ZAKARPATSKA OBLAST	A	922	555	496	58	368	60,1	53,8	10,5
	B	921	559	502	56	363	60,6	54,5	10,0
	C	919	560	509	51	360	60,9	55,4	9,1
CZĘŚĆ WĘGIERSKA HUNGARIAN PART									
ÉSZAK-MAGYAROR- SZÁG ^b	A	861	504	475	29	357	58,5	55,1	5,8
	B	853	509	485	24	344	59,7	56,9	4,7
	C	845	504	482	22	341	59,6	57,0	4,5
ÉSZAK-ALFÖLD	A	1 116	681	631	50	435	61,0	56,5	7,4
	B	1 108	685	640	45	423	61,9	57,8	6,6
	C	1 099	683	640	43	416	62,1	58,2	6,3

a Przeciętne w roku. b Nie wchodzi w całości w skład Euroregionu Karpackiego.
a Annual averages. b It is not included entirely in the Carpathian Euroregion.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (na Ukrainie – 15-70 lat, na Węgrzech – 15-74 lat) ogółem lub danej grupy.

The activity rate is calculated as the share of economically active persons in the total population aged 15 and more (in Ukraine – 15-70, in Hungary – 15-74) or in a given group.

Współczynnik aktywności zawodowej (ogółem) w 2019 r. kształtował się od 50,1% (w Centrum) do 63,4% (w obwodzie czerniowieckim). Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn w tych regionach wyniósł odpowiednio 61,0% i 72,9%, natomiast kobiet 39,9% i 54,6%. W stosunku do 2017 r. w 7 re-

In 2019, the activity rate (total) ranged from 50.1% (in Centrum) to 63.4% (in Chernivetska oblast). The activity rate of men in these regions amounted to 61.0% and 72.9%, respectively, while that of women to 39.9% and 54.6%. Compared to 2017, an increase was recorded in the rate (total)

gionach wystąpił wzrost współczynnika (ogółem), w jednym pozostał na tym samym poziomie (Východné Slovensko – 58,0%), a w 3 regionach uległ obniżeniu. Największy wzrost odnotowano w obwodzie czerniowieckim – o 1,6 p.proc. (w tym mężczyzn – o 4,8 p.proc, natomiast wśród kobiet wystąpił spadek o 1,4 p.proc.). Z kolei największy spadek współczynnika aktywności zawodowej ogółem w 2019 r. w porównaniu z danymi za 2017 r. miał miejsce w województwie podkarpackim – o 2,4 p.proc (w tym wśród mężczyzn – o 1,9 p.proc., a wśród kobiet – o 2,8 p.proc.).

in 7 regions, in one it remained at the same level (Východné Slovensko – 58.0%), and in 3 regions it decreased. The highest increase was recorded in Chernivetska oblast – by 1.6 pp (of which men - by 4.8 pp, while women - by 1.4 pp). On the other hand, the largest decrease in the total activity rate in 2019, compared to 2017, occurred in Podkarpackie voivodship – by 2.4 pp (of which among men - by 1.9 pp, and among women – by 2.8 pp).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (na Ukrainie – 15-70 lat, na Węgrzech – 15-74 lat) ogółem lub danej grupy.

The employment rate is calculated as the share of employed persons in the total population aged 15 and more (in Ukraine –15-70, in Hungary – 15-74) or in a given group.

Wskaźnik zatrudnienia w 2019 r. wyniósł od 47,5% (w Centrum) do 61,4% (w regionie Nord-Est) – wśród mężczyzn wyniósł odpowiednio 57,1% i 70,0%, natomiast wśród kobiet 38,4% i 52,9%. W stosunku do 2017 r. w 8 regionach wystąpił wzrost wskaźnika (ogółem), a w 3 regionach uległ obniżeniu. Największy wzrost odnotowano w obwodzie czerniowieckim – o 2,4 p.proc. (w tym wśród mężczyzn wzrost wyniósł 6,4 p.proc., natomiast wśród kobiet wystąpił spadek o 1,3 p.proc.). Z kolei największy spadek wskaźnika aktywności zawodowej ogółem w 2019 r. w porównaniu z danymi za 2017 r. miał miejsce w regionie Centrum – o 1,1 p.proc., przy czym spadek wystąpił zarówno wśród mężczyzn – o 0,8 p.proc., jak i wśród kobiet – o 1,5 p.proc.

The employment rate in 2019 ranged from 47.5% (in Centrum) to 61.4% (in Nord-Est) – among men it amounted to 57.1% and 70.0% respectively, while among women it amounted to 38.4% and 52.9%. Compared to 2017, an increase was recorded in the rate (total) in 8 regions and a decrease in 3 regions. The largest increase was recorded in Chernivetska oblast – by 2.4 pp (of which among men the increase amounted to 6.4 pp, while among women a decrease of 1.3 pp). On the other hand, the largest decrease in the total activity rate in 2019, compared to 2017, occurred in Centrum region – by 1.1 pp, with a decrease both among men – by 0.8 pp and among women - by 1.5 pp.

W podziale na płeć, największy wzrost wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród kobiet w obwodzie lwowskim (o 1,7 p.proc.), a wśród mężczyzn w obwodzie czerniowieckim. Największy spadek tego wskaźnika zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn odnotowano w regionie Centrum.

By gender, the highest increase in the activity rate was recorded among women in Lvivska oblast (by 1.7 pp) and among men in Chernivetska oblast. The largest decrease in this rate for both women and men was recorded in Centrum region.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

The unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons of a given category in the number of economically active persons of a given category.

W 2019 r. stopa bezrobocia kształtowała się od 2,1% w Nord-Est do 9,1% na obszarze Východné Slovensko i w obwodzie zakarpaccim. W porównaniu z 2017 r. we wszystkich regionach stopa bezrobocia zmniejszyła się, w wyjątkiem Centrum, gdzie odnotowano jej wzrost o 1,1 p.proc. W największym stopniu stopa bezrobocia zmniejszyła się w województwie podkarpackim (o 3,3 p.proc.).

In 2019, the unemployment rate ranged from 2.1% in Nord-Est to 9.1% in Východné Slovensko and Zakarpatska oblast. In comparison with 2017, the unemployment rate decreased in all regions, with the exception of Centrum, where it increased by 1.1 pp. To the greatest extent, the unemployment rate decreased in Podkarpackie voivodship (by 3.3 pp).

Najbardziej niekorzystna sytuacja pod względem udziału kobiet w liczbie bezrobotnych w 2019 r. wystąpiła w ob-

The most unfavourable situation, in terms of the share of women in the number of unemployed in 2019,

wodzie iwanofrankowskim – 58,1%, gdzie stopa bezrobocia (wśród kobiet) osiągnęła 9,5% i w porównaniu z 2017 r. wzrosła o 2,9 p.proc. Był to zarazem największy wzrost stopy bezrobocia wśród analizowanych regionów na poziomie NUTS 2. Z kolei najmniejszy odsetek kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem zanotowano w rumuńskim Centrum – 29,3%, gdzie stopa bezrobocia wśród kobiet wyniosła 3,8%, a w porównaniu z danymi sprzed 2 lat wzrosła o 0,7 p.proc. Stopa bezrobocia wśród kobiet najbardziej poprawiła się (w porównaniu z 2017 r.) w województwie podkarpackim, gdzie odnotowano jej spadek o 3,0 p.proc.

Wśród mężczyzn stopa bezrobocia w 2019 r. w porównaniu z 2017 r. zmniejszyła się we wszystkich regionach, z wyjątkiem Centrum (tam nastąpił wzrost o 1,5 p.proc.). Najkorzystniejsza sytuacja wystąpiła w obwodzie iwanofrankowskim, gdzie stopa bezrobocia zmalała o 4,6 p.proc.

We wszystkich analizowanych regionach (NUTS 2), z wyjątkiem rumuńskiego Centrum, wśród bezrobotnych w 2019 r. dominujący udział miały osoby o poziomie wykształcenia średnim oraz powyżej średniego, nie wyższym, tj. od 73,3% w obwodzie zakarpaccim do 46,3% w Centrum. W Centrum wśród bezrobotnych największy odsetek stanowiły osoby z najniższym wykształceniem (co najwyżej gimnazjalnym) – 49,1%.

Analizując stopę bezrobocia według poziomu wykształcenia można zauważyć, że w większości regionów (w 7 spośród 11) najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, w 3 obwodach ukraińskich wśród osób z wyższym wykształceniem, a w Nord-Est wśród osób o poziomie wykształcenia średnim oraz powyżej średniego, nie wyższym. Z kolei najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wyższym wykształceniem w 7 regionach, natomiast w 2 (w Nord-Est i w obwodzie lwowskim) w grupie osób z najniższym poziomem wykształcenia (co najwyżej gimnazjalnym), a w obwodach czerniowieckim i iwanofrankowskim w grupie z wykształceniem średnim, nie wyższym.

occurred in Ivano-Frankivska oblast – 58.1%, where the unemployment rate (among women) reached 9.5%, and compared to 2017 increased by 2.9 pp. At the same time, this was the largest increase in the unemployment rate among the analysed regions at the NUTS 2 level. However, the lowest percentage of women in the total number of unemployed was recorded in the Romanian Centre – 29.3%, where the unemployment rate among women reached 3.8%, and compared to data from 2 years ago, it increased by 0.7 pp. The unemployment rate among women improved the most (compared to 2017) in the Podkarpackie voivodship, where it decreased by 3.0 pp.

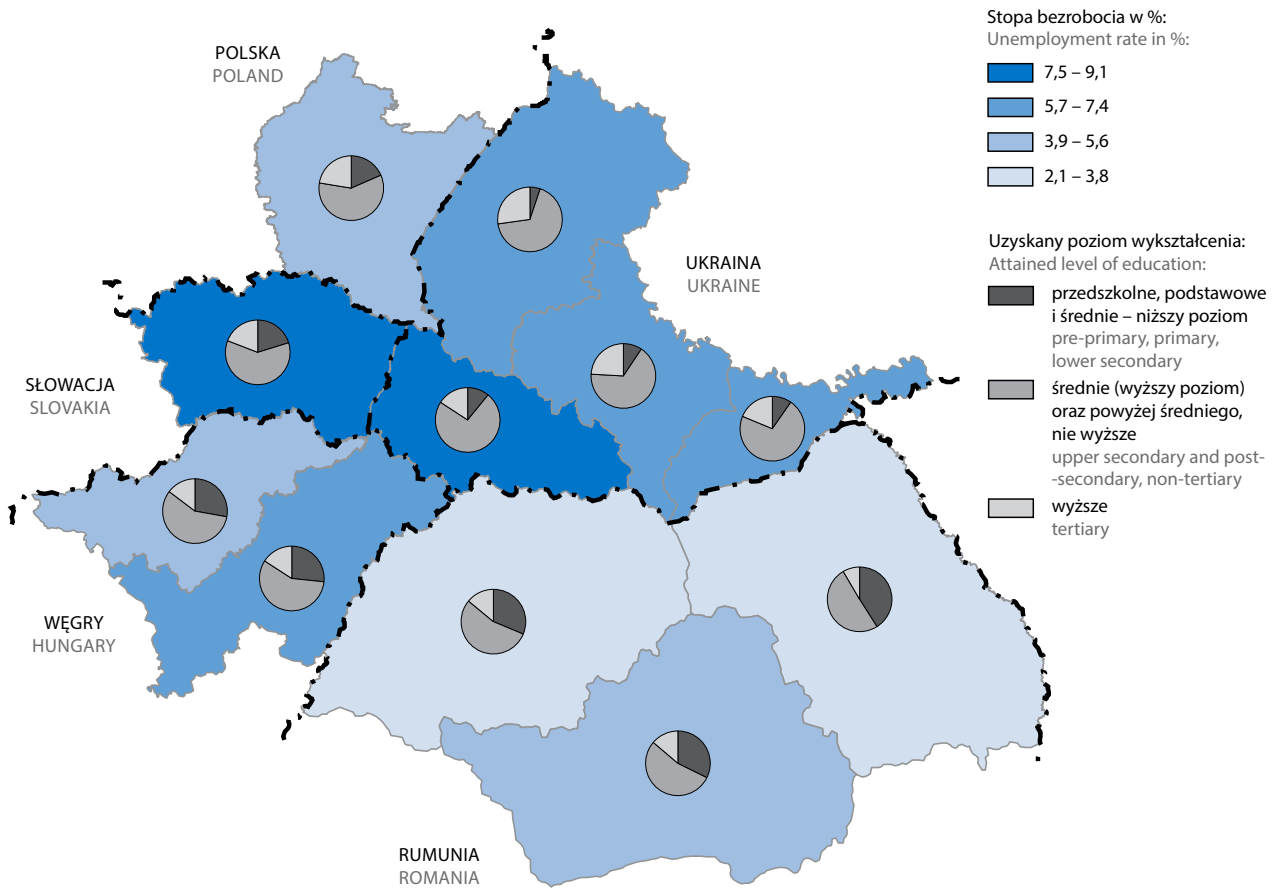
The unemployment rate of men in 2019, compared with 2017, decreased in all regions, except for Centre (there was an increase of 1.5 pp). The most favourable situation occurred in Ivano-Frankivska oblast, where the unemployment rate decreased by 4.6 pp.

In all analysed regions (NUTS 2), with the exception of Romania's Centre, among the unemployed in 2019, the predominant share were people with secondary and above secondary, not higher education levels, i.e. from 73.3% in Zakarpatska oblast to 46.3% in Centre. In Centre, among the unemployed, the largest share constituted people with the lower education (lower secondary education at most) – 49.1%.

When analysing the unemployment rate according to the level of education it can be noted that in the majority of regions (7 out of 11) the highest unemployment rate was among people with at most lower secondary education, in 3 Ukrainian regions among people with higher education, and in Nord-Est among people with secondary and above secondary, but not higher, education. On the other hand, the lowest unemployment rate was among persons with higher education in 7 regions, while in 2 regions (Nord-Est and Lvivska oblast) among persons with the lower level of education (lower secondary at the most), and in Chernivetska and Ivano-Frankivska oblasts among persons with secondary education, not higher.

Mapa 10. Stopa bezrobocia oraz aktywni zawodowo według uzyskanego poziomu wykształcenia według BAEL w 2019 r.

Map 10. Unemployment rate and economically active persons according to attained level of education by LFS in 2019

Rozdział 4

Chapter 4

Mieszkania

Dwellings

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m² (w przypadku Słowacji co najmniej 8 m²), z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m² (in the case of Slovakia at least 8 m²), with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building.

W 2019 r. na terenie Euroregionu Karpackiego oddano do użytkowania 50,3 tys. mieszkań, tj. o 32,7% więcej niż w 2017 r. Wzrost odnotowano we wszystkich częściach Euroregionu Karpackiego: ukraińskiej o 47,9%, węgierskiej o 37,9%, rumuńskiej o 19,4%, polskiej o 13,3% i słowackiej o 9,4%. Największy wzrost zanotowano w obwodzie czerniowieckim w części ukraińskiej (o 134,2%), okręgu Heves w części węgierskiej (o 78,6%) i okręgu Bihor w części rumuńskiej (o 78,0%). Spadek wystąpił w okręgu Satu Mare (o 19,8%) i Suceava (o 7,0%) w części rumuńskiej oraz w podregionie przemyskim w części polskiej (o 5,4%).

Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w części ukraińskiej – stanowiły ponad połowę ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w 2019 r. na terenie Euroregionu Karpackiego.

W części rumuńskiej większość mieszkań oddano do użytkowania w ramach budownictwa indywidualnego – w okręgach Harghita, Maramureș i Satu Mare było to 100,0% oddanych mieszkań. Najmniejszy udział budownictwa indywidualnego odnotowano w części ukraińskiej w obwodach lwowskim i iwanofrankowskim (odpowiednio 27,8% i 32,7%) oraz w podregionie rzeszowskim w części polskiej (33,0%). W stosunku do 2017 r. największy wzrost udziału budownictwa indywidualnego odnotowano w części rumuńskiej w okręgu Bihor (o 26,8 p.proc.) i w dwóch obwodach w części ukraińskiej czerniowieckim i zakarpaczkim (odpowiednio 26,1 p.proc. i 14,2 p.proc.), a największy spadek w dwóch okręgach w części węgierskiej: Heves (o 17,5 p.proc.) i Jász-Nagykun-Szolnok (o 15,5 p.proc.) oraz okręgu Botoșani w części rumuńskiej (o 13,0 p.proc.).

In 2019, 50.3 thousand dwellings were commissioned in the Carpathian Euroregion, i.e. 32.7% more than in 2017. The increase was recorded in all parts of the Carpathian Euroregion: Ukrainian by 47.9%, Hungarian by 37.9%, Romanian by 19.4%, Polish by 13.3% and Slovakian by 9.4%. The highest increase was recorded in the Chernivetska oblasts in the Ukrainian part (by 134.2%), the Heves county in the Hungarian part (by 78.6%) and the Bihor county in the Romanian part (by 78.0%). A decrease occurred in the Satu Mare county (by 19.8%) and Suceava (by 7.0%) in the Romanian part and in the Przemyskie subregion in the Polish part (by 5.4%).

The largest number of dwellings was completed in the Ukrainian part - they accounted for over half of the total number of dwellings completed in 2019 in the Carpathian Euroregion.

In the Romanian part, most of the dwellings were completed as individual construction - in the counties of Harghita, Maramureș and Satu Mare it was 100.0% of the completed dwellings. The smallest share of private construction was recorded in the Ukrainian part in the Lvivska and Ivano-Frankivska oblasts (27.8% and 32.7% respectively) and in the Rzeszowski subregion in the Polish part (33.0%). Compared to 2017, the largest increase in the share of individual construction was recorded in the Romanian part in the Bihor county (by 26.8 pp) and in two oblasts in the Ukrainian part of Chernivtsi and Zakarpatska (26.1 pp and 14.2 pp respectively) and the largest decrease in two counties in the Hungarian part: Heves (by 17.5 pp) and Jász-Nagykun-Szolnok (by 15.5 pp) and the Botoșani county in the Romanian part (by 13.0 pp).

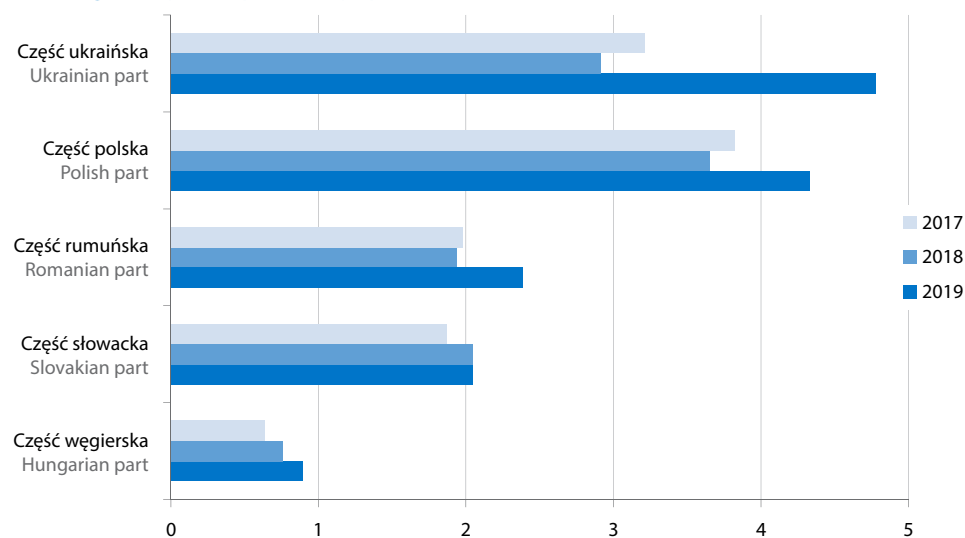
Tablica 5. Mieszkania oddane do użytkowania

Table 5. Dwellings completed

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Mieszkania Dwellings		Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	
	ogółem total	w tym indywidualne w % ogółem of which private in % of total		
EUROREGION	A	37 920	53,0	2,5
	B	36 113	61,8	2,4
	C	50 324	55,1	3,3
Część polska Polish part	A	8 131	60,3	3,8
	B	7 773	60,5	3,7
	C	9 213	54,3	4,3
Część rumuńska Romanian part	A	5 720	93,0	2,0
	B	5 566	95,5	1,9
	C	6 828	97,3	2,4
Część słowacka Slovakian part	A	3 041	98,1	1,9
	B	3 330	95,1	2,0
	C	3 327	96,9	2,0
Część ukraińska Ukrainian part	A	19 492	30,5	3,2
	B	17 631	46,1	2,9
	C	28 838	40,4	4,8
Część węgierska Hungarian part	A	1 536	61,1	0,6
	B	1 813	55,9	0,8
	C	2 118	58,3	0,9

Wykres 6. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

Chart 6. Dwellings completed per 1000 population

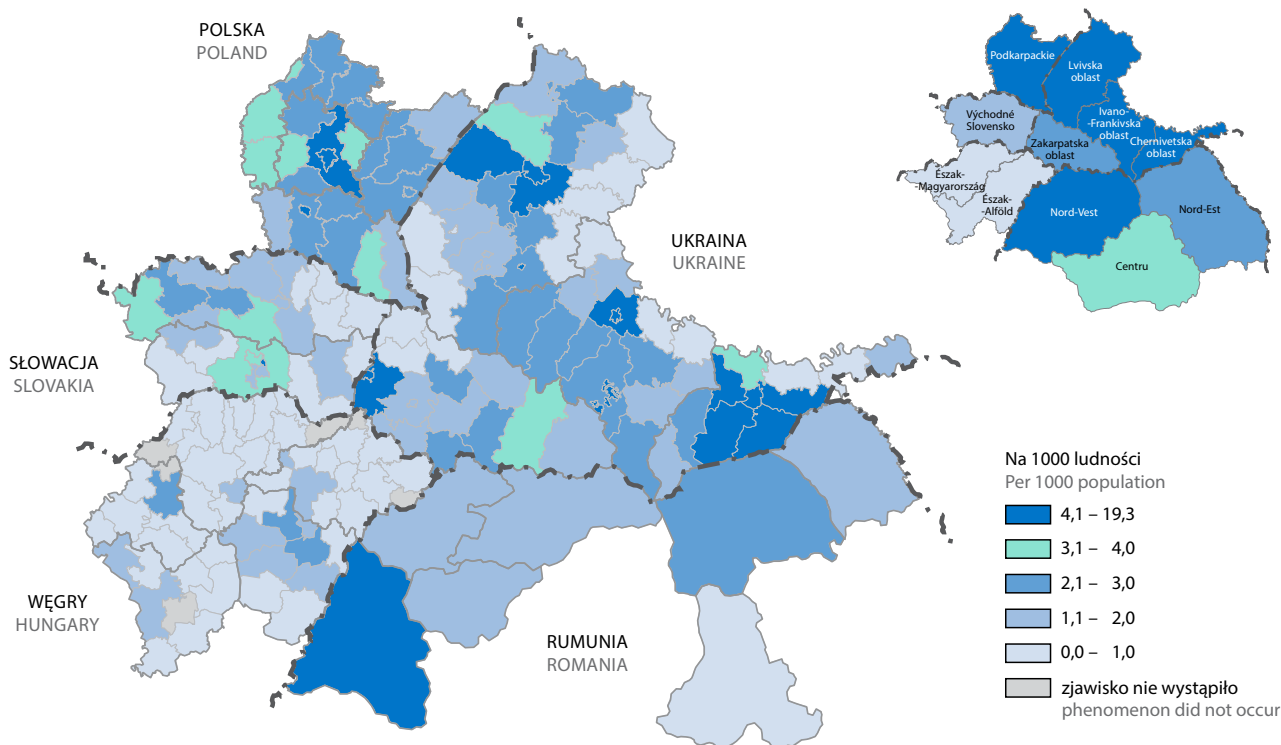

W 2019 roku na terenie Eureregionu Karpackiego oddano do użytkowania 3,3 mieszkania na 1000 ludności (w 2017 r. – 2,5). Najwięcej mieszkań, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, oddano do użytkowania w części ukraińskiej (4,8) oraz w części polskiej (4,3), przy czym w podregionie rzeszowskim – 8,0 (w 2017 r. – 6,6). W części węgierskiej oddano tylko 0,9 mieszkania na 1000 ludności (w okręgu Borsod-Abaúj-Zemplén było to 0,5). Największy spadek mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w okręgu Satu Mare w części rumuńskiej z 2,2 w 2017 r. do 1,8 w 2019 r.

In 2019, in the Carpathian Eureregion 3.3 dwellings per 1000 people were commissioned (in 2017 – 2.5). The largest number of dwellings, per 1,000 inhabitants, was completed in the Ukrainian part (4.8) and in the Polish part (4.3), while in the Rzeszowski subregion – 8.0 (in 2017 – 6.6). In the Hungarian part, only 0.9 dwellings were completed per 1000 inhabitants (in the Borsod-Abaúj-Zemplén county it was 0.5). The largest decrease in dwellings completed per 1,000 inhabitants was recorded in the Satu Mare county in the Romanian part from 2.2 in 2017 to 1.8 in 2019.

Mapa 11. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2019 r.

Map 11. Dwellings completed per 1000 population in 2019

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

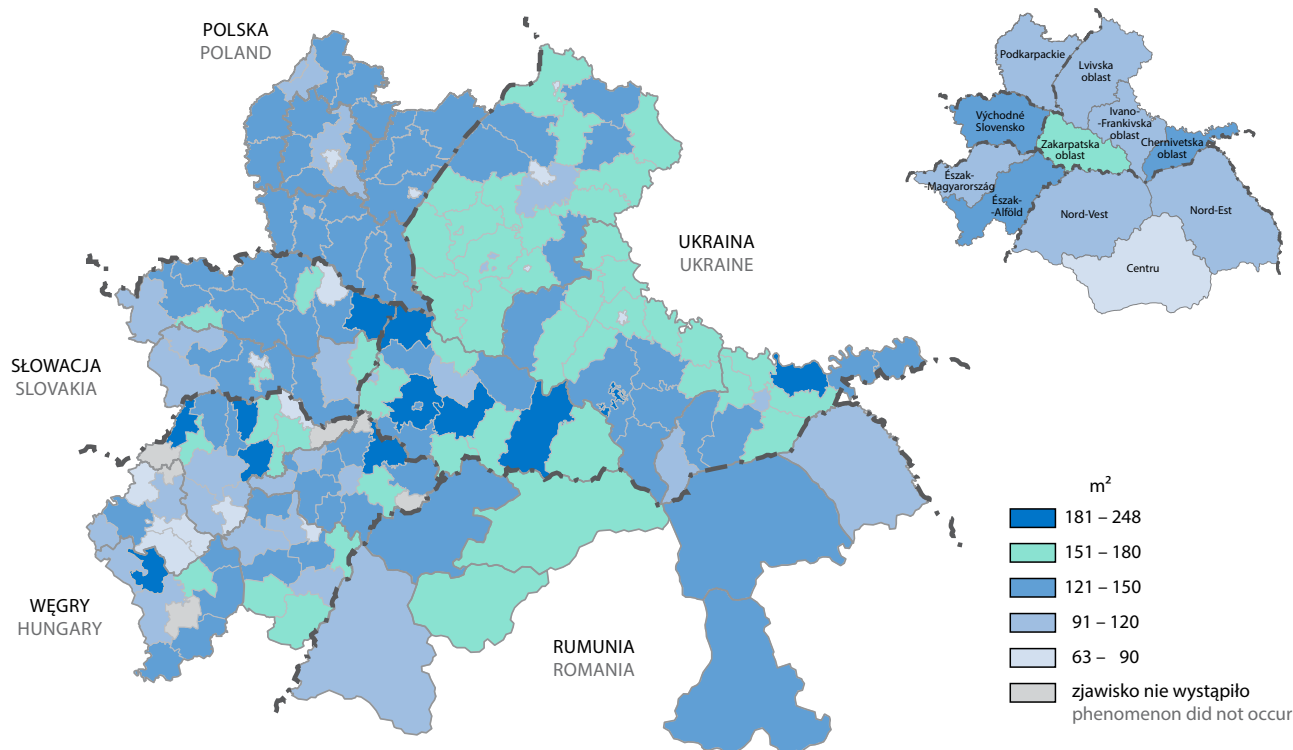
The **usable floor space** of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

Przeciętnie największe mieszkania w 2019 r. budowano w części rumuńskiej Euroregionu Karpackiego w okręgach: Sălaj (162 m²), Maramureș (155 m²) oraz w obwodzie zakarpaczkim w części ukraińskiej (155 m²), a najmniejsze w podregionie rzeszowskim w części polskiej (84 m²), w obwodzie lwowskim i iwanofrankowskim w części ukraińskiej (odpowiednio 92 m² i 99 m²) i okręgu Bihor w części rumuńskiej (96 m²). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań nie zmieniła się znacząco między rokiem 2017 a 2019. Najbardziej wzrosła powierzchnia użytkowa w obwodzie czerniowieckim w części ukraińskiej (o 14 m²), a najbardziej spadła w okręgu Bihor w części rumuńskiej (o 25 m²).

On average, the largest dwellings in 2019 were built in the Romanian part of the Carpathian Euroregion in the regions of: Sălaj (162 m²), Maramureș (155 m²) and in the Zakarpatska oblast in the Ukrainian part (155 m²), and the smallest in the Rzeszowski subregion in the Polish part (84 m²), in the Lvivska and Ivano-Frankivska oblasts in the Ukrainian part (92 m² and 99 m², respectively) and in the Bihor county in the Romanian part (96 m²). The average usable floor space of dwellings did not change significantly between 2017 and 2019. The most usable floor space in the Chernivetska oblasts in the Ukrainian part increased (by 14 m²), and the most decreased in the Bihor county in the Romanian part (by 25 m²).

Mapa 12. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2019 r.

Map 12. Average usable floor space per dwelling completed in 2019

Rozdział 5

Chapter 5

Turystyka

Tourism

Termin **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (UNWTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e. mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their usual environment not longer than 1 year.

Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (m.in. motele, pensjonaty, schroniska, ośrodki wczasowe).

Tourist accommodation establishments include hotels and similar facilities and other facilities (including motels, guesthouses, hostels, holiday centers).

Hotel – obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy hotel musi zapewnić podawanie śniadań.

Hotel – an accommodation facility located mainly in the urban areas, with at least 10 rooms, most of which are one-person or two-person rooms, providing a wide range of services for clients staying at the establishment. Every hotel must render catering services.

Dane dotyczące turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania na Ukrainie w 2017 roku obejmują działalność osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (hoteli i innych obiektów analogicznych oraz zakładów wyspecjalizowanych tj. sanatoriów oraz innych zakładów uzdrowiskowych). Od 2018 roku dane są prezentowane bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych prowadzących zakłady o liczbie miejsc mniej niż 10 oraz zakładów wyspecjalizowanych.

Data on collective tourism accommodation establishments in Ukraine in 2017 include the activities of legal and natural persons conducting business activities (hotels and other similar facilities and specialized establishments, i.e. sanatoriums and other spa facilities). From 2018, the data is presented without natural persons conducting business activity, legal persons operating facilities with less than 10 places and specialized establishments.

W 2019 r. na obszarze Euroregionu Karpackiego znajdowało się 4614 turystyczne obiekty noclegowe, w tym 946 hoteli. Spośród ogólnej liczby obiektów noclegowych w Euroregionie relatywnie najwięcej znajdowało się w części rumuńskiej – 34,7% (1603 jednostek), a najmniej w części ukraińskiej – 5,8% (266). W pozostałych częściach Euroregionu udziały te kształtowały się następująco: w słowackiej – 27,0% (1245), węgierskiej – 18,4% (848), polskiej – 14,1% (652). Z kolei stosunkowo najwięcej hoteli znajdowało się w części węgierskiej (23,3%), a najmniej w polskiej (15,2%).

W porównaniu z 2017 r. liczba turystycznych obiektów noclegowych w Euroregionie zmniejszyła się o 242 obiekty (spadek o 5,0%), przy czym hoteli o 278 jednostek (spadek o 22,7%).

W stosunku do 2017 r., w trzech częściach Euroregionu tj.: słowackiej, rumuńskiej i polskiej liczba obiektów noc-

In 2019, in the area of the Carpathian Euroregion, 4614 tourist accommodation establishments were located, including 946 hotels. Among the total number of accommodation establishments in the Euroregion, relatively the highest number were located in the Romanian part – 34.7% (1603 units), and the lowest in the Ukrainian part – 5.8% (266). In other parts of the Euroregion, these shares were as follows: in Slovakian – 27.0% (1245), Hungarian – 18.4% (848), Polish – 14.1% (652). In turn, relatively the highest number of hotels were located in the Hungarian part (23.3%), and the lowest in the Polish part (15.2%).

Compared to 2017, the number of tourist accommodation establishments in the Euroregion decreased by 242 establishments (by 5.0%), and the number of hotels by 278 units (decrease by 22.7%).

Compared to 2017, the number of accommodation establishments increased in three parts of the Euroregion, i.e.

legowych zwiększyła się. Najwięcej obiektów przybyło w części słowackiej Euroregionu – 294 (wzrost o 30,9%), przy czym w kraju preszowskim o 194 (do 856 jednostek), a w kraju koszyckim o 100 (do 389). W części rumuńskiej Euroregionu przybyło 85 obiektów (wzrost o 5,6%) – najwięcej w okręgu Bihor – o 40 (do 256). Mimo przyrostu ogólnej liczby obiektów noclegowych w tej części Euroregionu, w dwóch (z siedmiu) okręgach odnotowano spadek (w Maramureș o 15 do 262 i w Sălaj o 5 do 115). Natomiast w części polskiej liczba obiektów noclegowych wzrosła o 70 (o 12,0%), w tym w podregionie krośnieńskim – o 63 (do 386 jednostek).

W dwóch częściach Euroregionu, tj. w ukraińskiej i węgierskiej ogólna liczba obiektów noclegowych, w porównaniu z 2017 r., zmniejszyła się odpowiednio o 676 i 15 (spadek odpowiednio o 71,8% i 1,7%). Na Ukrainie spadek odnotowano we wszystkich obwodach – iwanofrankowskim o 210 jednostek (do 64), lwowskim o 207 (do 130), zakarpaccim o 191 (do 59) i czerniowieckim o 68 (do 13).

W węgierskiej części Euroregionu spadek liczby obiektów noclegowych wystąpił w trzech z pięciu okręgach: Szabolcs-Szatmár-Bereg (o 15), Borsod-Abaúj-Zemplén (o 12) i Hajdú-Bihar (o 2).

Spośród ogólnej liczby (226 tys.) miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych w Euroregionie, najwięcej (w 2019 r.) znajdowało się w części węgierskiej – 29,9%, a najmniej w części ukraińskiej – 11,5%. W pozostałych częściach Euroregionu udziały te kształtowały się następująco: w słowackiej – 21,7%, rumuńskiej – 21,1%, polskiej – 15,8%.

W analizowanym okresie (2017-2019) ogólna liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych zmniejszyła się o 38238 miejsc (o 14,5%), w tym w hotelach – o 9070 miejsc (spadek o 8,8%).

W dwóch częściach Euroregionu tj. ukraińskiej i węgierskiej odnotowano spadek liczby miejsc noclegowych odpowiednio o 41045 (61,3%) i 8616 (11,3%). W części ukraińskiej najwięcej miejsc noclegowych ubyło w obwodzie lwowskim (o 19739 do 13188), a w węgierskiej w okręgu Heves (o 3124 do 14142).

Z kolei w trzech częściach Euroregionu: słowackiej, polskiej i rumuńskiej wystąpił wzrost ogólnej liczby miejsc noclegowych odpowiednio o: 7055 (16,8%), 2737 (8,3%) i 1631 (3,5%).

Na Słowacji więcej miejsc noclegowych przybyło w kraju preszowskim niż koszyckim – o 4333 miejsca do 34038.

W części polskiej liczba analizowanych miejsc zwiększyła się w trzech podregionach (w największym stopniu w podregionie krośnieńskim – o 1815 do 19113), a w podregionie tarnobrzeskim odnotowano spadek – o 89 do 3815.

Slovakian, Romanian and Polish. The largest increase in the number of establishments occurred in the Slovakian part of the Euroregion – 294 (increase by 30.9%), in the Prešovský kraj by 194 (to 856 units) and in the Košický kraj by 100 (to 389). In the Romanian part of the Euroregion, an increase of 85 establishments was recorded (an increase by 5.6%) – the highest in the Bihor county - by 40 (to 256). Despite the increase in the total number of accommodation establishments in this part of the Euroregion, a decrease was recorded in two (out of seven) counties (in Maramureș by 15 to 262 and in Sălaj by 5 to 115). However, in the Polish part, the number of accommodation establishments increased by 70 (by 12.0%), including the Krośnieński subregion - by 63 (to 386 units).

In two parts of the Euroregion, i.e. in Ukraine and Hungary, the total number of accommodation establishments, compared to 2017, decreased by 676 and 15, respectively (a decrease of 71.8% and 1.7%, respectively). In Ukraine, a decrease was recorded in all oblasts – Ivano-Frankivska by 210 (to 64), Lvivska by 207 (to 130), Zakarpatska by 191 (to 59) and Chernivetska by 68 (to 13).

In the Hungarian part of the Euroregion, the number of accommodation establishments decreased in three out of five counties: Szabolcs-Szatmár-Bereg (by 15), Borsod-Abaúj-Zemplén (by 12) and Hajdú-Bihar (by 2).

Among the total number (226 thousand) of bed places in tourist accommodation establishments in the Euroregion, the highest number (in 2019) was recorded in the Hungarian part – 29.9%, and the lowest in the Ukrainian part - 11.5%. In other parts of the Euroregion, these shares were as follows: in Slovakian – 21.7%, Romanian – 21.1%, Polish – 15.8%.

In the analyzed period (2017-2019), the total number of bed places in tourist accommodation establishments decreased by 38238 (by 14.5%), including in hotels - by 9070 (a decrease by 8.8%).

In two parts of the Euroregion, i.e. Ukrainian and Hungarian, a decrease in the number of beds was recorded by 41045 (61.3%) and 8616 (11.3%), respectively. In the Ukrainian part, the largest decrease in the number of bed places occurred in the Lvivska oblast (by 19739 to 13188), and in the Hungarian part – in the Heves county (by 3124 to 14142).

On the other hand, in three parts of the Euroregion: Slovakian, Polish and Romanian, an increase in the total number of bed places occurred, by, respectively: 7055 (16.8%), 2737 (8.3%) and 1631 (3.5%).

In Slovakia, a higher increase in the number of bed places was recorded in the Prešovský kraj than in Košický kraj – by 4333 places to 34038.

In the Polish part, the number of analyzed bed places increased in three subregions (the most significant was in the Krośnieński subregion - by 1815 to 19113), and in the Tarnobrzeski subregion a decrease was recorded - by 89 to 3815.

Tablica 6. Turystyczne obiekty noclegowe
Table 6. Tourist accommodation establishments

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019 ^a	Obiekty Facilities		Miejsca noclegowe Number of beds		
	ogółem total	w tym hotele of which hotels	ogółem total	w tym hotele of which hotels	
EUROREGION	A	4 856	1 224	263 801	103 579
	B	4 497	932	222 492	92 972
	C	4 614	946	225 563	94 509
Część polska Polish part	A	582	148	32 968	10 224
	B	642	149	34 743	10 520
	C	652	144	35 705	10 275
Część rumuńska Romanian part	A	1 518	188	45 977	19 280
	B	1 630	198	47 942	19 638
	C	1 603	196	47 608	19 785
Część słowacka Slovakian part	A	951	154	41 978	17 805
	B	1 072	159	44 139	17 979
	C	1 245	178	49 033	19 465
Część ukraińska Ukrainian part	A	942	509	66 925	31 142
	B	261	200	24 493	19 536
	C	266	208	25 880	20 444
Część węgierska Hungarian part	A	863	225	75 953	25 128
	B	892	226	71 175	25 299
	C	848	220	67 337	24 540

^a Dane dla Polski z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.
^a Data for Poland including imputations for units that refused to participate in the survey.

W części rumuńskiej w czterech okręgach odnotowano w analizowanym okresie wzrost liczby miejsc noclegowych (największy okręgu Bihor o 704 do 13552), a w trzech spadek (największy okręgu Sălaj o 121 do 1797).

W 2019 r. w Euroregionie Karpackim z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych korzystało 7546,1 tys. turystów (w stosunku do 2017 r. mniej o 166,8 tys. – spadek o 2,2%), w tym w hotelach 4988,8 tys. Z ogólnej liczby korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych relatywnie najwięcej turystów zatrzymało się w części węgierskiej Euroregionu 2099,3 tys. (27,8%), w tym najwięcej w okręgu Heves – 646,6 tys. W części rumuńskiej z turystycznych obiektów noclegowych korzystało – 1733,0 tys. (23,0%) osób, w tym w okręgu Bihor – 540,7 tys. W części słowackiej Euroregionu korzystających z noclegów w analizowanych obiektach było – 1564,8 tys. (20,7%) osób, w tym

In the Romanian part, four counties recorded an increase in the number of bed places in the analyzed period (the largest in Bihor, by 704 to 13552), and in three a decrease (the largest county of Sălaj by 121 to 1797).

In 2019, in the Carpathian Euroregion 7546.1 thousand tourists were accommodated in tourist accommodation establishments (compared to 2017 less by 166.8 thousand - a decrease by 2.2%), including 4988.8 thousand in hotels. Out of the total number of tourists accommodated in tourist accommodation establishments, relatively the highest number of tourists stayed in the Hungarian part of the Euroregion 2099.3 thousand (27.8%), including the highest number in the Heves county – 646.6 thousand. In the Romanian part, 1733.0 thousand (23.0%) tourists were accommodated in tourist accommodation establishments, including in the Bihor county – 540.7 thousand. In the Slovakian part of the Euroregion, 1564.8 thousand (20.7%) tourists were accommodated in tourist accommodation establishments, inclu-

w kraju preszowskim – 1108,3 tys., polskiej – 1297,0 tys. (17,2%), w tym w podregionie krośnieńskim – 503,4 tys. i ukraińskiej – 852,0 tys. (11,3%), w tym najwięcej w obwodzie lwowskim – 533,9 tys.

W porównaniu z 2017 r. liczba turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych, zwiększyła się w czterech częściach Euroregionu, tj. słowackiej (wzrost liczby turystów o 24,2%), rumuńskiej (o 17,2%), polskiej (o 5,8%) i węgierskiej (o 5,7%). Spadek odnotowano w części ukraińskiej – o 51,6%.

W 2019 r. w Euroregionie udzielono 19175,9 tys. noclegów (w porównaniu z 2017 r. mniej o 2382,1 tys. – spadek o 11,0%), w tym w hotelach 11693,9 tys. Stosunkowo najwięcej noclegów, z ogółu udzielonych na obszarze Euroregionu, przypadało na część węgierską – 5092,5 tys. (26,6%), w tym najwięcej w okręgu Hajdú-Bihar (1541,4 tys.). Z kolei najmniejszy odsetek udzielonych noclegów w Euroregionie odnotowano w części ukraińskiej – 2095,1 tys. (10,9%), w tym najmniej w obwodzie czerniowieckim (133,4 tys.). W pozostałych częściach Euroregionu tj. w słowackiej, rumuńskiej i polskiej udziały te kształtowały się następująco: 4436,2 tys. (23,1%), 3950,0 tys. (20,6%), 3602,1 tys. (18,8%).

Na 1000 ludności zamieszkującej Euroregion w 2019 r. przypadało 502 turystów (o 8 mniej niż w 2017 r. – spadek o 1,5%), którzy korzystali z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych. Większa wartość miernika, od średniego dla Euroregionu wystąpiła w częściach: słowackiej (961), węgierskiej (885), polskiej (610) i rumuńskiej (606), a mniejsza w ukraińskiej (141).

W części słowackiej Euroregionu, w kraju preszowskim na 1000 ludności przypadało 1343 turystów, którzy korzystali z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych, a w koszyckim kraju – 570.

W czterech okręgach części węgierskiej Euroregionu na 1000 ludności przypadało więcej turystów, aniżeli średnio w Euroregionie (w Heves – 2199, Hajdú-Bihar – 1036, w Borsod-Abaúj-Zemplén – 756, w Jász-Nagykun-Szolnok – 613). Wartość miernika była najniższa w okręgu Szabolcs-Szatmár-Bereg – 357.

W polskiej części Euroregionu, w podregionach krośnieńskim i rzeszowskim na 1000 ludności przypadało, odpowiednio 1049 i 695 turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych – było to więcej aniżeli średnia w Euroregionie. W pozostałych dwóch podregionach miernik był niższy niż dla Euroregionu ogółem (w podregionie przemyskim wyniósł – 470, w tarnobrzeskim – 265).

Spośród siedmiu okręgów rumuńskich, wchodzących w skład Euroregionu, w czterech z nich na 1000 ludności przypadała większa liczba turystów korzystających z noc-

ding the Prešovský kraj – 1108.3 thousand, in the Polish part – 1297.0 thousand (17.2%), including in the Krośnieński subregion – 503.4 thousand and in the Ukrainian part – 852.0 thousand (11.3%), including the largest number in the Lvivska oblast – 533.9 thousand.

Compared to 2017, the number of tourists accommodated in tourist accommodation establishments increased in four parts of the Euroregion, i.e. Slovakian (increase in the number of tourists by 24.2%), Romanian (by 17.2%), Polish (by 5.8 %) and Hungarian (by 5.7%). The decrease was recorded in the Ukrainian part – by 51.6%.

In 2019, 19175.9 thousand overnight stays were provided in the Euroregion (2382.1 thousand less than in 2017 - a decrease by 11.0%), including 11693.9 thousand in hotels. Relatively the largest number of overnight stays, of the total provided in the Euroregion area, occurred in the Hungarian part – 5092.5 thousand (26.6%), including the largest number in the Hajdú-Bihar county (1541.4 thousand). In turn, the lowest percentage of overnight stays in the Euroregion was recorded in the Ukrainian part – 2095.1 thousand (10.9%), the least of which was in the Chernivetska oblast (133.4 thousand). In other parts of the Euroregion, i.e. in Slovakian, Romanian and Polish, these shares were as follows: 4436.2 thousand (23.1%), 3950.0 thousand (20.6%), 3602.1 thousand (18.8%).

502 tourists per 1000 population living in the Euroregion and used accommodation in tourist accommodation establishments in 2019 were recorded (8 less than in 2017 - a decrease by 1.5%). The higher value of the measure than the average for the Euroregion occurred in the following parts: Slovakian (961), Hungarian (885), Polish (610) and Romanian (606), and the lowest in Ukrainian (141).

In the Slovakian part of the Euroregion, in the Prešovský kraj, 1343 tourists per 1000 population who stayed in tourist accommodation establishments were recorded, and in the Košický kraj – 570.

In the four counties of the Hungarian part of the Euroregion, there were more tourists per 1000 population than the average in the Euroregion (in Heves – 2199, Hajdú-Bihar – 1036, in Borsod-Abaúj-Zemplén – 756, in Jász-Nagykun-Szolnok – 613). The value of the measure was the lowest in the Szabolcs-Szatmár-Bereg county – 357.

In the Polish part of the Euroregion, in the Krośnieński and Rzeszowski subregions, there were 1049 and 695 tourists per 1000 population, respectively, using accommodation in tourist accommodation establishments, - more than the Euroregion average. In the remaining two subregions the measure was lower than for the Euroregion in general (in the Przemyski subregion it amounted to – 470, in the Tarnobrzeski subregion – to 265).

legów w turystycznych obiektach noclegowych, aniżeli średnio w Euroregionie (były to Bihor – 964, Harghita – 786, Suceava – 747, Maramures – 601). W pozostałych trzech okręgach wartość analizowanego miernika była niższa niż w Euroregionie ogółem (w Satu Mare – 345, Sălaj – 220, Botoşani – 138).

Na Ukrainie, we wszystkich czterech obwodach należących do Euroregionu, na 1000 ludności przypadało mniej turystów, którzy korzystali z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych niż średnio w Euroregionie (w obwodzie lwowskim miernik wyniósł – 213, w iwano-frankowskim – 122, zakarpackim – 82, czerniowieckim – 54).

Out of the seven Romanian counties belonging to the Euroregion, in four of them per 1000 population had a higher number of tourists using tourist accommodation establishments than on average in the Euroregion (these were Bihor – 964, Harghita – 786, Suceava – 747, Maramures – 601). In the remaining three counties, the value of the analyzed measure was lower than in the total Euroregion (in Satu Mare – 345, Sălaj – 220, Botoşani – 138).

In Ukraine, in all four oblasts belonging to the Euroregion, there were fewer tourists per 1000 people who were accommodated in tourist accommodation establishments than on average in the Euroregion (in the Lvivska oblast the measure amounted to – 213, in Ivano-Frankivska oblast – 122, Zakarpatska – 82, Chernivtsi – 54).

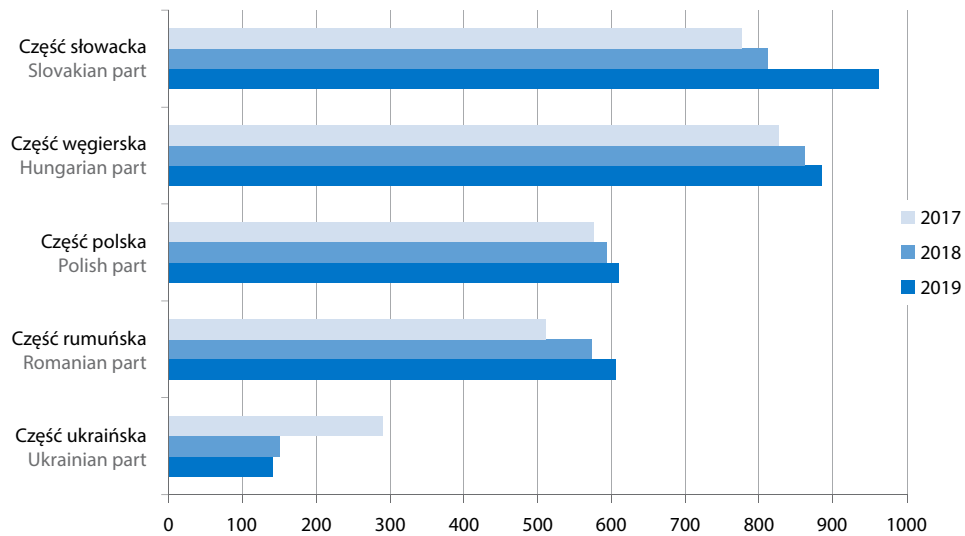
Tablica 7. Turyści korzystający z noclegów oraz udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych
Table 7. Tourists accommodated and nights spent in tourist accommodation establishments

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019 ^a	Korzystający z noclegów Tourists accommodated				Udzielone noclegi Nights spent			
	ogółem total	w tym w hotelach of which in hotels	z ogółem tury- ści zagraniczni from total for- eign tourists	ogółem na 1000 ludności total per 1000 population	ogółem total	w tym w hotelach of which in hotels	z ogółem tury- ści zagraniczni from total for- eign tourists	
	w tys. in thous.				w tys. in thous.			
EUROREGION	A	7 712,9	5 054,7	1 359,8	510	21 558,0	11 398,5	3 600,3
	B	7 194,6	4 780,3	1 368,0	477	18 246,4	11 159,3	3 455,8
	C	7 546,1	4 988,8	1 400,0	502	19 175,9	11 693,9	3 580,3
Część polska Polish part	A	1 226,0	734,5	162,7	576	3 384,9	1 268,6	303,7
	B	1 263,4	751,1	151,0	593	3 540,4	1 281,4	291,6
	C	1 297,0	786,8	144,1	610	3 602,1	1 349,4	279,1
Część rumuńska Romanian part	A	1 478,4	889,3	223,8	511	3 297,5	2 144,9	446,2
	B	1 645,9	968,2	237,9	573	3 700,7	2 356,0	466,3
	C	1 733,0	1 022,7	231,8	606	3 950,0	2 505,1	453,5
Część słowacka Slovakian part	A	1 260,3	799,4	399,9	777	3 552,8	2 164,5	1 090,1
	B	1 318,2	827,2	420,7	811	3 731,2	2 249,5	1 149,0
	C	1 564,8	942,8	479,6	961	4 436,2	2 551,9	1 316,1
Część ukraińska Ukrainian part	A	1 761,7	1 268,5	195,3	290	6 463,3	2 560,7	613,6
	B	908,8	833,0	162,5	150	2 226,8	1 925,6	342,8
	C	852,0	795,8	141,6	141	2 095,1	1 863,2	331,6
Część węgierska Hungarian part	A	1 986,4	1 363,1	378,2	826	4 859,5	3 259,8	1 146,8
	B	2 058,3	1 400,8	395,9	862	5 047,4	3 346,8	1 206,0
	C	2 099,3	1 440,7	402,9	885	5 092,5	3 424,4	1 200,0

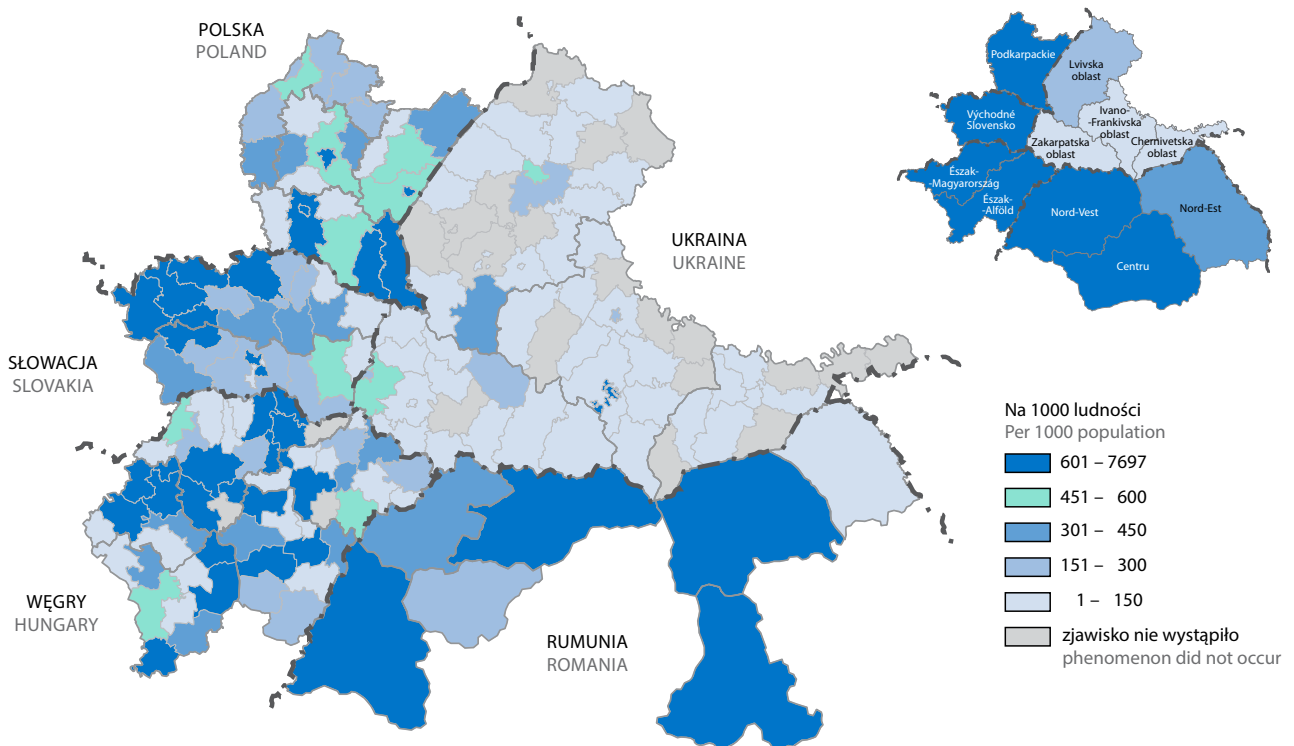
a Dane dla Polski z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Data for Poland including imputations for units that refused to participate in the survey.

Wykres 7. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności
 Chart 7. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments per 1000 population

Mapa 13. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności w 2019 r.
 Map 13. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments per 1000 population in 2019

W 2019 r. z turystycznych obiektów noclegowych na terenie Euroregionu Karpackiego korzystało 1400,0 tys. turystów zagranicznych (w porównaniu z 2017 r. więcej o 40,2 tys. – wzrost o 3,0%). Liczba tych turystów zwiększyła się we wszystkich pięciu częściach Euroregionu należących do poszczególnych krajów.

Z ogólnej liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w analizowanych obiektach w Euroregionie, relatywnie najwięcej w 2019 r. zatrzymało się w części słowackiej 479,6 tys. – 34,3%, w tym najwięcej w kraju preszowskim – 320,2 tys. W części węgierskiej z noclegów korzystało 402,9 tys. turystów zagranicznych (28,8%) – najwięcej Hajdú-Bihar (159,7 tys.). W rumuńskiej części Euroregionu, w analizowanych obiektach, zatrzymało się 231,8 tys. (16,5%) gości z zagranicy, w Bihor – 67,4 tys. W turystycznych obiektach noclegowych Euroregionu leżących na terytorium Polski zatrzymało się 144,1 tys. (10,3%) turystów z innych krajów – w podregionie rzeszowskim – 86,9 tys. Na Ukrainie, w obwodach wchodzących w skład Euroregionu, z noclegów korzystało 141,6 tys. (10,1%) turystów zagranicznych – najwięcej w obwodzie lwowskim 118,2 tys.

W trzech częściach Euroregionu, tj. słowackiej, węgierskiej i rumuńskiej, liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych, w porównaniu z 2017 r. wzrosła odpowiednio o: 19,9%, o 6,5%, i o 3,6%. Spadek odnotowano w części ukraińskiej (o 27,5%) i polskiej (o 11,4%).

Wśród turystów zagranicznych, korzystających w 2019 r. z turystycznych obiektów noclegowych w części polskiej Euroregionu, dominowali turyści z Ukrainy – 56,6 tys. (39,2%), w rumuńskiej: turyści z Węgier – 59,7 tys. (25,7%), w słowackiej: z Czech – 159,5 tys. (33,3%), w ukraińskiej i węgierskiej: turyści z Polski – odpowiednio 32,8 tys. (23,2%) i 91,9 tys. (22,8%).

In 2019, 1400.0 thousand foreign tourists used tourist accommodation establishments in the Carpathian Euroregion (compared to 2017 more by 40.2 thousand - an increase by 3.0%). The number of these tourists has increased in all five parts of the Euroregion belonging to individual countries.

In 2019, out of the total number of foreign tourists using accommodation establishments in the analysed establishments in the Euroregion, the highest number was recorded in the Slovakian part - 479.6 thousand – 34.3%, including the largest number in the Prešovský kraj – 320.2 thousand. In the Hungarian part, 402.9 thousand foreign tourists used accommodation establishments (28.8%) – the highest number in Hajdú-Bihar (159.7 thousand). In the Romanian part of the Euroregion, 231.8 thousand (16.5%) foreign tourists, in Bihor – 67.4 thousand. 144.1 (10.3%) thousand foreign tourists stayed in tourist accommodation establishments of the Euroregion located on the territory of Poland tourists from other countries - in the Rzeszowski subregion – 86.9 thousand. In Ukraine, in the oblasts included in the Euroregion, 141.6 thousand (10.1%) foreign tourists used accommodation establishments – the highest number in the Lvivska oblast – 118.2 thousand.

In three parts of the Euroregion, i.e. Slovakian, Hungarian and Romanian, the number of foreign tourists staying in tourist accommodation establishments, compared to 2017, increased by: 19.9%, 6.5% and 3.6%, respectively. A decrease was recorded in the Ukrainian (by 27.5%) and Polish (by 11.4%) parts.

In 2019, among foreign tourists using of tourist accommodation establishments in the Polish part of the Euroregion, tourists from Ukraine prevailed – 56.6 thousand (39.2%), in Romania: tourists from Hungary – 59.7 thousand (25.7%), in Slovakia: from Czechia – 159.5 thousand (33.3%), in Ukraine and Hungary: tourists from Poland – 32.8 thousand (23.2%) and 91.9 thousand (22.8%).

Tablica 8. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych
 Table 8. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	EUROREGION	Część polska Polish part	Część rumuńska Romanian part	Część słowacka Slovakian part	Część ukraińska Ukrainian part	Część węgierska Hungarian part	
		w tys. in thous.					
Ogółem Total	A	7 712,9	1 226,0	1 478,4	1 260,3	1 761,7	1 986,4
	B	7 194,6	1 263,4	1 645,9	1 318,2	908,8	2 058,3
	C	7 546,1	1 297,0	1 733,0	1 564,8	852,0	2 099,3
W tym z krajów Of which from countries							
Austria Austria	A	30,7	1,5	7,8	9,9	3,1	8,3
	B	30,1	0,9	8,1	9,7	3,1	8,4
	C	28,3	1,1	7,7	9,2	3,0	7,3
Białoruś Belarus	A	26,4	3,2	0,4	4,2	18,6	.
	B	25,5	3,1	0,5	3,3	18,5	.
	C	22,5	3,5	0,3	3,4	15,2	.
Bułgaria Bulgaria	A	4,7	0,4	1,4	0,9	0,5	1,4
	B	4,8	0,3	1,9	1,0	0,4	1,3
	C	5,1	0,5	1,5	1,2	0,3	1,6
Czechy Czechia	A	156,2	3,2	2,4	132,4	3,1	15,2
	B	165,6	3,4	2,4	142,6	2,0	15,2
	C	183,8	3,7	2,4	159,5	1,8	16,4
Francja France	A	30,6	5,4	12,4	4,6	2,4	5,8
	B	29,1	4,4	12,2	4,6	2,4	5,5
	C	28,8	4,7	10,5	5,6	2,3	5,7
Niemcy Germany	A	122,8	24,4	23,1	26,7	14,2	34,4
	B	118,2	18,8	26,7	28,5	10,2	33,9
	C	117,1	17,8	23,8	32,8	9,7	33,0
Polska Poland	A	1 273,1	1 063,3	14,7	58,1	46,1	90,8
	B	1 328,8	1 112,4	15,5	65,1	40,4	95,4
	C	1 363,2	1 152,9	15,6	70,0	32,8	91,9
Rosja Russia	A	28,9	5,7	1,0	8,2	6,3	7,8
	B	29,7	3,8	1,5	7,3	3,1	14,1
	C	32,3	3,7	2,0	9,2	2,6	14,8

Tablica 8. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych (dok.)

Table 8. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments (cont.)

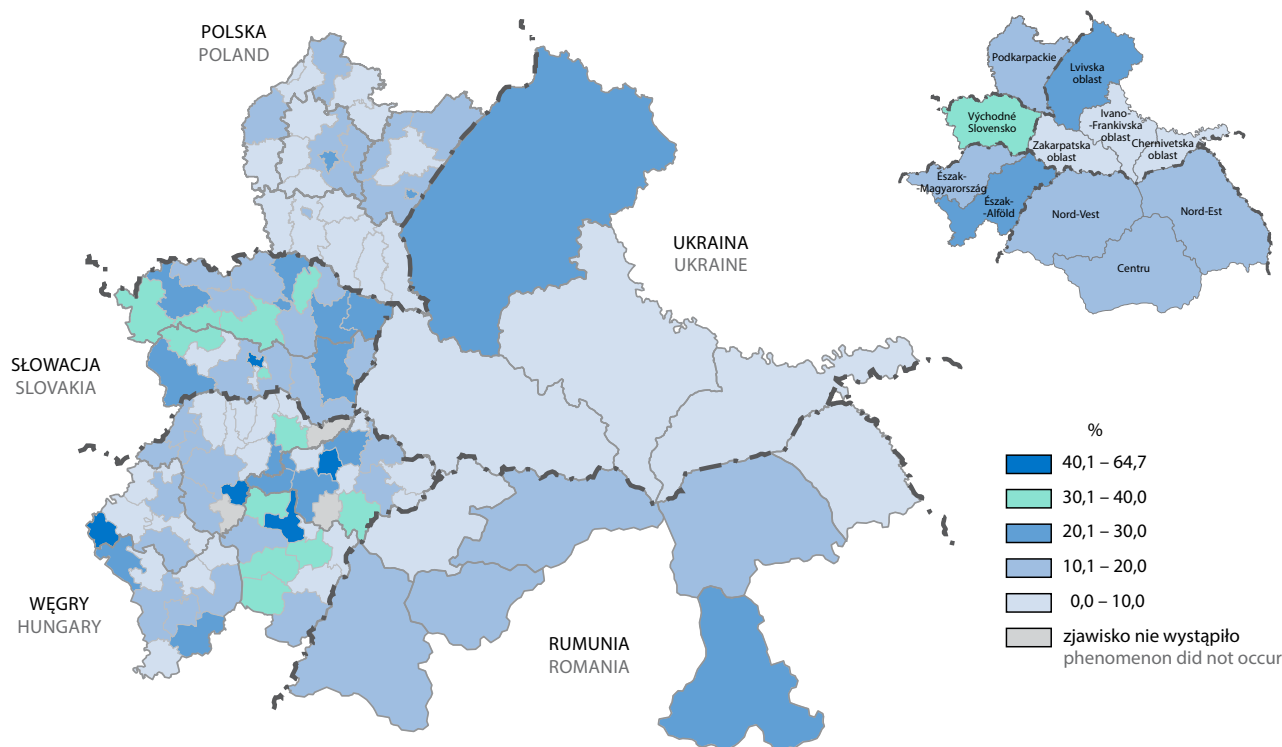
Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	EUROREGION	Część polska Polish part	Część rumuńska Romanian part	Część słowacka Slovakian part	Część ukraińska Ukrainian part	Część węgierska Hungarian part	w tys. in thous.	
Rumunia Romania	A	1 325,5	1,8	1 254,5	6,8	4,0	58,4	
	B	1 482,2	1,6	1 407,9	6,1	3,7	63,0	
	C	1 579,8	1,6	1 501,0	6,6	3,4	67,3	
Słowacja Slovakia	A	925,3	3,0	2,6	860,4	3,1	56,3	
	B	958,1	3,3	2,7	897,6	1,7	52,8	
	C	1 145,5	3,8	2,4	1 085,2	1,5	52,7	
Słowenia Slovenia	A	6,1	0,3	1,1	2,1	0,7	1,9	
	B	5,4	0,3	1,2	1,7	0,4	1,8	
	C	7,6	0,3	1,2	3,6	0,4	2,1	
Stany Zjednoczone United States	A	40,7	11,2	4,6	6,3	12,3	6,3	
	B	41,3	10,2	5,1	7,0	12,8	6,2	
	C	38,4	7,1	5,0	8,3	11,0	7,0	
Turcja Turkey	A	22,5	0,8	1,4	1,3	17,6	1,4	
	B	25,0	0,7	1,4	2,2	19,1	1,6	
	C	18,6	0,5	1,2	1,1	14,1	1,6	
Ukraina Ukraine	A	1 672,8	58,2	4,8	19,5	1 566,4	24,0	
	B	860,5	57,8	5,5	22,2	746,3	28,8	
	C	834,5	56,6	5,8	29,4	710,4	32,3	
Węgry Hungary	A	1 707,3	2,3	56,5	34,0	6,3	1 608,3	
	B	1 768,1	2,6	60,9	40,0	2,3	1 662,3	
	C	1 805,6	2,1	59,7	45,8	1,5	1 696,4	
Wielka Brytania United Kingdom	A	32,2	7,3	6,3	8,7	2,6	7,3	
	B	31,8	6,5	6,2	8,6	3,9	6,6	
	C	34,2	6,5	6,0	10,0	4,6	7,1	
Włochy Italy	A	43,4	4,6	21,6	5,7	3,9	7,6	
	B	47,1	6,5	23,3	5,6	4,1	7,5	
	C	42,0	4,5	21,3	6,2	3,2	6,8	

Pod względem udziału turystów zagranicznych w liczbie turystów ogółem korzystających w 2019 r. z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych, na pierwszym miejscu znalazła się część słowacka Euroregionu, z udziałem 30,7% (w tym koszycki kraj – 34,9%). W węgierskiej części Euroregionu turyści zagraniczni stanowili 19,2% (najwięcej w Hajdú-Bihar – 29,3%), w części ukraińskiej – 16,6% (w obwodzie lwowskim – 22,1%). W części rumuńskiej odsetek ten wyniósł 13,4% (w Harghita – 22,5%), w części polskiej – 11,1% (w podregionie rzeszowskim – 19,4%).

In terms of the share of foreign tourists in the total number of tourists using accommodation establishments in 2019, the Slovakian part of the Euroregion ranked first, with a share of 30.7% (including Košický kraj – 34.9%). In the Hungarian part of the Euroregion, foreign tourists accounted for 19.2% (the most in Hajdú-Bihar – 29.3%), in the Ukrainian part – 16.6% (in the Lvivska oblast – 22.1%). In the Romanian part this percentage amounted to 13.4% (in Harghita – 22.5%), in the Polish part – 11.1% (in the Rzeszowski subregion – 19.4%).

Mapa 14. Udział turystów zagranicznych w liczbie turystów ogółem korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2019 r.

Map 14. Share of foreign tourists in the total number of tourists using accommodation in tourist accommodation establishments in 2019

Z ogólnej liczby noclegów udzielonych w 2019 r. na terenie Euroregionu – 18,7% stanowiły noclegi udzielone turystom zagranicznym – 3580,3 tys. (w porównaniu z 2017 r. mniej o 20,1 tys. – spadek o 0,6%). Stosunkowo najwięcej noclegów udzielono turystom zagranicznym w części słowackiej, następnie węgierskiej – odpowiednio 36,8% i 33,5%. W rumuńskiej części Euroregionu udzielono 12,7% noclegów turystom z innych krajów, w ukraińskiej – 9,3%, polskiej – 7,8%. W porównaniu z 2017 r. liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym w trzech częściach Euroregionu zwiększyła się, tj. w części słowackiej odnotowano wzrost o 20,7%, węgierskiej o 4,6% i rumuńskiej o 1,6%. W dwóch pozostałych częściach odnotowano spadek liczby udzielonych noclegów – w części ukraińskiej o 46,0%, a w polskiej o 8,1%.

Of the total number of overnight stays provided in 2019 in the Euroregion – 18.7% were overnight stays provided to foreign tourists – 3580.3 thousand (compared to 2017 less by 20.1 thousand – a decrease of 0.6%). Relatively the highest number of accommodations were provided to foreign tourists in the Slovakian part, then in the Hungarian part – 36.8% and 33.5% respectively. In the Romanian part of the Euroregion, 12.7% of overnight stays were provided to foreign tourists, in the Ukrainian part – 9.3%, and in the Polish part – 7.8%. Compared to 2017, the number of overnight stays provided to foreign tourists in three parts of the Euroregion increased, i.e. in the Slovakian part an increase of 20.7%, in the Hungarian part of 4.6% and the Romanian part of 1.6%. In the other two parts, there was a decrease in the number of overnight stays in the Ukrainian part by 46.0%, and in the Polish part by 8.1%.

Rozdział 6

Chapter 6

Rolnictwo i leśnictwo

Agriculture and forestry

Rolnictwo jest działem gospodarki, który poprzez uprawę i hodowlę, dostarcza żywność w postaci produktów roślinnych i zwierzęcych. Na poziom rozwoju rolnictwa wpływają, zarówno warunki przyrodnicze i antropogeniczne, jak również wielkość użytków rolnych. Klimat i ukształtowanie terenu mają znaczący wpływ na rolnicze wykorzystanie gruntów. Niektóre regiony w dużej części wykorzystują grunty w rolnictwie, podczas gdy w innych regionach niewielka część ziemi może być wykorzystana rolniczo.

Agriculture is a branch of the economy, which through cultivation and breeding, provides food in the form of plant and animal products. The level of agriculture development is influenced by both natural and anthropogenic conditions as well as the size of agricultural land. The climate and terrain have a significant impact on agricultural land use. Some regions make large use of land in agriculture, while in other regions a small part of the land can be used for agriculture.

Tablica 9. Użytkowanie gruntów (według granic administracyjnych)

Stan w dniu 1 stycznia^a

Table 9. Land use (by administrative borders)

As of 1 January^a

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Powierzchnia ogólna w tys. ha Total area in thous. ha	Użytki rolne Agricultural land			Grunty leśne ^b Forest land ^b	Pozostałe grunty Other land		
		razem total	w tym of which					
			grunty orne arable land	sady orchards			łąki i pastwiska meadows and pastures	
		w % powierzchni ogólnej in % of total area						
EUROREGION	A	16 124,2	53,7	32,6	1,4	18,8	35,0	11,3
	B	16 120,5	53,5	32,5	1,3	18,7	35,3	11,2
	C	16 117,1	53,5	32,4	1,3	18,7	35,3	11,3
Część polska ^c Polish part ^c	A	1 784,6	53,9	33,1	0,5	14,7	39,3	6,8
	B	1 784,6	54,1	32,9	0,5	14,6	39,0	6,9
	C	1 784,6	54,0	32,4	0,5	14,4	39,0	7,0
Część rumuńska Romanian part	A	4 230,7	58,7	30,7	0,7	27,1	33,5	7,8
	B	4 230,7	58,7	30,7	0,7	27,1	33,5	7,8
	C	4 230,7	58,7	30,7	0,7	27,1	33,5	7,8
Część słowacka Slovakian part	A	1 572,7	45,1	22,4	2,0	20,7	45,4	9,5
	B	1 572,7	45,0	22,4	2,0	20,6	45,4	9,6
	C	1 572,7	44,9	22,3	2,0	20,6	45,5	9,6
Część ukraińska Ukrainian part	A	5 660,7	49,7	30,4	1,8	17,4	40,2	10,1
	B	5 660,7	49,1	30,1	1,7	17,3	41,1	9,7
	C	5 660,6	49,2	30,1	1,7	17,3	41,1	9,8
Część węgierska Hungarian part	A	2 875,5	58,9	45,3	1,6	10,7	18,4	22,8
	B	2 871,9	58,8	45,2	1,7	10,8	18,4	22,8
	C	2 868,5	58,5	45,2	1,7	10,6	18,5	23,0

a Dla Słowacji grunty leśne stan w dniu 31 XII, dla Ukrainy – 31 XII, dla Węgier – 31 V. b Oraz zadrzewione i zakrzewione. c Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a For Slovakia forest land as of 31 XII, for Ukraine – 31 XII, for Hungary – 31 V. b Including bush and tree-covered areas. c Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

Użytki rolne w ogólnej powierzchni Euroregionu Karpackiego w 2019 r. stanowiły 53,5% i w odniesieniu do 2017 r. ich udział zmniejszył się 0,2 p.proc. Wysoki udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni odnotowano w okręgu Botoșani w części rumuńskiej (78,8%), w okręgu Hajdú-Bihar w części węgierskiej (72,8%) oraz w okręgu Satu Mare w części rumuńskiej (71,9%). Natomiast najniższy udział użytków rolnych odnotowano w obwodzie zakarpackim w części ukraińskiej (35,3%), w okręgu Suceava w części rumuńskiej (40,6%) i kraju preszowskim w części słowackiej (41,6%).

Agricultural land in the total area of the Carpathian Euroregion in 2019 accounted for 53.5% and, compared to 2017, their share decreased by 0.2 pp. A high share of agricultural land in the total area was recorded in the Botoșani county in the Romanian part (78.8%), in the Hajdú-Bihar county in the Hungarian part (72.8%) and in the Satu Mare county in the Romanian part (71.9%). However, the lowest share of agricultural land was recorded in the Zakarpatska oblast in the Ukrainian part (35.3%), in the Suceava county in the Romanian part (40.6%) and in Prešovský kraj in the Slovakian part (41.6%).

Tablica 10. Zbiory wybranych ziemiopłodów

Table 10. Selected crop production

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Zboża Cereals			Ziemniaki Potatoes	
	ogółem total	w tym of which			
		pszenica wheat	żyto rye		
	w tonach		in tonnes		
EUROREGION	A	11 994 539	4 379 013	97 405	5 823 220
	B	12 394 221	4 321 894	84 466	5 785 562
	C	12 871 106	4 538 136	87 825	5 217 032
Część polska Polish part	A	897 224	374 171	27 679	733 171
	B	882 596	338 306	24 902	670 086
	C	857 038	366 916	20 166	517 005
Część rumuńska Romanian part	A	3 110 084	772 566	12 798	1 139 844
	B	3 765 279	806 348	11 005	1 153 725
	C	3 397 448	767 349	10 928	923 784
Część słowacka Slovakian part	A	737 949	380 695	5 251	43 425
	B	689 858	403 164	4 117	52 897
	C	760 519	418 308	4 949	53 114
Część ukraińska Ukrainian part	A	3 106 243	1 368 902	33 906	3 840 273
	B	3 164 773	1 366 187	28 135	3 851 530
	C	3 396 449	1 428 921	31 420	3 654 837
Część węgierska Hungarian part	A	4 143 039	1 482 679	17 771	66 507
	B	3 891 715	1 407 888	16 307	57 324
	C	4 459 652	1 556 643	20 362	68 292

W 2019 r. w Euroregionie Karpackim zebrano 12,9 mln ton zbóż. Zbiory te były o 7,3% wyższe niż w 2017 r. Najwięcej – 34,6% produkcji zbóż Euroregionu Karpackiego, zebrano w części węgierskiej (w tym w okręgu Hajdú-Bihar ponad 10%), a najmniej (5,9%) w części słowackiej. W omawianym roku zebrano 5,2 mln ton ziemniaków, tj. o 10,4% mniej niż w 2017 r. Największym producentem ziemniaków Euroregionu Karpackiego była część ukraińska, której udział zbiorów ziemniaków stanowił 70,1%, w tym 30,1% stanowi-

In 2019, 12.9 in the Carpathian Euroregion million tonnes of grain were collected. These crops were by 7.3% higher than in 2017. The largest amount – 34.6% of the grain production of the Carpathian Euroregion was collected in the Hungarian part (including over 10% in the Hajdú-Bihar county), and the lowest (5.9%) in the Slovakian part. In the discussed year, 5.2 million tonnes of potatoes were harvested, i.e. by 10.4% less than in 2017. The largest potato producer of the Carpathian Euroregion was the Ukrainian part, where the share of po-

ły zbiory z obwodu lwowskiego. Część polska Euroregionu (województwo podkarpackie) uplasowała się na 3 miejscu wśród pięciu części Euroregionu Karpackiego w produkcji ziemniaków z udziałem 9,9%.

tato harvesting amounted to 70.1%, of which 30.1% were harvested from the Lvivska oblast. The Polish part of the Euroregion (Podkarpackie voivodship) ranked third among the five parts of the Carpathian Euroregion in terms of potato production with a share of 9.9%.

Tablica 11. Produkcja wybranych produktów pochodzenia zwierzęcego

Table 11. Production of selected animal products

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso ^a Animals for slaughter in terms of meat ^a		Mleko krowie Cows' milk		Jaja kurze ^b Hen eggs ^b		
	w tys. t in thous. t	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	w mln l in mln l	na 1 mieszkańca w l per capita in l	w mln szt. in mln units	na 1 mieszkańca w szt. per capita in units	
EUROREGION	A	.	3 619,7	239	3 566,3	236	
	B	.	3 559,7	236	3 635,6	241	
	C	.	3 481,5	232	3 706,4	247	
Część polska Polish part	A	71,4	34	205,8	97	467,6	220
	B	83,3	39	180,0	85	375,5	176
	C	77,1	36	160,9	76	372,3	175
Część rumuńska Romanian part	A	144,0	50	1 145,0	396	755,0	261
	B	144,0	50	1 144,0	398	739,0	257
	C	129,0	45	1 134,0	396	671,0	235
Część słowacka Slovakian part	A	.	.	173,6	107	133,5	82
	B	.	.	174,8	108	140,7	87
	C	.	.	178,3	110	160,1	98
Część ukraińska Ukrainian part	A	302,0	50	1 535,4	253	1 587,4	261
	B	312,6	52	1 505,2	249	1 711,9	283
	C	320,0	53	1 458,4	242	1 827,1	303
Część węgierska Hungarian part	A	417,0	173	559,9	233	622,8	259
	B	420,7	176	555,7	233	668,5	280
	C	422,0	178	549,9	232	675,9	285

a łącznie z tłuszczami i podrobami. b Dane dla Ukrainy dotyczą jaj od drobiu ogółem.

a Including fats and pluck. b Data for Ukraine concern eggs of total poultry.

Najwięcej bydła na 100 ha użytków rolnych w Euroregionie Karpackim w 2019 r. odnotowano w okręgu Suceava w części rumuńskiej i w kraju preszowskim w części słowackiej odpowiednio 36,7 i 34,4 szt. W województwie podkarpackim zagęszczenie bydła wyniosło 12,8 szt. na 100 ha użytków rolnych, o 2,9 szt. mniej niż w 2017 r. Najmniejsza obsada bydła wystąpiła w węgierskim okręgu Heves 8 szt. oraz w obwodzie lwowskim w części ukraińskiej, w województwie podkarpackim w części polskiej i w okręgu Jász-Nagykun-Szolnok w części węgierskiej po 13 szt. na 100 ha użytków rolnych.

The largest number of cattle per 100 ha of agricultural land in the Carpathian Euroregion in 2019 was recorded in the Suceava county in the Romanian part and in the Prešovský kraj in the Slovakian part, respectively 36.7 and 34.4 heads. In the Podkarpackie voivodship, the density of cattle amounted to 12.8 heads per 100 ha of agricultural land, by 2.9 heads less than in 2017. The smallest livestock occurred in the Hungarian county of Heves – 8 heads and in the Lvivska oblast in the Ukrainian part, in the Podkarpackie voivodship in the Polish part and in the Jász-Nagykun-Szolnok county in the Hungarian part 13 heads per 100 ha of agricultural land.

Produkcja trzody chlewnej skoncentrowana była szczególnie w części rumuńskiej i węgierskiej. Wysokie zagęszczenie trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w 2019 r. zarejestrowano w rumuńskich okręgach Maramureș – 98,4 szt. i Sălaj – 78,9 szt. oraz w węgierskim okręgu Hajdú-Bihar – 78,0 szt. W województwie podkarpackim obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wyniosła 22,3 szt., tj. o 7,8 szt. mniej niż w 2017 r. Najniższą obsadę odnotowano w kraju koszyckim w części słowackiej – 9,8 szt. i w węgierskim okręgu Heves – 11,0 szt. na 100 ha użytków rolnych.

Regiony części ukraińskiej i węgierskiej były największym producentem mięsa Euroregionu Karpackiego (łącznie z tłuszczami i podrobami), których łączna produkcja w 2019 r. stanowiła ponad 78% ogółu produkcji mięsa Euroregionu. Najwyższą produkcję mięsa, mierzoną w kg na 1 mieszkańca, zarejestrowano w węgierskich okręgach Hajdú-Bihar – 420,5 kg i Jász-Nagykun-Szolnok – 189,5 kg. W porównaniu z 2017 r. wskaźnik ten był wyższy w okręgu Hajdú-Bihar o 55,4 kg na 1 mieszkańca, a niższy o 3,7 kg w okręgu Jász-Nagykun-Szolnok. Natomiast najniższą produkcję mięsa odnotowano w Maramureș w części rumuńskiej – 28,3 kg na 1 mieszkańca.

Produkcja mleka krowiego w Euroregionie Karpackim w 2019 r. wyniosła 3481,5 mln litrów i była mniejsza o 3,8% niż w 2017 r. Największy udział w ogólnej produkcji mleka Euroregionu zarejestrowano w części ukraińskiej 41,9% (w tym ponad 13% w obwodzie lwowskim), a najmniejszy w części polskiej (województwo podkarpackie) 4,6%.

Pig production was concentrated especially in the Romanian and Hungarian parts. A high density of pigs per 100 ha of agricultural land in 2019 was recorded in the Romanian counties of Maramureș – 98.4 heads and Sălaj – 78.9 heads and in the Hungarian county of Hajdú-Bihar – 78.0 heads. In the Podkarpackie voivodship density of pigs per 100 ha of agricultural land amounted to 22.3 heads, i.e. by 7.8 pigs less than in 2017. The lowest density was recorded in the Košický kraj in the Slovakian part – 9.8 heads and in the Hungarian county of Heves – 11.0 heads per 100 ha of agricultural land.

The regions of the Ukrainian and Hungarian parts were the largest meat producers of the Carpathian Euroregion (including fats and pluck), which total production in 2019 accounted for over 78% of the total meat production of the Euroregion. The highest meat production, measured in kg per capita, was recorded in the Hungarian county of Hajdú-Bihar – 420.5 kg and Jász-Nagykun-Szolnok – 189.5 kg. Compared to 2017, this indicator was higher in Hajdú-Bihar county by 55.4 kg per capita and lower by 3.7 kg in Jász-Nagykun-Szolnok county. However, the lowest meat production was recorded in Maramureș in the Romanian part – 28.3 kg per capita.

The production of cow's milk in the Carpathian Euroregion in 2019 amounted to 3481.5 million liters and was 3.8% lower than in 2017. The largest share in the total milk production of the Euroregion was recorded in the Ukrainian part of 41.9% (including more than 13% in the Lvivska oblast), and the lowest in the Polish part (Podkarpackie voivodship) 4.6%.

Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Do powierzchni lasów zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
 - przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).
- Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Do gruntów związanych z gospodarką leśną zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Lasy są ważnym elementem środowiska każdego regionu ze względu na ważną funkcję jaką pełnią (m.in. zatrzymywanie pyłowych i gazowych zanieczyszczeń powietrza, regulacja stosunków wodnych, ochrona przed niektórymi klęskami żywiołowymi, wiązanie dwutlenku węgla i pro-

Forests are an important element of the environment of each region due to the important functions they play (including retaining dust and gaseous air pollutants, regulating water relations, protection against certain natural disasters, carbon dioxide binding and oxygen production, recreatio-

dukcja tlenu, funkcja rekreacyjna). W 2019 r. powierzchnia gruntów leśnych w Euroregionie Karpackim wynosiła 5,6 mln ha, co stanowiło 34,9% powierzchni ogólnej. W odniesieniu do 2017 r. powierzchnia gruntów leśnych w Euroregionie Karpackim była wyższa o 1,0%. Największy udział (41,3%) w powierzchni gruntów leśnych Euroregionu Karpackiego odnotowano w części ukraińskiej. Najbardziej zalesionym regionem była część słowacka, gdzie udział gruntów leśnych w ogólnej powierzchni stanowił 45,5%. Największy udział gruntów leśnych w ogólnej powierzchni wystąpił w obwodzie zakarpackim w części ukraińskiej – 56,8%, w podregionie krośnieńskim w części polskiej – 51,4%, w okręgu Suceava w części rumuńskiej i w kraju preszowskim w części słowackiej po 49,7%. Najmniejszym udziałem gruntów leśnych w powierzchni ogółem charakteryzował się region części węgierskiej okręg Jász-Nagykun-Szolnok (5,4%) i okręg Botoșani w części rumuńskiej (11,2%).

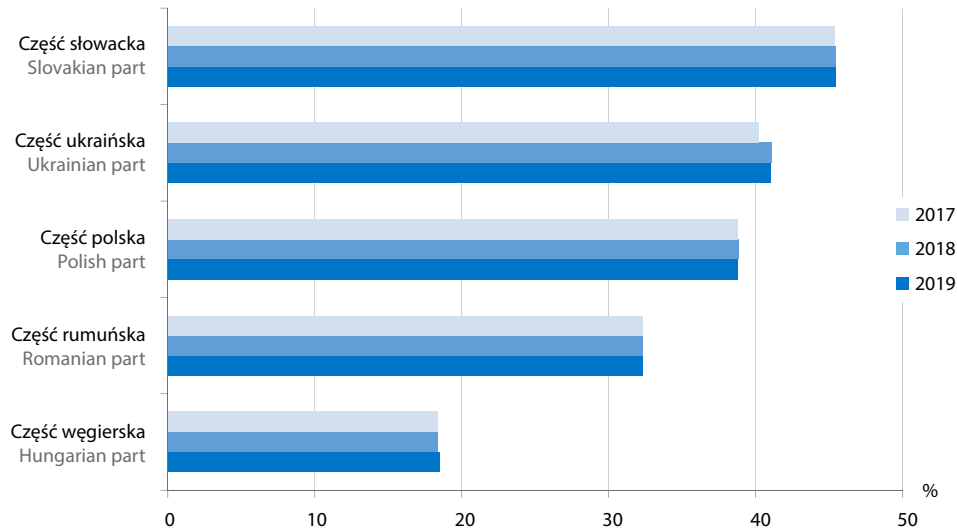
nal function). In 2019, the area of forest land in the Carpathian Euroregion amounted to 5.6 million ha, which constituted 34.9% of the total area. Compared to 2017, the forest area in the Carpathian Euroregion was higher by 1.0%. The largest share (41.3%) in the forest land area of the Carpathian Euroregion was recorded in the Ukrainian part. The most forested region was the Slovakian part, where the share of forest land in the total area amounted to 45.5%. The largest share of forest land in the total area occurred in in the Ukrainian part of the Zakarpatska Oblast – 56.8%, in the Krośnieński subregion in the Polish part – 51.4%, in the Suceava county in the Romanian part and 49.7% in the Prešovský kraj in the Slovakian part. The lowest share of forest land in the total area was characteristic of the regions of the Hungarian part of the Jász-Nagykun-Szolnok county (5.4%) and the Botoșani county in the Romanian part (11.2%).

Tablica 12. Grunty leśne
Stan w dniu 31 grudnia
Table 12. Forest land
As of 31 December

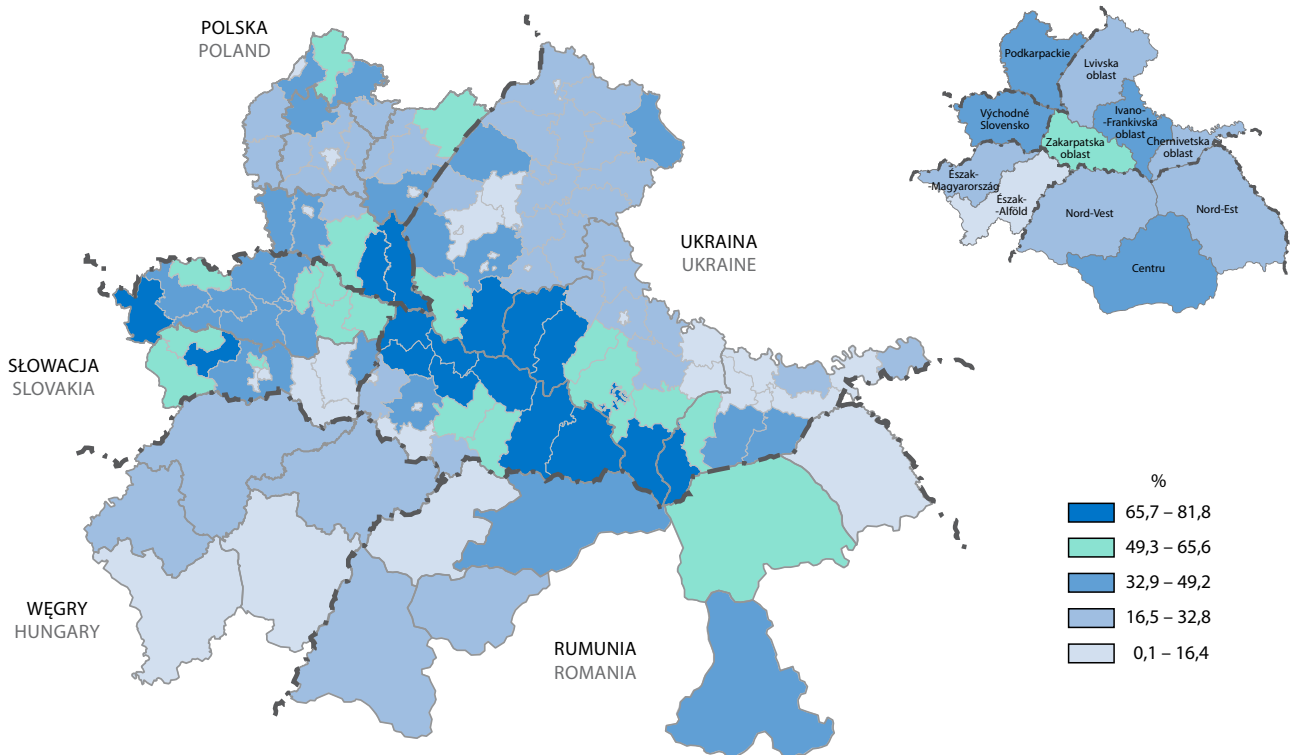
Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019	Grunty leśne Forest land			
	w tys. ha in thous. ha	na 1 mieszkańca w ha per capita in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	
EUROREGION	A	5 576,5	0,37	34,6
	B	5 631,8	0,37	34,9
	C	5 630,3	0,37	34,9
Część polska Polish part	A	692,5	0,33	38,8
	B	693,3	0,33	38,8
	C	692,3	0,33	38,8
Część rumuńska Romanian part	A	1 366,6	0,47	32,3
	B	1 367,6	0,48	32,3
	C	1 367,8	0,48	32,3
Część słowacka Slovakian part	A	713,6	0,44	45,4
	B	714,8	0,44	45,4
	C	715,7	0,44	45,5
Część ukraińska Ukrainian part	A	2 275,5	0,37	40,2
	B	2 327,8	0,38	41,1
	C	2 324,7	0,39	41,1
Część węgierska ^a Hungarian part ^a	A	528,3	0,22	18,4
	B	528,3	0,22	18,4
	C	529,9	0,22	18,5

a Stan w dniu 31 V.
a As of 31 V.

Wykres 8. Grunty leśne w % powierzchni ogólnej
Chart 8. Forest land in % of total area

Mapa 15. Udział gruntów leśnych w powierzchni ogólnej w 2019 r.
Map 15. Share of forest land in the total area in 2019

Rozdział 7

Chapter 7

Rachunki regionalne

Regional accounts

Produkt krajowy brutto (PKB) obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. PKB stanowi sumę wartości dodanej brutto wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych lub wszystkich sekcji gospodarki narodowej powiększoną o różne składniki w zależności od tego, w jakich cenach obliczana jest wartość dodana brutto.

PKB obliczony wg parytetu siły nabywczej (w PPS) jest określany jako „realny PKB”, ponieważ przeliczenie wartości PKB z waluty krajowej na wspólną umowną walutę (PPS) eliminuje różnice cen pomiędzy krajami, co umożliwia bezpośrednio porównanie wolumenów PKB badanych krajów.

Gross domestic product (GDP) illustrates the final result of activities of all entities of the national economy. GDP is the sum of the gross value added of all national institutional sectors or all sections of the national economy increased by different components depending on the prices at which the gross value added is calculated.

GDP calculated at the purchasing power parity (in PPS) is defined to as „real GDP”, because conversion of GDP value from the national currency into the artificial common currency (PPS) the effect of price level differences across countries, which allows direct comparison of GDP volumes of the investigated countries.

W 2018 r. wartość wytworzonego produktu krajowego brutto (w cenach bieżących) na terenie Euroregionu Karpackiego wyniosła 92,6 mld euro. W porównaniu do 2016 r. była wyższa o 20,3%. Największy wzrost wolumenu PKB w 2018 r. w porównaniu z 2016 r. odnotowano w poszczególnych obwodach części ukraińskiej Euroregionu: zakarpackim (o 42,5%), czerniowieckim (o 40,5%), lwowskim (o 35,8%) i iwanofrankowskim (o 34,3%). W części polskiej największy wzrost zaobserwowano w podregionie rzeszowskim (o 18,4%), w części rumuńskiej w okręgu Harghita (o 26,4%), w części słowackiej w kraju preszowskim (o 15,5%), a w części węgierskiej w okręgu Hajdú-Bihar (o 21,7%).

W latach 2016-2018 udziały poszczególnych części wchodzących w skład Euroregionu w generowaniu produktu krajowego brutto w Euroregionie Karpackim utrzymały się prawie na niezmiennym na przestrzeni tych lat poziomie. Największy wzrost udziału zaobserwować można w części ukraińskiej z 10,1% w 2016 r. do 11,5% w 2018 r. Najbardziej zauważalny spadek odnotowano w części słowackiej z 21,8% w 2016 r. do 20,7% w 2018 r.

W 2018 r. wartość produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca dla Euroregionu Karpackiego wyniosła 6100 euro i wzrosła w porównaniu z 2016 r. o 1000 euro. W poszczególnych częściach Euroregionu poziom PKB na 1 mieszkańca był zróżnicowany. Najwyższy, przekraczający przeciętną w Euroregionie o 93,4%, osiągnięto w części słowackiej – 11800 euro, a najniższy (stanowiący tylko 15% najwyższego) w części ukraińskiej – 1800 euro. W kraju koszy-

In 2018, the value of generated gross domestic product (in current prices) in the Carpathian Euroregion amounted to 92.6 billion euros. In comparison to 2016, it was higher by 20.3%. The largest increase in the volume of GDP in 2018, compared to 2016, was recorded in the particular oblasts of the Ukrainian part of the Euroregion: Zakarpatska (by 42.5%), Chernivetska (by 40.5%), Lvivska (by 35.8%) and Ivano-Frankivska (by 34.3%). In the Polish part, the greatest increase was observed in the Rzeszowski subregion (by 18.4%), in the Romanian part in the Harghita county (by 26.4%), in the Slovakian part in the Prešovský kraj (by 15.5%) and in the Hungarian part in the Hajdú-Bihar county (by 21.7%).

In 2016-2018, the shares of particular parts of the Euroregion in generating gross domestic product in the Carpathian Euroregion remained almost unchanged during those years. The most significant increase in the share can be observed in the Ukrainian part from 10.1% in 2016 to 11.5% in 2018. The most significant decrease was observed in the Slovakian part from 21.8% in 2016 to 20.7% in 2018.

In 2018, the value of gross domestic product per capita for the Carpathian Euroregion amounted to 6100 euro and increased by 1000 euro compared to 2016. In individual parts of the Euroregion, GDP per capita was diversified. The highest, exceeding the average in Euroregion by 93.4% was reported in the Slovakian part - 11800 euro, and the lowest (constituting only 15% of the highest) in the Ukrainian part - 1800 euro. In the Košický kraj in the Slovakian part, in 2018,

kim w części słowackiej w 2018 r. produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano na poziomie 13300 euro, a w podregionie rzeszowskim w części polskiej 11400 euro. Natomiast w poszczególnych obwodach części ukraińskiej Euroregionu Karpackiego odnotowano poziom tego miernika na najniższym poziomie. W obwodzie czerniowieckim wyniósł on 1200 euro, zakarpackim 1300 euro, iwanofrankowskim 1800 euro, a lwowskim 2200 euro. PKB na 1 mieszkańca nieprzekraczający średniej dla Euroregionu zanotowano także w dwóch okręgach części rumuńskiej: Botoșani – 5400 euro i Suceava – 6100 euro. Porównując lata 2016 i 2018 największy wzrost PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w obwodach części ukraińskiej: zakarpackim (o 42,8%), czerniowieckim (o 41,0%), lwowskim (o 36,3%) i iwanofrankowskim (o 34,8%). Znaczne wzrosty tego wskaźnika odnotowano również w części rumuńskiej w okręgach: Harghita (o 29,3%), Botoșani (o 28,6%), Sălaj (o 27,3%) i Maramures (o 25,4%).

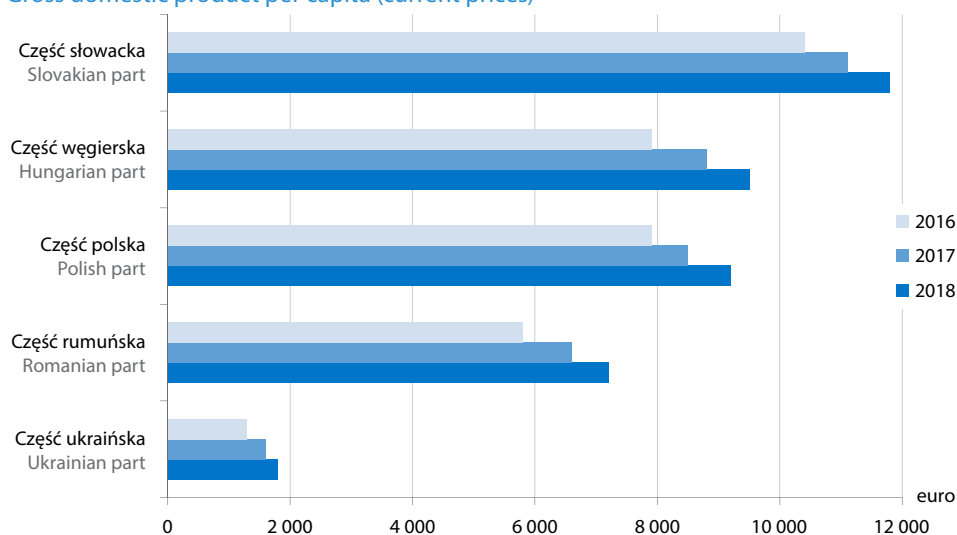
gross domestic product per capita was recorded at 13300 euro, and 11400 euro in the Rzeszowski subregion in the Polish part. In turn, in individual areas of a part of the Ukrainian Carpathian Euroregion, this indicator was recorded at the lowest level. In the Chernivetska oblast it amounted to 1200 euro, Zakarpatska oblast 1300 euro, Ivano-Frankivska oblast 1800 euro and Lvivska oblast 2200 euro. GDP per capita not exceeding the average for the Euroregion was also recorded in two counties of the Romanian part: Botoșani – 5400 euro and Suceava – 6100 euro. Comparing the years 2016 and 2018, the largest increase in GDP per capita was recorded in the oblasts in the Ukrainian part: Zakarpatska (by 42.8%), Chernivetska (by 41.0%), Lvivska (by 36.6%) and Ivano-Frankivska (by 34.8%). Significant increases in this indicator were also recorded in the Romanian part in the counties: Harghita (by 29.3%), Botoșani (by 28.6%), Sălaj (by 27.3%) and Maramures (by 25.4%).

Tablica 13. Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)

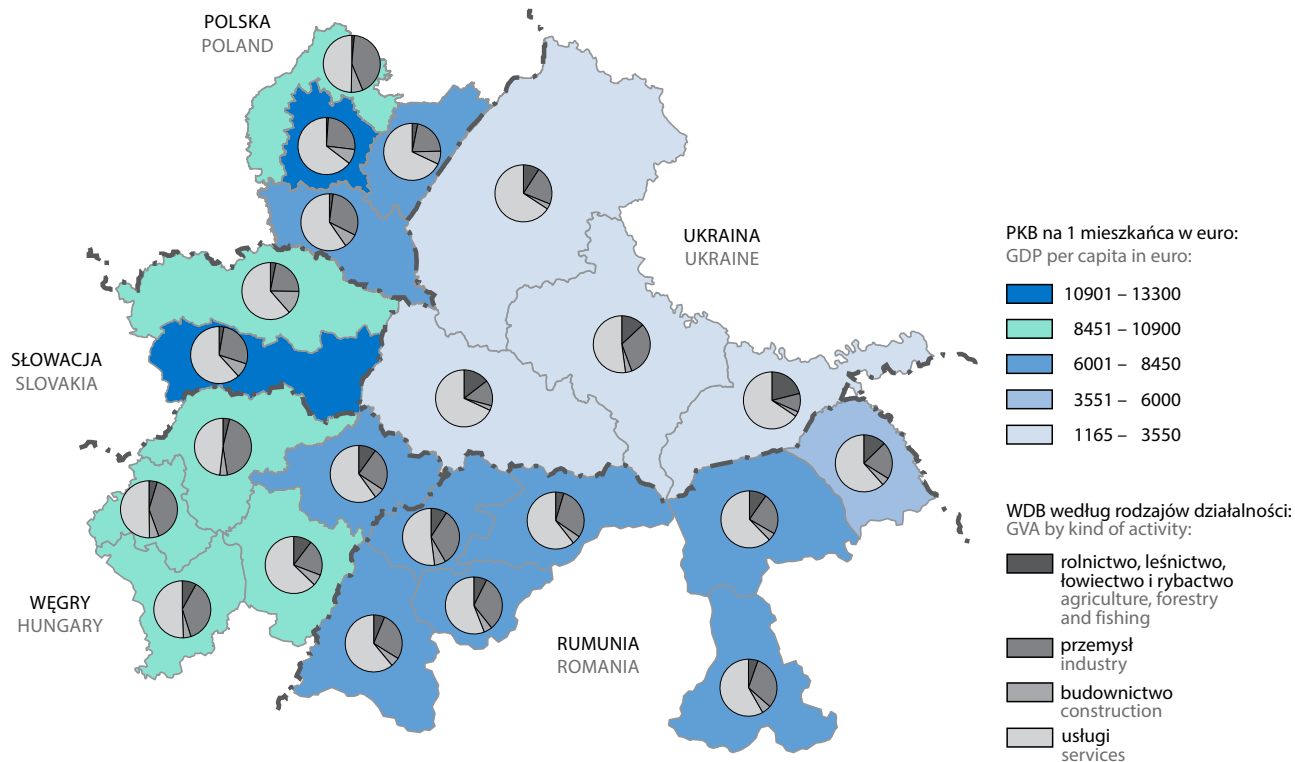
Table 13. Gross domestic product (current prices)

Wyszczególnienie Specification A – 2016 B – 2017 C – 2018		W mln euro In mln euro	Na 1 mieszkańca w euro Per capita in euro
EUROREGION	A	76 983	5 100
	B	85 720	5 700
	C	92 592	6 100
Część polska Polish part	A	16 697	7 900
	B	18 085	8 500
	C	19 491	9 200
Część rumuńska Romanian part	A	16 717	5 800
	B	19 005	6 600
	C	20 572	7 200
Część słowacka Slovakian part	A	16 766	10 400
	B	17 967	11 100
	C	19 194	11 800
Część ukraińska Ukrainian part	A	7 772	1 300
	B	9 429	1 600
	C	10 641	1 800
Część węgierska Hungarian part	A	19 031	7 900
	B	21 234	8 800
	C	22 694	9 500

Wykres 9. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące)
Chart 9. Gross domestic product per capita (current prices)

Mapa 16. Produkt krajowy brutto (PKB) na 1 mieszkańca oraz wartość dodana brutto (WDB) w 2018 r. (ceny bieżące)
Map 16. Gross domestic product (GDP) per capita and gross value added (GVA) in 2018 (current prices)

Wartość dodana brutto (WDB) stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim.
Gross value added (GVA) is the difference between global production and intermediate consumption.

Wartość dodana brutto w 2018 r. na terenie Euroregionu Karpackiego była wyższa niż w 2016 r. o 20,0%. W budownictwie zwiększyła się ona o 27,6%, w handlu, naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji łącznie o 19,2%, w przemyśle o 18,1%, w działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsłudze rynku nieruchomości łącznie o 16,3%, w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie o 15,2% oraz pozostałych sekcjach łącznie o 23,4%.

W 2018 r. jednostki prowadzące działalność w przemyśle wytworzyły 28,4% wartości dodanej brutto w Euroregionie Karpackim. W porównaniu do 2016 r. odnotowano spadek udziału przemysłu w generowaniu wartości dodanej brutto o 0,4 p.proc. W okręgu Borsod-Abaúj-Zemplén w części węgierskiej udział przemysłu ukształtował się na poziomie 43,8%, a w podregionie tarnobrzeskim w części polskiej 42,3%. Udział poniżej 20% odnotowano w części ukraińskiej w obwodach: czerniowieckim oraz zakarpackim i wyniósł on odpowiednio: 10,5% i 14,6%.

Jednostki prowadzące działalność w zakresie pozostałych usług (w tym administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja) wypracowały w 2018 r. 26,6% wartości dodanej brutto – więcej o 0,7 p.proc. niż w 2016 r. Największy udział pozostałych usług charakteryzował dwa okręgi w części węgierskiej Euroregionu Karpackiego - Szabolcs-Szatmár-Bereg (33,1%) i Hajdú-Bihar (31,2%), podregion przemysłowy w części polskiej (31,5%) oraz okręg Botoșani w części rumuńskiej (30,3%). Najmniejszy udział pozostałych usług w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2018 r. odnotowano w podregionie tarnobrzeskim w części polskiej (19,6%), obwodzie iwanofrankowskim w części ukraińskiej (21,3%) oraz okręgu Bihor w części rumuńskiej (23,7%).

W 2018 r. 23,0% wartości dodanej brutto wypracowały podmioty prowadzące działalność w usługach, obejmujących handel; naprawę pojazdów samochodowych; transport i gospodarkę magazynową; zakwaterowanie i gastronomię; informację i komunikację – mniej o 0,1 p.proc. w porównaniu z 2016 r. Udział tych jednostek w podregionie rzeszowskim w części polskiej ukształtował się na poziomie 31,5%, a w obwodzie lwowskim w części ukraińskiej – 31,4%. Najmniejszy udział podmiotów prowadzących działalność w handlu, naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto odnotowano w okręgach części węgierskiej: Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok, Heves i wyniósł on odpowiednio: 13,7%, 14,7% i 16,2%.

Gross value added in 2018 in the Carpathian Euroregion was higher than in 2016 by 20.0%. In construction, it increased of 27.6%, in wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication in total by 19.2%, in industry by 18.1%, in financial and insurance activities; real estate activities by 16.3% in total, in agriculture, forestry, and fishing by 15.2% and other sections jointly by 23.4%.

In 2018, entities operating in industry generated 28.4% of gross value added in the Carpathian Euroregion. In comparison to 2016, a decrease of 0.4 pp was recorded in the share of industry in generating gross value added. In the Borsod-Abaúj-Zemplén county in the Hungarian part, the share of industry amounted to 43.8%, and in the Tarnobrzski subregion in the Polish part to 42.3%. The share of less than 20% was recorded in the Ukrainian part in the Chernivetska and Zakarpatska oblasts and amounted to 10.5% and 14.6%, respectively.

Units operating in other services (including public administration and national defence, compulsory social security, education) in 2018 generated 26.6% of gross value added – increase of 0.7 pp than in 2016. The largest share of other services was characteristic in two counties in the Hungarian part of the Carpathian Euroregion - Szabolcs-Szatmár-Bereg (33.1%) and Hajdú-Bihar counties (31.2%), the Przemyski subregion in the Polish part (31.5%) and the Botoșani county in the Romanian part (30.3%). The lowest share of other services in the generating gross value added in 2018 was recorded in the Tarnobrzski subregion in the Polish part (19.6%), Ivano-Frankivska oblast in the Ukrainian part (21.3%) and Bihor county in the Romanian part (23.7%).

In 2018, 23.0% of gross value added was generated by entities operating in services including trade; repair of motor vehicles; transport and warehouse management; accommodation and gastronomy; information and communication – decrease of 0.1 pp compared to 2016. The share of these entities in the Rzeszowski subregion in the Polish part amounted to 31.5%, and in the Lvivska oblast - 31.4% in the Ukrainian part. The lowest share of entities operating in trade, repair of motor vehicles; transport and warehouse management; accommodation and gastronomy; information and communication in the creation of gross value added was recorded in the counties of the Hungarian part: Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok and Heves and amounted to 13.7%, 14.7% and 16.2%, respectively.

Tablica 14. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)

Table 14. Gross value added by kinds of activity (current prices)

Wyszczególnienie Specification A – 2016 B – 2017 C – 2018	EUROREGION	Część polska Polish part	Część rumuńska Romanian part	Część słowacka Slovakian part	Część ukraińska Ukrainian part	Część węgierska Hungarian part	
		w mln euro		in mln euro			
Ogółem Grand total	A	67 877	14 751	14 993	15 105	6 887	16 141
	B	75 466	15 883	17 205	16 107	8 257	18 015
	C	81 421	17 065	18 591	17 202	9 390	19 172
		w odsetkach		in percent			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	A	6,1	1,9	7,3	3,2	13,7	8,1
	B	6,0	2,1	7,4	2,9	12,9	7,8
	C	5,8	1,7	7,6	2,9	12,1	7,2
Przemysł Industry	A	28,9	31,7	29,2	25,4	21,6	32,4
	B	28,7	30,8	29,4	24,2	21,6	33,3
	C	28,4	31,1	28,0	24,9	21,7	33,0
Budownictwo Construction	A	6,2	7,0	5,7	9,1	3,9	4,1
	B	6,2	6,9	4,8	10,6	3,2	4,3
	C	6,6	7,6	5,0	10,5	3,1	5,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka ma- gazynowa; zakwa- terowanie i gastro- nomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transpor- tation and storage; accommodation and catering ^Δ ; informa- tion and communi- cation	A	23,1	26,6	23,9	24,6	26,5	16,5
	B	23,1	27,3	23,8	24,0	27,2	16,0
	C	23,0	27,2	23,5	23,0	27,3	16,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieru- chomości ^Δ Financial and insur- ance activities; real estate activities	A	9,9	7,5	12,2	10,7	11,8	8,4
	B	9,7	7,5	10,8	11,5	10,8	8,3
	C	9,6	7,2	10,5	11,7	11,0	8,2
Pozostałe usługi Other services	A	25,9	25,3	21,7	27,1	22,6	30,5
	B	26,4	25,4	23,8	26,8	24,4	30,3
	C	26,6	25,2	25,4	26,9	24,8	29,7

Jednostki prowadzące działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości w 2018 r. wypracowały 9,6% wartości dodanej brutto – mniej o 0,3 p.proc. niż w 2016 r. Największy udział tych jednostek w tworzeniu wartości dodanej brutto odnotowano w obwodzie czerniowieckim w części ukraińskiej (13,5%) oraz w okręgu Maramures w części rumuńskiej (12,3%). Wśród omawianych jednostek udział nieprzekraczający 7% charakteryzował dwa okręgi w części węgierskiej - Borsod-Abaúj-Zemplén (6,2%) i Jász-Nagykun-Szolnok (6,8%) oraz podregion tarnobrzeski w części polskiej (6,2%).

Jednostki prowadzące działalność w budownictwie w 2018 r. wytworzyły 6,6% wartości dodanej brutto w Euroregionie Karpackim – więcej o 0,4 p.proc. w porównaniu z 2016 r. Największy udział jednostek budowlanych w generowaniu wartości dodanej brutto odnotowano w krajach preszowskim i koszyckim w części słowackiej – 13,3% i 8,3% oraz podregionie rzeszowskim w części polskiej – 8,4%. Natomiast udział budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto nie przekroczył 4% w obwodach w części ukraińskiej: zakarpackim (2,7%), czerniowieckim (2,8%), lwowskim (3,1%) i iwanofrankowskim (3,6%).

Udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w generowaniu wartości dodanej brutto w Euroregionie Karpackim w 2018 r. wyniósł 5,8% (mniej o 0,2 p.proc. niż w 2016 r.) i był bardzo zróżnicowany – od 1,1% w podregionie rzeszowskim i 1,5% w podregionie tarnobrzeskim w części polskiej do 21,1% w obwodzie czerniowieckim, 14,6% w obwodzie zakarpackim i 13,1% w obwodzie iwanofrankowskim w części ukraińskiej.

Entities conducting financial and insurance activities; servicing the real estate market in 2018 generated 9.6% of gross value added – decrease of 0.3 pp in comparison to 2016. The largest share of these entities in generating gross value added was recorded in Chernivetska oblast in the Ukrainian part (13.5%) and Maramures County in the Romanian part (12.3%). Among the discussed entities, a share not exceeding 7% characterized two counties in the Hungarian part - Borsod-Abaúj-Zemplén (6.2%) and Jász-Nagykun-Szolnok (6.8%) and the Tarnobrzeski subregion in the Polish part (6.2%).

Entities conducting business activity in construction in 2018 created 6.6% of gross value added in the Carpathian Euroregion – increase of 0.4 pp in comparison with 2016. The largest share of construction entities in generating gross value added was recorded in the Prešovský and Košický kraj in the Slovakian part - 13.3% and 8.3%, and the Rzeszowski subregion in the Polish part - 8.4%. However, the share of construction in the creation of gross value added did not exceed 4% in oblasts in the Ukrainian part: Zakarpatska (2.7%), Chernivetska (2.8%), Lvivska (3.1%) and Ivano-Frankivska (3.6%).

The share of agriculture, forestry, hunting and fishing in generating gross value added in the Carpathian Euroregion in 2018 amounted to 5.8% (decrease of 0.2 pp in comparison to 2016) and was very diverse - from 1.1% in the Rzeszowski subregion and 1.5% in the Tarnobrzeski subregion in the Polish part up to 21.1% in the Chernivetska oblast, 14.6% in the Zakarpatska oblast and 13.1% in the Ivano-Frankivska oblast in the Ukrainian part.

Rozdział 8

Chapter 8

Bezpieczeństwo publiczne

Public safety

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe. Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte**.

An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanor prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code — is a fiscal offence. An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

W 2019 r. na terenie Euroregionu Karpackiego stwierdzono 172,9 tys. przestępstw i było to o 25,9 tys. mniej niż w 2017 r. Spadki odnotowano we wszystkich częściach Euroregionu, przy czym największe w podregionie krośnieńskim (o 4590 w porównaniu z 2017 r.) w części polskiej oraz w części węgierskiej w okręgach: Borsod-Abaúj-Zemplén (o 4301), Szabolcs-Szatmár-Bereg (o 3469), Heves (o 3204) i Jász-Nagykun-Szolnok (o 3119). Największy wzrost przestępstw stwierdzonych zanotowano w okręgu Bihor w części rumuńskiej (o 1104 w porównaniu z 2017 r.) oraz podregionie tarnobrzeskim w części polskiej (o 722).

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w 2019 r. w części ukraińskiej stanowiły 30,6% ogółu przestępstw stwierdzonych na terenie Euroregionu Karpackiego, w części rumuńskiej – 23,8%, w części węgierskiej – 21,2%, w części polskiej – 15,1%, a w części słowackiej – 9,4%.

W latach 2017 – 2019 na terenie Euroregionu Karpackiego udział przestępstw stwierdzonych na 1000 ludności zmniejszył się w części: węgierskiej (z 22,2 w 2017 r. do 15,4 w 2019 r.), polskiej (odpowiednio z 14,0 do 12,2), słowackiej (z 11,0 do 10,0) i ukraińskiej (z 9,3 do 8,8). Natomiast w części rumuńskiej we wspomnianym okresie, udział ten pozostał niezmienny i kształtował się na poziomie 14,4.

W 2019 r. najwyższy udział przestępstw stwierdzonych na 1000 ludności odnotowano w okręgu Botoșani (18,2) w części rumuńskiej oraz w okręgach: Borsod-Abaúj-Zemplén (17,0), Heves (16,9), Szabolcs-Szatmár-Bereg (16,8) w części węgierskiej, a najniższy w obwodach: iwano-frankowskim (5,7), czerniowieckim (8,1), zakarpackim (9,4) w części ukraińskiej oraz w kraju preszowskim (8,7) w części słowackiej.

In 2019 in the Carpathian Euroregion 172.9 thousand crimes were recorded and it was less by 25.9 thousand than in 2017. Decreases were recorded in all parts of the Euroregion with the largest in the Krośnieński subregion (by 4590 compared to 2017) in the Polish part and in the Hungarian part in the counties: Borsod-Abaúj-Zemplén (by 4301), Szabolcs-Szatmár-Bereg (by 3469), Heves (by 3204) and Jász-Nagykun-Szolnok (by 3119). The highest increase in crimes was recorded in Bihor County in the Romanian part (by 1104 compared to 2017) and Tarnobrzeski subregion in the Polish part (by 722).

Crimes established in completed preparatory proceedings in 2019 in the Ukrainian part accounted for 30.6% of all crimes established in the Carpathian Euroregion, in the Romanian part – 23.8%, in the Hungarian part – 21.2%, in the Polish part – 15.1% and 9.4% in the Slovakian part.

In the years 2017 – 2019 in the Carpathian Euroregion the share of crimes per 1000 population decreased in the Hungarian part (from 22.2 in 2017 to 15.4 in 2019), the Polish part (from 14.0 to 12.2 respectively), the Slovakian part (from 11.0 to 10.0) and the Ukrainian part (from 9.3 to 8.8). On the other hand, in the Romanian part during the mentioned period, the share remained constant at 14.4.

In 2019 the highest share of crimes per 1000 population was recorded in Botoșani county (18.2) in the Romanian part and in the counties: Borsod-Abaúj-Zemplén (17.0), Heves (16.9), Szabolcs-Szatmár-Bereg (16.8) in the Hungarian part, and the lowest in Ivano-Frankivska (5.7), Chernivetska (8.1), Zakarpatska (9.4) oblasts in the Ukrainian part and in Prešovský kraj (8.7) in the Slovakian part.

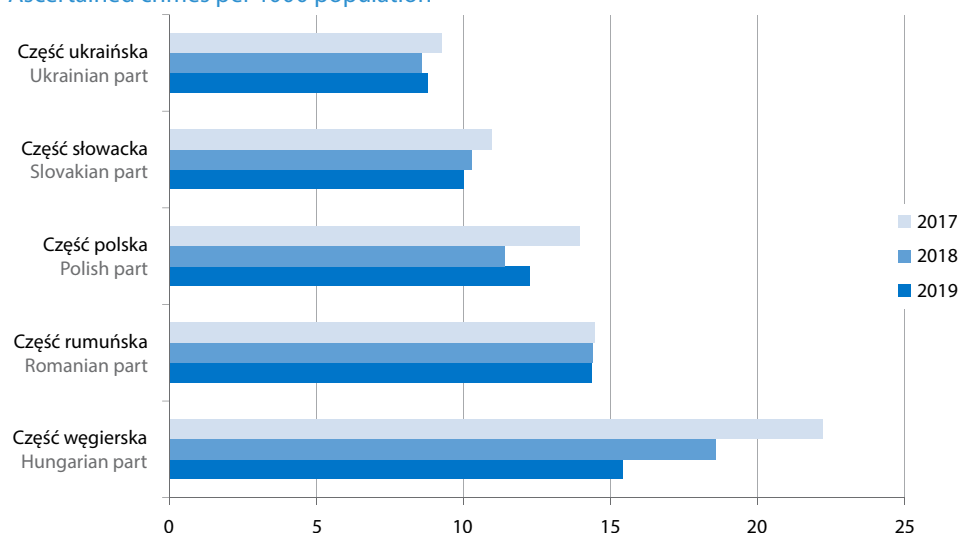
Tablica 15. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych

Table 15. Ascertained crimes in completed preparatory proceedings

Wyszczególnienie Specification A – 2017 B – 2018 C – 2019		Przestępstwa stwierdzone Ascertained crimes	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 1000 ludności per 1000 population
EUROREGION	A	198 874	13,2
	B	178 543	11,8
	C	172 934	11,5
Część polska Polish part	A	29 721	14,0
	B	24 257	11,4
	C	26 048	12,2
Część rumuńska Romanian part	A	41 783	14,4
	B	41 362	14,4
	C	41 081	14,4
Część słowacka Slovakian part	A	17 799	11,0
	B	16 681	10,3
	C	16 309	10,0
Część ukraińska Ukrainian part	A	56 166	9,3
	B	51 881	8,6
	C	52 914	8,8
Część węgierska Hungarian part	A	53 405	22,2
	B	44 362	18,6
	C	36 582	15,4

Wykres 10. Przestępstwa stwierdzone na 1000 ludności

Chart 10. Ascertained crimes per 1000 population

Rozdział 9

Chapter 9

Ocena strategii rozwoju regionów

Evaluation of development strategy of regions

Do analizy rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wchodzących w skład Euroregionu Karpackiego wykorzystano również analityczny proces hierarchiczny (AHP)⁴, który pozwala na ocenę ważności czynników wpływających na rozwój regionów (słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń), wyznaczenie dla nich syntetycznych ocen warunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a na tej podstawie rozpoznanie typów rozwojowych badanych jednostek.

In order to carry out the analysis of socio-economic development of the regions of the Carpathian Euroregion analytic hierarchy process (AHP)⁴, has been also used. It allows for assessing the validity of the factors affecting the development of the regions (strengths and weaknesses, as well as opportunities and threats) and designation of synthetic evaluations of internal and external conditions, which are used for identifying development types of the surveyed units.

Strategia agresywna (maxi-maxi) – strategia silnej ekspansji i zdywersyfikowanego rozwoju, charakteryzuje obszary, gdzie przeważają ich mocne strony oraz szanse w ich otoczeniu.

Aggressive strategy (maxi-maxi) - a strategy of strong expansion and diversified development, characterizes areas where their strengths and opportunities in their environment prevail.

Strategia konserwatywna (maxi-mini) – bazuje na dużym potencjale wewnętrznym, ale też musi próbować przezwyciężyć zagrożenia płynące z zewnątrz.

Traditional strategy (maxi-mini) – based on a large internal potential, but also has to try to overcome the threats coming from the outside.

Strategia konkurencyjna (mini-maxi) – charakteryzuje obszary, które mają przewagę słabych stron nad mocnymi, ale sprzyja im układ warunków zewnętrznych.

Competitive strategy (mini-maxi) - characterizes areas where weaknesses prevail over strengths, but are supported by the arrangement of external conditions.

Strategia defensywna (mini-mini) – charakteryzuje obszary, które mają mniej szans rozwojowych aniżeli obszary realizujące pozostałe typy strategii. Obszary te istnieją w mniej przychylnym otoczeniu, a ich potencjał rozwojowy jest słabszy. Strategia ta polega głównie na zapewnieniu im co najmniej takiej pozycji w kraju, jaka jest obecnie i zminimalizowaniu zagrożeń oraz występujących wewnątrz obszaru słabości.

Defensive strategy (mini-mini) - characterizes areas that have fewer developmental opportunities than areas that implement other types of strategies. These areas exist in a less favorable environment and their developmental potential is weaker. This strategy consists mainly in providing them with at least the current position in the country and minimizing threats and internal weaknesses occurring in the area.

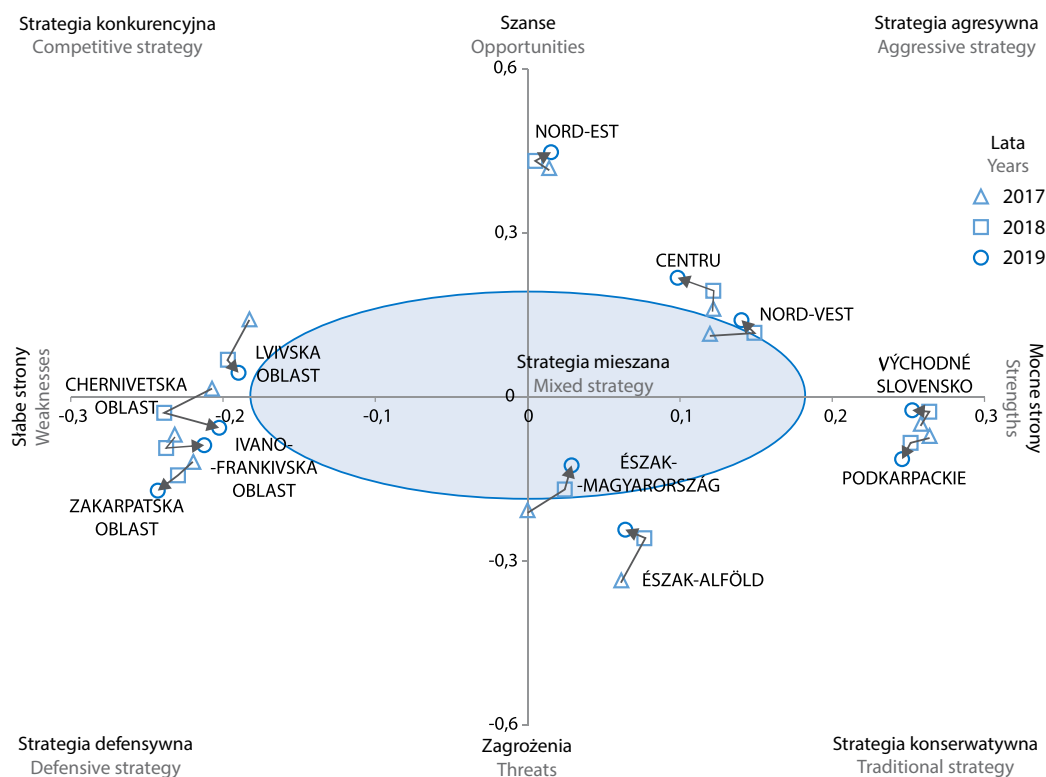
Dla pozostałych obszarów, które nie mają wyraźnych mocnych i słabych stron, tworzy się **strategię mieszaną**.

For the remaining areas that do not have clear strengths and weaknesses a mixed strategy is created.

⁴Aleksandra Łuczak, Feliks Wysocki, „Ocena strategii rozwoju powiatów woj. wielkopolskiego z wykorzystaniem analitycznego procesu hierarchicznego. Wiadomości Statystyczne 2010”, nr 3, s. 54-67.

⁴Aleksandra Łuczak, Feliks Wysocki, „Assessment of the development strategy for powiats of Wielkopolskie voivodship using analytical hierarchy process. Statistical News 2010 „”, no. 3, pp 54-67.

Wykres 11. Typy strategii rozwoju (metoda AHP)
 Chart 11. Types of development strategies (AHP method)

Wyraźna strategia agresywna w latach 2017–2019 cechowała regiony rumuńskie (NUTS 2) – Nord-Est oraz Centru, u których przeważały mocne strony oraz szanse w ich otoczeniu. Jedynie region Nord-Vest w 2017 roku charakteryzowała strategia mieszana, gdyż nie miał on wyraźnych mocnych lub słabych stron, zaś w następnym okresie, podobnie jak pozostałe regiony rumuńskie cechował się strategią agresywną. W 2017 roku strategię konkurencyjną reprezentowały dwa obwody ukraińskie: lwowski i iwanofrankowski, zaś defensywną obwód czerniowiecki oraz zakarpacie, jednak niesprzyjający układ warunków zewnętrznych przyczynił się do zmiany w obwodzie iwanofrankowskim w 2018 roku strategii na defensywną. Strategię konserwatywną w latach 2017–2019 reprezentował węgierski region (NUTS 2) Észak-Alföld. Z kolei węgierski region Észak-Magyarország w 2017 roku reprezentował strategię defensywną, lecz w analizowanym okresie zwiększał swój potencjał rozwojowy i dzięki temu zmienił swoją strategię „przechodząc” do mieszanej. Strategię konserwatywną (w latach 2017–2019) reprezentowały również województwo podkarpackie oraz obszar Východné Slovensko, jednak w porównaniu z regionami węgier-

A clear competitive strategy in the years 2017–2019 characterized the Romanian regions of Nord-Est and Centru (NUTS2) where strengths and opportunities in their environment prevailed.

Only the Nord-Vest region in 2017 was characterized by a mixed strategy, as it had no clear strengths or weaknesses, while in the following years during the period under analysis, it was characterized by an aggressive strategy, like the other Romanian regions. In 2017, the competitive strategy was represented by two Ukrainian oblasts, Lvivska and Ivano-Frankivska, while the defensive strategy was represented by Chernivetska and Zakarpatska oblasts, but the unfavourable arrangement of external conditions contributed to a change in Ivano-Frankivska oblast to a defensive strategy in 2018. The traditional strategy in 2017-2019 was represented by the Hungarian (NUTS 2) Észak-Alföld region. The Hungarian region Észak-Magyarország, on the other hand, represented a defensive strategy in 2017, but during the analyzed period it increased its development potential and thus changed its strategy to a mixed one. The traditional strategy (in 2017–2019) was also represented by the Podkarpackie voivodship and the Východné Slovensko,

skimi (Észak-Alföld, Észak-Magyarország) posiadały więcej mocnych stron i zdecydowanie mniej zagrożeń zewnętrznych.

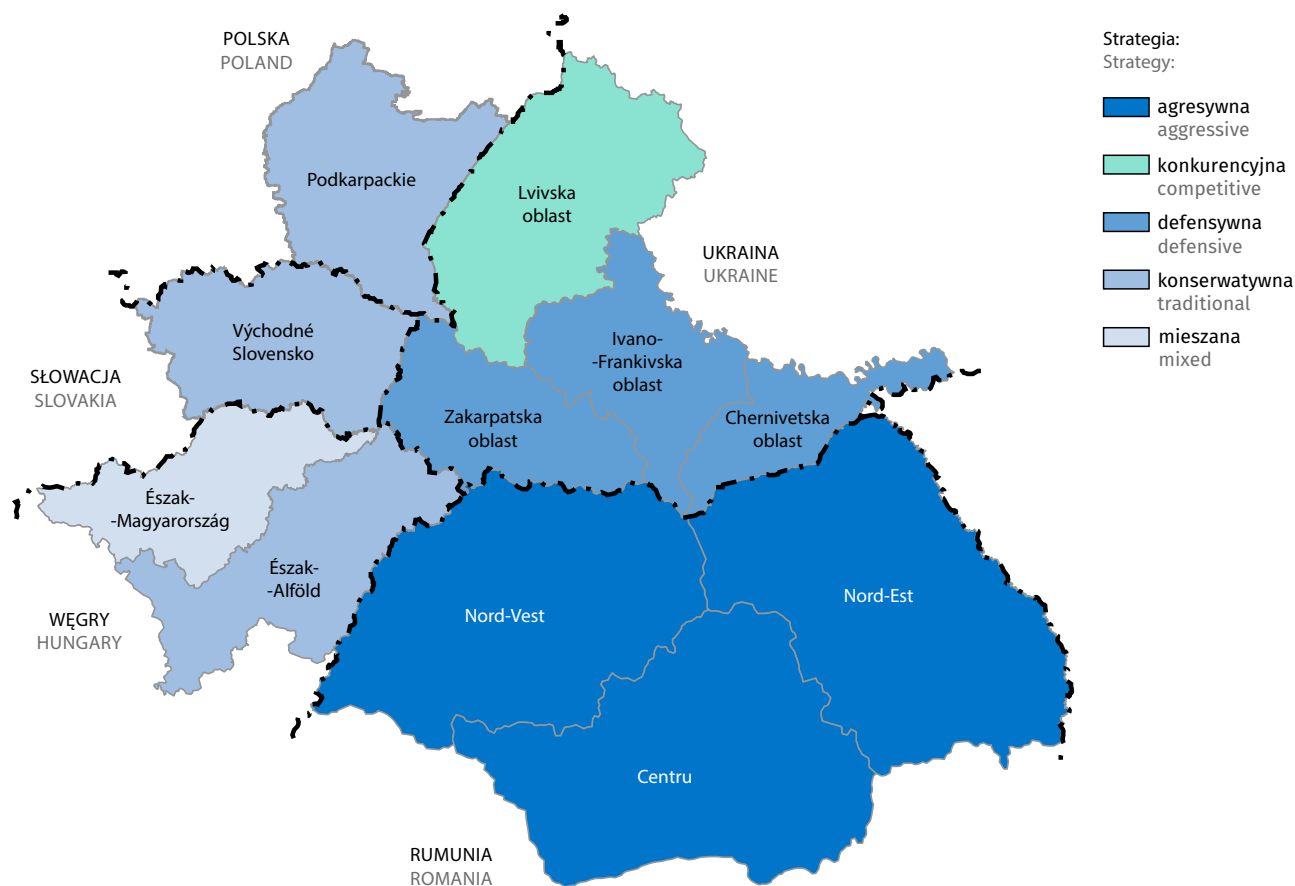
Reasumując, można stwierdzić, że w większości przypadków analizowane regiony (odpowiedniki poziomu NUTS 2), w latach 2017–2019 nie zmieniały swoich typów strategii, cechowały się stabilną sytuacją w zakresie rozwoju potencjału społeczno – gospodarczego.

but compared to the Hungarian regions (Észak-Alföld, Észak-Magyarország) they had more strengths and fewer external threats.

In conclusion, it can be stated that in most cases the analyzed regions (NUTS 2 level equivalents), in the period 2017–2019 did not change their strategy types, were characterized by a stable situation in the development of socio-economic potential.

Mapa 17. Typy strategii rozwoju (metoda AHP) w 2019 r.

Map 17. Types of development strategies (AHP method) in 2019

Uwagi metodologiczne

Methodological notes

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – przedstawiono według stanu w dniu 31 grudnia. Dotyczy to danych o powierzchni ogólnej, liczby ludności (w przypadku Rumunii, Ukrainy i Węgier stan w dniu 1 stycznia następnego roku), pracujących według rodzajów działalności, pracowników medycznych, łóżek w szpitalach ogólnych, zarejestrowanych samochodów osobowych.

Dane według rodzajów działalności prezentuje się w oparciu o Statystyczną Klasyfikację Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – NACE Rev. 2.

Pod pojęciem „Przemysł” zgrupowano sekcje NACE Rev. 2: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ludność, procesy demograficzne

1. Dane o liczbie i rozmieszczeniu ludności w poszczególnych krajach oszacowano metodą bilansową w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego oraz dane ze sprawozdawczości bieżącej. Przy sporządzaniu bilansów stanu i struktury ludności uwzględniono dane dotyczące:
 - urodzeń i zgonów,
 - salda migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały,
 - salda ludności zameldowanej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące,
 - zmian w podziale administracyjnym.
2. Dane o ludności podano według faktycznego miejsca zamieszkania. Do ludności faktycznie zamieszkałej w danej jednostce podziału terytorialnego zalicza się ludność zameldowaną na pobyt stały i faktycznie tam zamieszkałą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną na pobyt czasowy ponad 3 miesiące).

Relative numbers (indicators, percentages) were usually calculated on the basis of absolute data expressed with greater accuracy than given in the tables. Due to data rounding, in some cases, the sums of components may slightly differ from the “total” given. These numbers are correct in terms of content.

Presented data, unless otherwise indicated, data are presented as of 31 December. This pertains to total areas, population, (in the case of Romania, Ukraine and Hungary as of 1 January of the next year) employed persons by kinds of activity, medical personnel, beds in general hospitals, registered passenger cars.

Data by kinds of activities are presented in accordance with the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2.

The item “Industry” covers NACE Rev. 2 sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Population, demographic processes

1. Data on the size and spatial distribution of the population in individual countries were estimated using the balance method based on the results of the latest census and current statistical reports. The number and structure of population are based on data concerning:
 - births and deaths,
 - balance of internal and international migration for permanent residence,
 - balance of population registered for temporary stay above 3 months,
 - changes in the administrative division.
2. Data on population were compiled by actual place of residence. The population actually residing in a given administrative unit includes persons registered there for permanent residence and staying there actually and persons staying there temporarily (registered for temporary stay for above 3 months).

- Przy opracowywaniu danych o zgonach według przyczyn przyjęto wyjściową przyczynę zgonu. Dane dotyczące zgonów według przyczyn podano zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). Zgony przedstawiono według wybranych przyczyn:
C00-D48 – nowotwory,
I00-I99 – choroby układu krążenia,
J00-J98 – choroby układu oddechowego,
K00-K92 – choroby układu trawiennego,
V01-Y89 – zewnętrzne przyczyny urazów i zatrucia.
- Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Typologia demograficzna (metoda Webba)

Ze względu na wartości salda migracji i przyrostu naturalnego można wyróżnić 8 typów demograficznych: 4 aktywne (A, B, C, D), które charakteryzują się przyrostem rzeczywistym dodatnim oraz 4 nieaktywne (E, F, G, H) opisujące ujemny przyrost, czyli ubytek rzeczywisty ludności.

Typ A określa jednostki, w których przyrost naturalny przewyższa straty migracyjne. Gdy oba wskaźniki są dodatnie, o określonym typie decyduje przeważający wskaźnik i tak, w typie B występuje przewaga przyrostu naturalnego, a w typie C przeważa saldo migracji. Typ D określa jednostki, dla których przyrost migracyjny rekompensuje ubytek naturalny ludności. Pozostałe 4 typy obejmują jednostki z ubytkiem rzeczywistym. W typie E ubytek naturalny ludności dominuje nad imigracją. Typ F charakteryzuje przewagę ubytku naturalnego nad emigracją. Natomiast sytuację odwrotną, czyli przewagę emigracji nad ubytkiem naturalnym opisuje typ G. Z kolei typ H skupia jednostki, w których emigracja przewyższa dodatni przyrost naturalny.

Rynek pracy. Wynagrodzenia

- Dane o aktywności ekonomicznej ludności opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** przeprowadzane w cyklu kwartalnym; badaniem nie są objęte osoby nieobecne w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych

- The deaths by causes are worked out on the basis of the initial cause of death.

Data on deaths by causes are published in accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision). Deaths are presented according to selected causes:

C00-D48 – neoplasms,
I00-I99 – diseases of the circulatory system,
J00-J98 – diseases of the respiratory system,
K00-K92 – diseases of the digestive system,
V01-Y89 – external causes of injuries and poisonings.

- Median age of population is a parameter determining the age that have been passed by half of the population and not yet reached by the second half.

Demographic typology (Webb method)

Eight demographic types can be distinguished on the basis of the value of net migration and natural increase: four active ones (A, B, C, D), which are characterized by positive actual increase and four inactive ones (E, F, G, H) describing negative increase, i.e. actual decline in population.

Type A defines the units in which the natural increase exceeds decline in migration. When both indicators are positive, the particular type is determined by the prevailing indicator, and thus, the natural increase is predominant in type B, and the net migration pre-dominates in type C. Type D covers the units for which the increase in migration compensates the natural decline in population. The other four types include units with actual decline. In type E, natural decrease in population exceeds immigration. Type F is characterized by predominance of natural decline over emigration, whereas the opposite situation, that is the predominance of emigration over natural decline is described by the type G. The H type covers units in which emigration exceeds positive natural increase.

Labour market. Wages and salaries

- Data on economic activity of the population were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)** the sample survey conducted on a quarterly basis. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, who are members of households in the dwellings selected on a random basis. The survey does not cover per-

mieszkaniach. Badanie nie obejmuje osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych.

Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej (na Ukrainie: 15-70 lat, na Węgrzech: 15-74 lat), które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do biernych zawodowo zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Przez ludność w **wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Przyjęto: w Polsce – mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat; w Rumunii – mężczyźni i kobiety 15-64 lata; na Słowacji – mężczyźni 15-59 lat, kobiety 15-54 lata; na Ukrainie – mężczyźni i kobiety 15-59 lat; na Węgrzech – mężczyźni i kobiety 15-61 lat.

Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

2. Dane o wynagrodzeniach opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie), w przypadku Ukrainy także źródeł administracyjnych. Nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane o pracujących prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika.

Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór, lub stosunek służbowy);

sons living in collective accommodation establishment and homeless.

The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

The **employed persons** are all persons aged 15 and more (in Ukraine: aged 15-70, in Hungary: aged 15-74) who within the surveyed week:

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employee, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture;
- 2) had work but did not perform it:
 - due to illness, maternity leave or vacation,
 - due to other reasons, but the break in employment did not exceed 3 months and since 2006 exceeded 3 months, and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

The **working age population** refers to: in Poland – males aged 18-64 – females aged 18-59; in Romania – males and females aged 15-64; in Slovakia – males aged 15-59 – females aged 15-54; in Ukraine – males and females aged 15-59; in Hungary – males and females aged 15-61.

Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components can differ from the amount given in the item “total”.

2. Data on wages and salaries compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture), as regards Ukraine also administrative sources. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Data regarding employment are presented by actual (permanent) workplace of an employed person.

Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);

- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych,
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:
- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
 - wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
 - dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
 - honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Mieszkania

1. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. W przypadku Ukrainy dane dotyczą budynków mieszkalnych.
2. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej**

- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land,
 - owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:
- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
 - payments from profit and balance surplus in co-operatives,
 - annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
 - fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Dwellings

1. Information regarding dwellings completed concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. As regards Ukraine, data concern residential buildings.
2. Information regarding **dwellings, usable floor space of**

mieszkań oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Dane o mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań na Ukrainie dotyczą mieszkań tylko w budynkach mieszkalnych nowo wybudowanych.

Informacje o efektach **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

Turystyka

1. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych** turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.
2. Dane o obiektach i miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 lipca (dla Słowacji – 31 grudnia; dla Ukrainy – 1 stycznia). Informacje dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych.
3. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Rolnictwo i leśnictwo

1. Do **użytków rolnych** zaliczono grunty orne, sady, winnice (w Polsce dane o sadach podaje się łącznie z winnicami), łąki i pastwiska oraz użytki rolne pozostałe, a także grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami oraz rowy (w Rumunii i na Węgrzech grunty pod stawami zaliczono do pozostałych gruntów).

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,10 ha, (w przypadku Słowacji – 0,25 ha).

Na Ukrainie do sadów nie zaliczono odrębnie rosnących drzew, krzewów oraz nasadzeń owocowych, warzywnych i winorośli, które nie mają przeznaczenia przemysłowego. **Łąki i pastwiska** są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

W pozycji „pozostałe grunty” zawarto użytki ekologiczne, nieużytki, grunty pod wodami powierzchniowymi, tereny różne oraz grunty zabudowane i zurbanizowane

dwellings as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Data on dwellings and usable floor space of dwellings in Ukraine concerns only dwellings in newly built residential buildings.

Information regarding the results of **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Tourism

1. Facilities and bed places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.
2. Data on establishments and number of bed places are presented as of 31 July, (for Slovakia – 31 December; for Ukraine – 1 January). These data concern whole year's and seasonal places.
3. **Foreign tourists** using tourist accommodation establishments are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay he/she uses more than one accommodation facility.

Agriculture and forestry

1. **Agricultural land** comprises arable land, orchards, vineyards (in Poland data on orchards include vineyards) meadows and pastures as well as other agricultural land and also built-up agricultural area, land under ponds as well as ditches (in Romania and Hungary land under ponds were included in other land).

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees and bushes and tree nurseries not smaller than 0.10 ha (in the case of Slovakia 0.25 ha).

In Ukraine, trees which grow separately, bushes as well as fruit, vegetable and grapevine plantations intended not for industry are not included in orchards.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

Item “other land” includes ecological land, wasteland, land under surface waters, various grounds as well as built-up and urbanized land (in Romania also vineyards

(w Rumunii także winnice i szkółki winorośli).

2. Dane o produkcji, plonach i skupie: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu liści tytoniu, chmielu — chmielu surowego. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych. Kukurydzę na ziarno zaliczono do zbóż.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw przemysłowych zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych, włóknistych i innych przemysłowych.

Uprawy pastewne obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne oraz kukurydzę na pasze.

Dane o produkcji żywca rzeźnego obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

3. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiohodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

4. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa (bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych) – stan w czerwcu (w przypadku Słowacji – 20 maja, a Ukrainy – 1 stycznia).

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

Bezpieczeństwo publiczne

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Taksonomiczny miernik rozwoju

W celu zbadania oraz porównania poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego regionów (na poziomie NUTS 2), które w całości lub w części wchodzą w skład Eurore-

and vine nurseries).

2. Data regarding the production, yields and procurement of: cereals, pulses and oilseeds plants concern grain, tobacco — tobacco leaves, hop — raw hop. Data regarding basic cereals, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed. Maize designated for grain was included among cereals. Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops, fibrous plants and other industrial plants.

Feed plants include: pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes) with other feed plants and field grasses, as well as root plants and maize for feeds.

Data regarding the production of animals for slaughter concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

3. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

4. Agricultural land calculated by the official residence of the land user (excluding non-farm land) was assumed for calculating production results per area unit – as of June (in the case of Slovakia – 20 May, and Ukraine – 1 January).

5. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Public safety

The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

Taxonomic measure of development

In order to examine and compare of the level of socio-economic development of the regions (at the NUTS level 2), which are wholly or partly part of the Carpathian Eu-

gionu Karpackiego posłużono się taksonomiczną metodą wzorca rozwoju⁵. W oparciu o mierniki cząstkowe, które informują tylko o poszczególnych elementach poziomu rozwoju, zbudowano wskaźnik zagregowany, pozwalający na ujęcie kompleksowe, umożliwiając tym samym formułowanie syntetycznych opinii na temat poziomu rozwoju badanych regionów. Prawidłowo dobrany zestaw cech do analizy powinien możliwie dokładnie opisywać badane zjawiska, a jednocześnie być niezbyt liczny. Aby spełnić te wymagania wyeliminowano cechy, które wnoszą takie same czy bardzo podobne informacje o badanym zjawisku, wykazują wysoką współzależność lub niewielką zmienność. W przypadku porównań międzynarodowych zasadniczy problem stanowi dostępność porównywalnych danych statystycznych dla wszystkich regionów na danym poziomie agregacji. Analizę przeprowadzono dla regionów odpowiadających poziomowi NUTS 2.

Należy zaznaczyć, że w przypadku Rumunii i Węgier w skład Euroregionu Karpackiego wchodzi jednostki na poziomie NUTS 3 (części NUTS 2).

Uwzględniając zarówno kryteria merytoryczne jak i formalne, do badania przyjęto ostatecznie 16 cech diagnostycznych. Spośród nich 14 ma charakter stymulant: ludność na 1 km², ludność w wieku 15-64 lata w % ogółu, przyrost naturalny na 1000 ludności, saldo migracji na 1000 ludności, współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności, studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności, lekarze na 10 tys. ludności, korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 1000 ludności, nakłady na działalność badawczą i rozwojową w % PKB, grunty leśne w % powierzchni ogólnej, samochody osobowe zarejestrowane na 1000 ludności oraz PKB na 1 mieszkańca. Natomiast 2 cechy przyjęte do analizy mają charakter destymulant: zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych oraz stopa bezrobocia (średnioroczna według BAEL). Ze względu na wysoki współczynnik korelacji oraz małą zmienność odrzucono m.in.: medianę wieku ludności, współczynnik dzietności ogólnej, współczynnik płodności, współczynnik dynamiki demograficznej, pracujących na 1000 ludności, wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku produkcyjnym, przeciętną powierzchnię użytkową 1 mieszkania oddanego do użytkowania.

W związku z tym, że produkt krajowy brutto w przeliczeniu na jednego mieszkańca zawiera syntetyczną informację o poziomie rozwoju gospodarczego, a reszta wybranych wskaźników niesie informacje o elementach mających

roregion the taxonomic method of development⁵ pattern has been used. On the basis of partial measures, which only inform about particular elements of the level of development, an aggregated index has been developed allowing for a complex approach, thereby enabling the formulation of synthetic opinions on the surveyed regions. A properly chosen set of features for the analysis should describe the phenomena as closely as possible, being not too numerous at the same time. To meet these requirements, the features that provide the same or very similar information about the surveyed phenomenon, show a high correlation or low variability, have been eliminated. For international comparisons, the main problem is the availability of comparable statistical data for all regions at a given level of aggregation. The analysis has been conducted for the regions corresponding to NUTS 2 level.

It should be noted that in the case of Romania and Hungary the Carpathian Euroregion includes units at the NUTS 3 level (parts of NUTS 2).

Taking into account both substantive and formal criteria, 16 diagnostic features have been finally adopted for the study, of which 14 are stimulants. These are: the population per 1 km², population aged 15-64 in % of total, natural increase per 1000 population, net migration per 1000 population, activity rate of population aged 15 and over, average monthly gross wage and salary, dwellings commissioned per 1000 population, university students per 10 thousand population, doctors per 10 thousand population, tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments per 1000 population, expenditures on research and development activity in % of GDP, forest land in % of total area, registered passenger cars per 1000 population and GDP per capita. The two features taken for analysis are destimulants: infant deaths per 1000 live births and the unemployment rate (LFS annual average). Due to the high correlation coefficient and low variability the following have been rejected, among others: the median age of the population, total fertility rate, fertility rate, the rate of demographic dynamics, employed persons per 1000 population, the employment rate of working-age population, average usable floor space of one dwelling commissioned.

Because of the fact that the gross domestic product per capita contains a synthetic information about the level of economic development, and other indices provide information about the elements that affect the quality of life, the GDP indicator was assigned a weight five times higher than the other partial indicators, which were treated equally.

⁵Procedura obliczeń została opisana szczegółowo w „Analizie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podkarpackiego w 1999 r.”, Błachut B., Cierpiat-Wolan M., Wojnar E., Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Rzeszów 2000.

⁵Calculation procedure was described in detail in the book „Analiza poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podkarpackiego w 1999 r.”, Błachut B., Cierpiat-Wolan M., Wojnar E., the Statistical Office in Rzeszow, Rzeszow 2000.

wpływ na jakość życia, wskaźnikowi PKB przypisano wagę 5-krotnie większą niż pozostałym wskaźnikom cząstkowym, które potraktowano równoważnie.

W oparciu o przyjęte cechy diagnostyczne, dla wszystkich regionów obliczono wartości taksonomicznego miernika rozwoju⁶ dla lat 2017-2019. Na tej podstawie utworzono ranking regionów, porządkujący je ze względu na poziom rozwoju społeczno-gospodarczego.

Analityczny proces hierarchiczny (AHP)⁷

W trakcie analizy rozpatrywano te same wskaźniki, które posłużyły wcześniej do zbudowania taksonomicznego miernika rozwoju.

W pierwszym etapie analizy stworzono dwie struktury hierarchiczne dotyczące zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, a następnie poddano eksperckiej ocenie mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia danej jednostki na poziomie NUTS 2. Kolejnym etapem było określenie wag dla wskaźników użytych w analizie SWOT z zastosowaniem metody AHP, które polegało na porównaniu parami tych wskaźników na każdym poziomie hierarchii przy wykorzystaniu skali Saaty'ego⁸. Poprawność przeprowadzonych porównań sprawdzono wykorzystując miernik CR, który określa, w jakim stopniu wzajemne porównania wskaźników są zgodne. Następnie wskaźniki poddano normalizacji oraz określono wartości współrzędnych położenia regionów względem zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwoju. Jako końcowy wynik przedstawiono położenie badanych jednostek na płaszczyźnie diagramu podzielonego na ćwiartki, reprezentujące cztery typy strategii rozwoju: agresywną, konserwatywną, defensywną i konkurencyjną.

On the basis of the accepted diagnostic features, the values of the taxonomic measure of development⁶ were calculated for all regions for the years 2017-2019. This served as a basis for establishing a ranking of regions in which they are classified in terms of the level of socio-economic development.

Analytic hierarchy proces (AHP)⁷

During the analysis the same indicators that were used earlier to build a taxonomic measure of development were considered.

In the first stage of the analysis two hierarchical structures for internal and external conditions of socio-economic development of regions were developed. Then, an expert opinion of strengths and weaknesses as well as opportunities and risks of a given unit at NUTS 2 level was prepared. The next step was to determine the weights for the indicators used in the SWOT analysis using the method of AHP, which was based on pairwise comparison of these indicators at each level of the hierarchy by using the Saaty scale⁸. The correctness of the performed comparisons was checked using the CR meter, which determines the extent to which the mutual comparisons of indicators are consistent. Then, the ratios were normalized and the values of the coordinates of the regions in relation to internal and external conditions of socio-economic development were given. The final result was the location of the units at the diagram divided into quarters representing the four types of the strategy of development: aggressive, traditional, defensive and competitive.

⁶ Procedura obliczeń została opisana szczegółowo w „Analizie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podkarpackiego w 1999 r.”, Błachut B., Cierpień-Wolan M., Wojnar E., Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Rzeszów 2000.

⁷ A. Łuczak, F. Wysocki „Ocena strategii rozwoju powiatów ...”. *Wiadomości Statystyczne*, 2010, nr 3, s. 54-67.

⁸ Skala Saaty'ego określa charakter zależności (np. jeden wskaźnik ma takie samo znaczenie jak drugi, jeden wskaźnik ma bezwzględnie większe znaczenie niż drugi).

⁶ Calculation procedure was described in detail in the book „Analiza poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podkarpackiego w 1999 r.”, Błachut B., Cierpień-Wolan M., Wojnar E., the Statistical Office in Rzeszow, Rzeszow 2000.

⁷ A. Łuczak, F. Wysocki. „Assessment of the development strategy for powiats ...” *Statistical News*, 2010, no. 3, pp 54-67.

⁸ Saaty's Scale defines the nature of dependency (e.g. one indicator has the same significance as the other, one indicator is absolutely more important than the other).